

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 86

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

66ο έτος

24 Μαρτίου 2023

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2023/676 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2023, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Χιλής δυνάμει του άρθρου XXVIII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 σχετικά με την τροποποίηση των παραχωρήσεων για όλες τις δασμολογικές ποσοστώσεις που περιλαμβάνονται στον πίνακα CLXXV της ΕΕ, ως συνέπεια της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση 1

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/677 της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2023, για την έγκριση μη ήσσονος σημασίας τροποποίησης των προδιαγραφών ονομασίας καταχωρισμένης στο μητρώο προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Ricotta di Bufala Campana» (ΠΟΠ)] 3
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/678 της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2023, για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Slavonska kobasica» (ΠΓΕ)] 5
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/679 της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2023, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων για τις ουσίες pyridaben, pyridate, pyriproxyfen και triclopyr μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα ⁽¹⁾ 6
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/680 της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2023, για την έγκριση του χλωριούχου αλκυλο_(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίου [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] ως δραστικής ουσίας για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ 41

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- ★ Σύσταση (ΕΕ) 2023/681 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα υπόπτων και κατηγορουμένων που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση και σχετικά με τις υλικές συνθήκες κράτησης 44
- ★ Σύσταση (ΕΕ) 2023/682 της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2023, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής και την επίσπευση των επιστροφών κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 58

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

- ★ Κατ' εξουσιοδότηση απόφαση αριθ. 17-2023 της Διοικητικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 1ης Μαρτίου 2023, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής για τον χειρισμό πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο 65

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2023/676 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Μαρτίου 2023

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Χιλής δυνάμει του άρθρου XXVIII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 σχετικά με την τροποποίηση των παραχωρήσεων για όλες τις δασμολογικές ποσοστώσεις που περιλαμβάνονται στον πίνακα CLXXV της ΕΕ, ως συνέπεια της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 5,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 15 Ιουνίου 2018, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να αρχίσει διαπραγματεύσεις δυνάμει του άρθρου XXVIII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 για την κατανομή των δασμολογικών ποσοστώσεων που περιλαμβάνονται στον πίνακα CLXXV της ΕΕ, ως συνέπεια της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση.
- (2) Οι διαπραγματεύσεις με τη Δημοκρατία της Χιλής ολοκληρώθηκαν και η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Χιλής δυνάμει του άρθρου XXVIII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 σχετικά με την τροποποίηση των παραχωρήσεων για όλες τις δασμολογικές ποσοστώσεις που περιλαμβάνονται στον πίνακα CLXXV της ΕΕ, ως συνέπεια της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η «συμφωνία») μονογραφήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2022.
- (3) Η συμφωνία θα πρέπει να υπογραφεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Επιτρέπεται η υπογραφή εξ ονόματος της Ένωσης της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Χιλής δυνάμει του άρθρου XXVIII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) του 1994 σχετικά με την τροποποίηση των παραχωρήσεων για όλες τις δασμολογικές ποσοστώσεις που περιλαμβάνονται στον πίνακα CLXXV της ΕΕ ως συνέπεια της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό την επιφύλαξη της σύναψης της εν λόγω συμφωνίας⁽¹⁾.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να υπογράψουν τη συμφωνία εξ ονόματος της Ένωσης.

⁽¹⁾ Το κείμενο της συμφωνίας θα δημοσιευθεί μαζί με την απόφαση για τη σύναψή της.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2023.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. KULLGREN

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/677 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Μαρτίου 2023

για την έγκριση μη ήσσονος σημασίας τροποποίησης των προδιαγραφών ονομασίας καταχωρισμένης στο μητρώο προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Ricotta di Bufala Campana» (ΠΟΠ)]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 52 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, σε συνδυασμό με το άρθρο 53 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή εξέτασε την αίτηση της Ιταλίας για την έγκριση τροποποίησης των προδιαγραφών της προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης «Ricotta di Bufala Campana», η οποία καταχωρίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 634/2010 της Επιτροπής ⁽²⁾.
- (2) Δεδομένου ότι η εν λόγω τροποποίηση δεν είναι ήσσονος σημασίας κατά την έννοια του άρθρου 53 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η Επιτροπή δημοσίευσε την αίτηση τροποποίησης, κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽³⁾.
- (3) Δεδομένου ότι δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή καμία αιτιολογημένη δήλωση ένστασης βάσει του άρθρου 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, πρέπει να εγκριθεί η τροποποίηση των προδιαγραφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η τροποποίηση των προδιαγραφών η οποία έχει δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και αφορά την ονομασία «Ricotta di Bufala Campana» (ΠΟΠ).

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

⁽¹⁾ ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 634/2010 της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 2010, για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Ricotta di Bufala Campana» (ΠΟΠ)] (ΕΕ L 186 της 20.7.2010, σ. 14).

⁽³⁾ ΕΕ C 452 της 29.11.2022, σ. 44.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Μαρτίου 2023.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος της Προέδρου,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Μέλος της Επιτροπής

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/678 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 17ης Μαρτίου 2023

για την καταχώριση ονομασίας στο μητρώο των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων [«Slavonska kobasica» (ΠΓΕ)]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 52 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η αίτηση που κατέθεσε η Κροατία για την καταχώριση της ονομασίας «Slavonska kobasica» δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾.
- (2) Δεδομένου ότι δεν έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή καμία δήλωση ένστασης βάσει του άρθρου 51 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, η ονομασία «Slavonska kobasica» πρέπει να καταχωριστεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Καταχωρίζεται η ονομασία «Slavonska kobasica» (ΠΓΕ).

Η ονομασία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο αφορά προϊόν της κλάσης 1.2. Προϊόντα κρέατος (μαγειρευτά, παστά, καπνιστά κ.λπ.) του παραρτήματος XI του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής ⁽³⁾.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 17 Μαρτίου 2023.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος της Προέδρου,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 454 της 30.11.2022, σ. 119.

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 668/2014 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 179 της 19.6.2014, σ. 36).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/679 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Μαρτίου 2023

για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων για τις ουσίες pyridaben, pyridate, pyriproxyfen και triclopyr μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (⁽¹⁾), και ιδίως το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για τις ουσίες pyridaben (πυριδαβένη), pyridate (πυριδάτη) και triclopyr (τρικλοπύρ) έχουν καθοριστεί ανώτατα όρια καταλοίπων (ΑΟΚ) στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005. Για την ουσία pyriproxyfen (πυριπροξυφαίνη) έχουν καθοριστεί ΑΟΚ στο παράρτημα III μέρος Α του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Όσον αφορά την ουσία pyridaben, υποβλήθηκε αίτηση για ανοχές κατά την εισαγωγή σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 όσον αφορά τη χρήση της εν λόγω ουσίας στα γκρέιπφρουτ στις Ηνωμένες Πολιτείες. Η αιτούσα παρέσχε στοιχεία σύμφωνα με τα οποία οι εγκεκριμένες χρήσεις της εν λόγω ουσίας στις καλλιέργειες αυτές στις Ηνωμένες Πολιτείες συνεπάγονται την παρουσία καταλοίπων που υπερβαίνουν το ΑΟΚ που ορίζει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 και ότι είναι αναγκαίο να καθοριστεί υψηλότερο ΑΟΚ για την ουσία pyridaben για την αποφυγή εμπορικών φραγμών όσον αφορά την εισαγωγή των εν λόγω προϊόντων στην Ένωση.
- (3) Όσον αφορά την ουσία pyridate, υποβλήθηκε αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 για την τροποποίηση των υφιστάμενων ΑΟΚ για το σχοινόπρασο. Όσον αφορά την ουσία pyriproxyfen, υποβλήθηκε ανάλογη αίτηση για χρήση σε βερίκοκα και ροδάκινα. Όσον αφορά την ουσία triclopyr, υποβλήθηκε ανάλογη αίτηση για χρήση σε πορτοκάλια, λεμόνια και μανταρίνια.
- (4) Όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005, όλες οι εν λόγω αιτήσεις αξιολογήθηκαν από τα οικεία κράτη μέλη και οι εκθέσεις αξιολόγησης διαβιβάστηκαν στην Επιτροπή.
- (5) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) μελέτησε τις αιτήσεις και τις εκθέσεις αξιολόγησης, εξετάζοντας ιδίως τους κινδύνους για τον καταναλωτή και, κατά περίπτωση, για τα ζώα, και εξέδωσε αιτιολογημένες γνώμες σχετικά με τα προτεινόμενα ΑΟΚ (⁽²⁾). Η Αρχή διαβίβασε τις εν λόγω γνώμες στους αιτούντες, στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη και τις δημοσιοποίησε.
- (6) Όσον αφορά την ουσία pyridate, η Αρχή επισήμανε ότι το κενό στοιχείων σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους για τον προσδιορισμό των καταλοίπων της ουσίας, το οποίο εντοπίστηκε στο πλαίσιο της επανεξέτασης των ΑΟΚ για την εν λόγω δραστική ουσία σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (⁽³⁾), εξετάστηκε στο πλαίσιο της επιστημονικής επανεξέτασης των φυτοφαρμάκων της ΕΕ για τη δραστική ουσία pyridate (⁽⁴⁾), στην οποία περιγράφεται μια επαρκώς επικυρωμένη μέθοδος. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να διαγραφούν οι αντίστοιχες υποσημειώσεις στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005, οι οποίες αναφέρονται στην απουσία των στοιχείων.

(¹) ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1.

(²) Επιστημονικές εκθέσεις της EFSA διαθέσιμες στο διαδίκτυο: <http://www.efsa.europa.eu>.

Reasoned Opinion on the setting of an import tolerance for pyridaben in grapefruits (Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τον καθορισμό ανοχής κατά την εισαγωγή για την ουσία pyridaben στα γκρέιπφρουτ). *EFSA Journal* 2022-20(9):7553.

Reasoned Opinion on the modification of the existing maximum residue level for pyridate in chives (Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την τροποποίηση του υφιστάμενου ανώτατου ορίου καταλοίπων για την ουσία pyridate στο σχοινόπρασο). *EFSA Journal* 2022-20(8):7537.

Reasoned Opinion on the modification of the existing maximum residue levels for pyriproxyfen in apricots and peaches (Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την τροποποίηση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία pyriproxyfen στα βερίκοκα και τα ροδάκινα). *EFSA Journal* 2022-20(9):7567.

Reasoned Opinion on the modification of the existing maximum residue levels for triclopyr in oranges, lemons and mandarins (Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την τροποποίηση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία triclopyr στα πορτοκάλια, τα λεμόνια και τα μανταρίνια). *EFSA Journal* 2022-20(8):7545.

(³) Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels (MRLs) for pyridate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 [Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την επανεξέταση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων (ΑΟΚ) για την ουσία pyridate, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005]. *EFSA Journal* 2012-10(4):2687.

(⁴) Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance pyridate (Συμπέρασμα σχετικά με την επιστημονική επανεξέταση της εκτίμησης κινδύνου από φυτοφάρμακα όσον αφορά τη δραστική ουσία pyridate). *EFSA Journal* 2014-12(8):3801, σ. 84.

- (7) Όσον αφορά τα ΑΟΚ για την ουσία tricloropyr στα πορτοκάλια, τα λεμόνια και τα μανταρίνια, η Αρχή επισήμανε ότι τα υποβληθέντα στοιχεία ήταν επαρκή για να προταθεί χαμηλότερο ΑΟΚ ίσο με 0,07 mg/kg με βάση την προβλεπόμενη χρήση. Ωστόσο, η Αρχή επισήμανε ότι απαιτούνται επιβεβαιωτικά στοιχεία για την υποστήριξη του υφιστάμενου ΑΟΚ των 0,1 mg/kg κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ βάσει του άρθρου 12 για την εν λόγω δραστική ουσία, η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί, και, ως εκ τούτου, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν αναγκαία περαιτέρω εξέταση από τους υπευθύνους διαχείρισης του κινδύνου. Εν αναμονή της αξιολόγησης των επιβεβαιωτικών στοιχείων, αποφασίστηκε ότι είναι σκόπιμο να διατηρηθεί το ισχύον προσωρινό ΑΟΚ των 0,1 mg/kg.
- (8) Όσον αφορά τις τροποποιήσεις των ΑΟΚ που ζήτησαν οι αιτούντες και για τις τέσσερις ουσίες, η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ικανοποιούνταν όλες οι απαιτήσεις σχετικά με την πληρότητα των υποβληθέντων στοιχείων και ότι οι τροποποιήσεις των ΑΟΚ που ζήτησαν οι αιτούντες ήταν αποδεκτές ως προς την ασφάλεια του καταναλωτή, με βάση την εκτίμηση της έκθεσης του καταναλωτή για 27 ειδικές ομάδες Ευρωπαίων καταναλωτών. Για τη συναγωγή συμπεράσματος, η Αρχή έλαβε υπόψη της τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για τις τοξικολογικές ιδιότητες των ουσιών. Ούτε η μακροχρόνια έκθεση στις ουσίες αυτές μέσω της κατανάλωσης όλων των ειδών τροφίμων που μπορεί να τις περιέχουν ούτε η βραχυχρόνια έκθεση μέσω μεγάλης κατανάλωσης των σχετικών προϊόντων έδειξαν ότι υπάρχει κίνδυνος υπέρβασης της αποδεκτής ημερήσιας πρόσληψης ή της δόσης αναφοράς οξείας έκθεσης.
- (9) Με βάση τις αιτιολογημένες γνώμες της Αρχής και λαμβανομένων υπόψη των συναφών παραγόντων που απαριθμούνται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των ΑΟΚ πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 14 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.
- (10) Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (11) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται ως εξής:

1) στο παράρτημα II, οι στήλες για τις ουσίες pyridaben, pyridate και triclopyr αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων και ανώτατα όρια καταλοίπων (mg/kg)

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια καταλοίπων (*)	Pyridaben (πυριδαβένη) (F)	Pyridate (πυριδάτη) [άθροισμα pyridate, του προϊόντος υδρόλυσης αυτού CL 9673 (6-χλωρο-4-υδροξυ-3-φαινυλοπυριδαίνη) και υδροχλωρίου συζυγισμένων ενώσεων του CL 9673, εκτός οκταφωσφάκου pyridate]	Triclopyr (τρικλοπύρ)
010000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΩΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ· ΑΚΡΟΔΡΥΑ		0,05 *	
011000	Εσπεριδοειδή			
0110010	Γκρέιπφρουτ	0,5		0,1(+)
0110020	Πορτοκάλια	0,3		0,1(+)
0110030	Λεμόνια	0,3		0,1(+)
0110040	Πράσινα λεμόνια	0,3		0,01 *
0110050	Μανταρίνια	0,3		0,1(+)
0110990	Άλλα (2)	0,3		0,01 *
012000	Ακρόδρυα	0,05		0,01 *
0120010	Αμύγδαλα			
0120020	Καρύδια Βραζιλίας			
0120030	Ανακάρδια (κάσιους)			
0120040	Κάστανα			
0120050	Καρύδες			

0120060	Φουντούκια			
0120070	Μακαντάμια			
0120080	Καρύδια πεκάν			
0120090	Κουκουνάρια			
0120100	Φιστίκια			
0120110	Κοινά καρύδια			
0120990	Άλλα (2)			
0130000	Μηλοειδή	0,9		
0130010	Μήλα	(+)		0,05(+)
0130020	Αχλάδια	(+)		0,05(+)
0130030	Κυδώνια	(+)		0,01 *
0130040	Μούσμουλα	(+)		0,01 *
0130050	Ιαπωνικά μούσμουλα	(+)		0,01 *
0130990	Άλλα (2)			0,01 *
0140000	Πυρηνόκαρπα			
0140010	Βερίκοκα	0,3(+)		0,05(+)
0140020	Κεράσια (γλυκά)	0,01 *		0,01 *
0140030	Ροδάκινα	0,3(+)		0,05(+)
0140040	Δαμάσκηνα	0,01 *		0,01 *
0140990	Άλλα (2)	0,01 *		0,01 *
0150000	Μούρα και μικροί καρποί			0,01 *
0151000	α) σταφύλια	0,01 *		
0151010	Επιτραπέζια σταφύλια			
0151020	Οινοποιήσιμα σταφύλια			
0152000	β) φράουλες	0,9		
0153000	γ) καρποί βάτου	0,01 *		

0153010	Βατόμουρα			
0153020	Καρποί ασπροβατομουριάς			
0153030	Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)			
0153990	Άλλα (2)			
0154000	δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα	0,01 *		
0154010	Μύρτιλλα			
0154020	Μύρτιλλα μακρόκαρπα			
0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)			
0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)			
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς			
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)			
0154070	Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)			
0154080	Καρποί κουφοξυλιάς			
0154990	Άλλα (2)			
0160000	Διάφοροι καρποί όπου	0,01 *		
0161000	α) καρποί με βρώσιμο φλοιό			0,01 *
0161010	Χουρμάδες			
0161020	Σύκα			
0161030	Επιτραπέζιες ελιές			
0161040	Κουμκουάτ			
0161050	Καράμβολες			
0161060	Κακί/Λωτός			
0161070	Ευγενία η ιαμβολάνη			
0161990	Άλλα (2)			
0162000	β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί			
0162010	Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)			0,15

0162020	Λίτσι			0,01 *
0162030	Πασιφλόρα/Μαρακούγια			0,01 *
0162040	Φραγκόσυκα			0,01 *
0162050	Μήλα STAR/καϊνίτες			0,01 *
0162060	Αμερικανικός λωτός (kaki)			0,01 *
0162990	Άλλα (2)			0,01 *
0163000	γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι			0,01 *
0163010	Αβοκάντο			
0163020	Μπανάνες			
0163030	Μάνγκο			
0163040	Παπάγια			
0163050	Ρόδια			
0163060	Cherimoyas			
0163070	Γκουάβα			
0163080	Ανανάς			
0163090	Αρτόκαρπος			
0163100	Durians (δούριο το ζιβέθινο)			
0163110	Ανόνα η ακανθώδης/Γουανάμπανα			
0163990	Άλλα (2)			
0200000	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ			
0210000	Ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0211000	α) πατάτες			
0212000	β) τροπικά ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά			
0212010	Μανιόκα/κάσσαβο			
0212020	Γλυκοπατάτες			
0212030	Ίγναμα (κόνδυλος της δισκουρέας)			

0212040	Μαράντα η καλαμοειδής			
0212990	Άλλα (2)			
0213000	γ) άλλα ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα			
0213010	Κοκκινογούλια			
0213020	Καρότα			
0213030	Ραπανοσέλινια/Γογγύλι (ρέβα)			
0213040	Χρένα			
0213050	Ηλιανθος ο κονδυλόριζος			
0213060	Παστινάκη η εδώδιμη			
0213070	Ρίζα μαιντανού (πετροσέλينو το σαρκόρριζο)			
0213080	Ραπάνια/Ραφανίδες			
0213090	Λαγόχορτα			
0213100	Γουλιά (είδος κράμβης)			
0213110	Γογγύλια			
0213990	Άλλα (2)			
0220000	Βολβώδη λαχανικά	0,01 *		0,01 *
0220010	Σκόρδα		0,05 *	
0220020	Κρεμμύδια		0,05 *	
0220030	Ασκαλόνια		0,05 *	
0220040	Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα		1	
0220990	Άλλα (2)		0,05 *	
0230000	Καρποφόρα λαχανικά		0,05 *	0,01 *
0231000	α) Σολανώδη και μαλαχοειδή			
0231010	Ντομάτες	0,15		
0231020	Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές	0,3		
0231030	Μελιτζάνες	0,15		

0231040	Μπάμιες	0,01 *		
0231990	Άλλα (2)	0,01 *		
0232000	β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό	0,15		
0232010	Αγγούρια			
0232020	Αγγουράκια			
0232030	Κολοκύθια			
0232990	Άλλα (2)			
0233000	γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό	0,01 *		
0233010	Πεπόνια			
0233020	Κολοκύθες			
0233030	Καρπούζια			
0233990	Άλλα (2)			
0234000	δ) γλυκό καλαμπόκι	0,01 *		
0239000	ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά	0,01 *		
0240000	Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)	0,01 *		0,01 *
0241000	α) ανθοκράμβες		0,05 *	
0241010	Μπρόκολα			
0241020	Κουνουπίδια			
0241990	Άλλα (2)			
0242000	β) κεφαλωτές κράμβες			
0242010	Λαχανάκια Βρυξελλών		0,05 *	
0242020	Λάχανα		1,5	
0242990	Άλλα (2)		0,05 *	
0243000	γ) φυλλώδεις κράμβες			
0243010	Κινέζικα λάχανα		0,05 *	
0243020	Μη κεφαλωτή κράμβη		0,2	
0243990	Άλλα (2)		0,05 *	

0244000	δ) γογγυλοκράμβες		0,05 *	
0250000	Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη			
0251000	α) μαρούλια και σαλατικά	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0251010	Λυκοτρίβολο			
0251020	Μαρούλια			
0251030	Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια			
0251040	Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες			
0251050	Γαιοκάρδαμο			
0251060	Ρόκα			
0251070	Κόκκινο σινάπι			
0251080	Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)			
0251990	Άλλα (2)			
0252000	β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0252010	Σπανάκι			
0252020	Ανδράκλα			
0252030	Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων			
0252990	Άλλα (2)			
0253000	γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0254000	δ) νεροκάρδαμο	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0255000	ε) ραδίκια witloof/αντίβ	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0256000	στ) βότανα και βρώσιμα άνθη	0,02 *		0,02 *
0256010	Φραγκομαϊντανός		0,05 *	
0256020	Σχοινόπρασο		1,5	
0256030	Φύλλα σέλινου		0,3	
0256040	Μαϊντανός		0,05 *	
0256050	Φασκόμηλο		0,05 *	

0256060	Δενδρολίβανο		0,05 *	
0256070	Θυμάρι		0,05 *	
0256080	Βασιλικός		0,05 *	
0256090	Δάφνη/δαφνόφυλλα		0,05 *	
0256100	Δρακόντιο/Εστραγκόν		0,05 *	
0256990	Άλλα (2)		0,05 *	
0260000	Ψυχανθή		0,05 *	0,01 *
0260010	Φασόλια (με τον λοβό)	0,2(+)		
0260020	Φασόλια (χωρίς λοβό)	0,01 *		
0260030	Μπιζέλια (με τον λοβό)	0,01 *		
0260040	Μπιζέλια (χωρίς λοβό)	0,01 *		
0260050	Φακές	0,01 *		
0260990	Άλλα (2)	0,01 *		
0270000	Λαχανικά με στέλεχος	0,01 *		0,01 *
0270010	Σπαράγγια		0,05 *	
0270020	Άγριες αγκινάρες		0,05 *	
0270030	Σέλνιο		0,05 *	
0270040	Μάραθο Φλωρεντίας		0,05 *	
0270050	Αγκινάρες		0,05 *	
0270060	Πράσα		1	
0270070	Ραβέντι		0,05 *	
0270080	Φύτρα μπαμπού		0,05 *	
0270090	Καρδιές φοινίκων		0,05 *	
0270990	Άλλα (2)		0,05 *	
0280000	Μανιτάρια, βρύα και λειχήνες	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0280010	Καλλιεργούμενα μανιτάρια			

0280020	Άγρια μανιτάρια			
0280990	Βρύα και λειχήνες			
0290000	Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0300000	ΟΣΠΡΙΑ	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0300010	Φασόλια			
0300020	Φακές			
0300030	Μπιζέλια			
0300040	Λούπινα/καρπός λούπινων			
0300990	Άλλα (2)			
0400000	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0401000	Ελαιούχοι σπόροι			
0401010	Λιναρόσπορος			
0401020	Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια			
0401030	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους			
0401040	Σπόροι σησαμιού			
0401050	Σπόροι ηλιάνθου			
0401060	Σπέρματα ελαιοκράμβης			
0401070	Σόγια			
0401080	Σπέρματα σιναπιού			
0401090	Σπέρματα βαμβακιού			
0401100	Σπόροι κολοκύθας			
0401110	Σπέρματα κνήκου			
0401120	Σπόροι βόραγου			
0401130	Σπόροι ψευδολιναριού			
0401140	Κανναβόσπορος			
0401150	Ρετσινολαδιά (ρίκινος)			
0401990	Άλλα (2)			

0402000	Ελαιούχοι καρποί			
0402010	Ελιές για παραγωγή λαδιού			
0402020	Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων			
0402030	Καρποί ελαιούχων φοινίκων			
0402040	Καπός			
0402990	Άλλα (2)			
0500000	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	0,01 *	0,05 *	
0500010	Κριθάρι			0,01 *
0500020	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά			0,01 *
0500030	Καλαμπόκι			0,01 *
0500040	Κεχρί			0,01 *
0500050	Βρώμη			0,01 *
0500060	Ρύζι			0,3(+)
0500070	Σίκαλη			0,01 *
0500080	Σόργο			0,01 *
0500090	Σίτος			0,01 *
0500990	Άλλα (2)			0,01 *
0600000	ΤΕΪΑ, ΚΑΦΕΣ, ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ ΒΟΤΑΝΩΝ, ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΠΙΑ	0,05 *		0,05 *
0610000	Τέια		0,05 *	
0620000	Κόκκοι καφέ		0,05 *	
0630000	Αφεψήματα βοτάνων από			
0631000	α) άνθη		2	
0631010	Χαμομήλι			
0631020	Ιβίσκος			
0631030	Τριανταφυλλιά			
0631040	Γιασεμί			
0631050	Γίλιο			
0631990	Άλλα (2)			

0632000	β) φύλλα και βότανα		2	
0632010	Φράουλα			
0632020	Rooibos			
0632030	Μάτε			
0632990	Άλλα (2)			
0633000	γ) ρίζες		0,05 *	
0633010	Βαλεριάνα			
0633020	Πάναξ η γινσένη			
0633990	Άλλα (2)			
0639000	δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού		0,05 *	
0640000	Κόκκοι κακάο		0,05 *	
0650000	Χαρούπια		0,05 *	
0700000	ΛΥΚΙΣΚΟΣ	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0800000	ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ			
0810000	Μπαχαρικά σπόροι	0,05 *	0,15	0,05 *
0810010	Γλυκάνισο			
0810020	Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο			
0810030	Σέλινο			
0810040	Κορίανδρος			
0810050	Κύμινο			
0810060	Άνηθος			
0810070	Μάραθο			
0810080	Μοσχοσίταρο			
0810090	Μοσχοκάρυδο			
0810990	Άλλα (2)			
0820000	Καρποί καρυκείματα	0,05 *	0,15	0,05 *

0820010	Μπαχάρι			
0820020	Πιπέρι Σετσουάν			
0820030	Αγριοκύμινο			
0820040	Καρδάμωμο			
0820050	Καρποί αρκεύθου			
0820060	Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)			
0820070	Βανίλια			
0820080	Ταμάρινθος η οξυφοίνιξ			
0820990	Άλλα (2)			
0830000	Φλοιός μπαχαρικών	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0830010	Κανέλα			
0830990	Άλλα (2)			
0840000	Ριζώδη και ριζωματώδη μπαχαρικά			
0840010	Γλυκόριζα	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0840020	Ζιγγίβερι (10)			
0840030	Κουρκουμάς	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0840040	Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)			
0840990	Άλλα (2)	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0850000	Οφθαλμοί ανθέων	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0850010	Γαρύφαλλα			
0850020	Κάπαρη			
0850990	Άλλα (2)			
0860000	Στίγμα ανθέων	0,05 *	0,05 *	0,05 *
0860010	Κρόκος (ζαφορά)			
0860990	Άλλα (2)			
0870000	Επίπερμο	0,05 *	0,05 *	0,05 *

0870010	Περιβλήματα μοσχοκάρυδων			
0870990	Άλλα (2)			
0900000	ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ	0,01 *	0,05 *	0,01 *
0900010	Ζαχαρότευτλα (ρίζα)			
0900020	Ζαχαροκάλαμα			
0900030	Ρίζες κιχωρίου			
0900990	Άλλα (2)			
1000000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ-ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ			
1010000	Εμπορεύματα από	0,05 *		
1011000	α) χοίρους			0,01 *
1011010	Μυς		0,05 *(+)	
1011020	Λίπος		0,05 *(+)	
1011030	Ήπαρ		0,1(+)	
1011040	Νεφροί		0,3(+)	
1011050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		0,3(+)	
1011990	Άλλα (2)		0,3(+)	
1012000	β) βοοειδή			
1012010	Μυς	(+)	0,05 *(+)	0,06
1012020	Λίπος	(+)	0,05 *(+)	0,06
1012030	Ήπαρ	(+)	0,2(+)	0,06
1012040	Νεφροί	(+)	2(+)	0,08
1012050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		2(+)	0,08
1012990	Άλλα (2)		2(+)	0,08
1013000	γ) πρόβατα			
1013010	Μυς	(+)	0,05 *(+)	0,06
1013020	Λίπος	(+)	0,05 *(+)	0,06

1013030	Ήπαρ	(+)	0,2(+)	0,06
1013040	Νεφροί	(+)	2(+)	0,08
1013050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		2(+)	0,08
1013990	Άλλα (2)		2(+)	0,08
1014000	δ) αίγες			
1014010	Μυς	(+)	0,05 *(+)	0,06
1014020	Λίπος	(+)	0,05 *(+)	0,06
1014030	Ήπαρ	(+)	0,2(+)	0,06
1014040	Νεφροί	(+)	2(+)	0,08
1014050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		2(+)	0,08
1014990	Άλλα (2)		2(+)	0,08
1015000	ε) ιπποειδή			
1015010	Μυς	(+)	0,05 *(+)	0,06
1015020	Λίπος	(+)	0,05 *(+)	0,06
1015030	Ήπαρ	(+)	0,2(+)	0,06
1015040	Νεφροί	(+)	2(+)	0,08
1015050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		2(+)	0,08
1015990	Άλλα (2)		2(+)	0,08
1016000	στ) πουλερικά		0,05 *	0,01 *
1016010	Μυς		(+)	
1016020	Λίπος		(+)	
1016030	Ήπαρ		(+)	
1016040	Νεφροί			
1016050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)			
1016990	Άλλα (2)			
1017000	ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα			

1017010	Μυς		0,05 *(+)	0,06
1017020	Λίπος		0,05 *(+)	0,06
1017030	Ήπαρ		0,2(+)	0,06
1017040	Νεφροί		2(+)	0,08
1017050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		2(+)	0,08
1017990	Άλλα (2)		2(+)	0,01 *
1020000	Γάλα	0,01 *	0,05 *(+)	0,01 *
1020010	Βοοειδή	(+)	(+)	
1020020	Πρόβατα	(+)	(+)	
1020030	Αίγες	(+)	(+)	
1020040	Άλογα	(+)	(+)	
1020990	Άλλα (2)		(+)	
1030000	Αυγά πτηνών	0,01 *	0,05 *(+)	0,01 *
1030010	Όρνιθες		(+)	
1030020	Πάπιες		(+)	
1030030	Χήνες		(+)	
1030040	Ορτύκια		(+)	
1030990	Άλλα (2)		(+)	
1040000	Μέλι και άλλα προϊόντα μελισσοκομίας (7)	0,05 *	0,05 *	0,05 *
1050000	Αμφίβια και ερπετά	0,05 *	0,05 *	0,01 *
1060000	Ομάδα χερσαία ασπόνδυλα	0,05 *	0,05 *	0,01 *
1070000	Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα	0,05 *	0,05 *	0,01 *
1100000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ — ΨΑΡΙΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ (8)			
1200000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ (8)			
1300000	ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (9)			

* Αναφέρεται στο κατώτατο όριο αναλυτικού προσδιορισμού

(*) Για τον πλήρη κατάλογο προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης στα οποία εφαρμόζονται ΑΟΚ θα πρέπει να γίνεται αναφορά στο παράρτημα I.

Pyridaben (πυριδαβένη) (F)

(F) Λιποδιαλυτό

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με δοκιμές καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 24 Ιανουαρίου 2021, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0130010 Μήλα

0130020 Αχλάδια

0130030 Κυδώνια

0130040 Μούσμουλα

0130050 Ιαπωνικά μούσμουλα

0140010 Βερίκοκα

0140030 Ροδάκινα

0260010 Φασόλια (με τον λοβό)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σταθερότητα στην αποθήκευση, τις μελέτες διατροφής και τις αναλυτικές μεθόδους δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 24 Ιανουαρίου 2021, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

1012010 Μυς

1012020 Λίπος

1012030 Ήπαρ

1012040 Νεφροί

1013010 Μυς

1013020 Λίπος

1013030 Ήπαρ

1013040 Νεφροί

1014010 Μυς

1014020 Λίπος

1014030 Ήπαρ

1014040 Νεφροί

1015010 Μυς

1015020 Λίπος

1015030 Ήπαρ

1015040 Νεφροί

1020010 Βοοειδή

1020020 Πρόβατα

1020030 Αίγες

1020040 Άλογα

Pyridate (πυριδάτη) [άθροισμα pyridate, του προϊόντος υδρόλυσης αυτού CL 9673 (6-χλωρο-4-υδροξυ-3-φαινυλοπυριδαζίνη) και των υδρολύσιμων συζευγμένων ενώσεων του CL 9673, εκφραζόμενο ως pyridate]

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σταθερότητα στην αποθήκευση δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 24.10.2016, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως την ημερομηνία αυτή, την έλλειψή τους.

1011010 Μυς
1011020 Λίπος
1011030 Ήπαρ
1011040 Νεφροί
1011050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1011990 Άλλα (2)
1012010 Μυς
1012020 Λίπος
1012030 Ήπαρ
1012040 Νεφροί
1012050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1012990 Άλλα (2)
1013010 Μυς
1013020 Λίπος
1013030 Ήπαρ
1013040 Νεφροί
1013050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1013990 Άλλα (2)
1014010 Μυς
1014020 Λίπος
1014030 Ήπαρ
1014040 Νεφροί
1014050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1014990 Άλλα (2)
1015010 Μυς
1015020 Λίπος
1015030 Ήπαρ
1015040 Νεφροί
1015050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1015990 Άλλα (2)
1016010 Μυς
1016020 Λίπος
1016030 Ήπαρ
1017010 Μυς
1017020 Λίπος
1017030 Ήπαρ
1017040 Νεφροί
1017050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1017990 Άλλα (2)
1020000 Γάλα

1020010 Βοοειδή
1020020 Πρόβατα
1020030 Αίγες
1020040 Άλογα
1020990 Άλλα (2)
1030000 Αυγά πτηνών
1030010 Όρνιθες
1030020 Πάπιες
1030030 Χήνες
1030040 Ορνίθκια
1030990 Άλλα (2)

Triclopyr (τρικλοπύρ)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με δοκιμές καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 16 Μαΐου 2020, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0110010 Γκρέιπφρουτ
0110020 Πορτοκάλια
0110030 Λεμόνια
0110050 Μανταρίνια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στις μελέτες για τη σταθερότητα στην αποθήκευση δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 16 Μαΐου 2020, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0130010 Μήλα
0130020 Αχλάδια
0140030 Ροδάκινα

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στις μελέτες για τη σταθερότητα στην αποθήκευση και σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 16 Μαΐου 2020, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0140010 Βερίκοκα

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σταθερότητα στην αποθήκευση δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση των ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 16 Μαΐου 2020, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0500060 Ρύζι»

---

2) στο παράρτημα III μέρος Α, η στήλη για την ουσία ρυγίροχυφεν αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙΑ

Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων και ανώτατα όρια καταλοίπων (mg/kg)

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια καταλοίπων ^(*)	Ρυγίροχυφεν (πυρροξοφουφαινίλη) (F)
0100000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΩΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ· ΑΚΡΟΔΡΥΑ	
0110000	Εσπεριδοειδή	0,6
0110010	Γκρέιπφρουτ	
0110020	Πορτοκάλια	
0110030	Λεμόνια	
0110040	Πράσινα λεμόνια	
0110050	Μανταρίνια	
0110990	Άλλα (2)	
0120000	Ακρόδρυα	0,05 *
0120010	Αμύγδαλα	
0120020	Καρύδια Βραζιλίας	
0120030	Ανακάρδια (κάσιους)	
0120040	Κάστανα	
0120050	Καρύδες	
0120060	Φουντούκια	
0120070	Μακαντάμια	
0120080	Καρύδια πεκάν	
0120090	Κουκουνάρια	
0120100	Φιστίκια	
0120110	Κοινά καρύδια	

0120990	Άλλα (2)	
0130000	Μηλοειδή	0,2
0130010	Μήλα	
0130020	Αχλάδια	
0130030	Κυδώνια	
0130040	Μούσμουλα	
0130050	Ιαπωνικά μούσμουλα	
0130990	Άλλα (2)	
0140000	Πυρηνόκαρπα	
0140010	Βερίκοκα	0,4
0140020	Κεράσια (γλυκά)	1
0140030	Ροδάκινα	0,5
0140040	Δαμάσκηνα	0,3
0140990	Άλλα (2)	0,05 *
0150000	Μούρα και μικροί καρποί	
0151000	α) σταφύλια	0,05 *
0151010	Επιτραπέζια σταφύλια	
0151020	Οινοποιήσιμα σταφύλια	
0152000	β) φράουλες	0,05 *
0153000	γ) καρποί βάτου	0,05 *
0153010	Βατόμουρα	
0153020	Καρποί ασπροβατομουριάς	
0153030	Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)	
0153990	Άλλα (2)	
0154000	δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα	
0154010	Μύρτιλλα	0,05 *
0154020	Μύρτιλλα μακρόκαρπα	1
0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)	0,05 *

0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	0,05 *
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς	0,05 *
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)	0,05 *
0154070	Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)	0,05 *
0154080	Καρποί κουφοξυλιάς	0,05 *
0154990	Άλλα (2)	0,05 *
0160000	Διάφοροι καρποί όπου	
0161000	α) καρποί με βρώσιμο φλοιό	0,05 *
0161010	Χουρμάδες	
0161020	Σύκα	
0161030	Επιτραπέζιες ελιές	
0161040	Κουμκουάτ	
0161050	Καράμβολες	
0161060	Κακί/Λωτός	
0161070	Ευγενία η ιαμβολάνη	
0161990	Άλλα (2)	
0162000	β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί	0,05 *
0162010	Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	
0162020	Λίτσι	
0162030	Πασιφλόρα/Μαρακούγια	
0162040	Φραγκόσυκα	
0162050	Μήλα STAR/καϊνίτες	
0162060	Αμερικανικός λωτός (κακί)	
0162990	Άλλα (2)	
0163000	γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι	
0163010	Αβοκάντο	0,05 *
0163020	Μπανάνες	0,7
0163030	Μάνγκο	0,05 *

0163040	Παπάγια	0,3
0163050	Ρόδια	0,05 *
0163060	Cherimoyas	0,05 *
0163070	Γκουάβα	0,05 *
0163080	Ανανάς	0,05 *
0163090	Αρτόκαρπος	0,05 *
0163100	Durians (δούριο το ζιβέθινο)	0,05 *
0163110	Ανόνα η ακανθώδης/Γουανάμπανα	0,05 *
0163990	Άλλα (2)	0,05 *
0200000	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ	
0210000	Ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	0,05 *
0211000	α) πατάτες	
0212000	β) τροπικά ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	
0212010	Μανιόκα/κάσσαβο	
0212020	Γλυκοπατάτες	
0212030	Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)	
0212040	Μαράντα η καλαμοειδής	
0212990	Άλλα (2)	
0213000	γ) άλλα ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα	
0213010	Κοκκινογούλια	
0213020	Καρότα	
0213030	Ραπανοσέλινα/Γογγύλι (ρέβα)	
0213040	Χρένα	
0213050	Ηλίανθος ο κονδυλόριζος	
0213060	Παστινάκη η εδώδιμη	
0213070	Ρίζα μαϊντανού (πετροσέλινο το σαρκόριζο)	
0213080	Ραπάνια/Ραφανίδες	
0213090	Λαγόχορτα	

0213100	Γουλιά (είδος κράμβης)	
0213110	Γογγύλια	
0213990	Άλλα (2)	
0220000	Βολβώδη λαχανικά	0,05 *
0220010	Σκόρδα	
0220020	Κρεμμύδια	
0220030	Ασκαλώνια	
0220040	Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα	
0220990	Άλλα (2)	
0230000	Καρποφόρα λαχανικά	
0231000	α) Σολανώδη και μαλαχοειδή	1
0231010	Ντομάτες	
0231020	Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές	
0231030	Μελιτζάνες	
0231040	Μπάμιες	
0231990	Άλλα (2)	
0232000	β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό	
0232010	Αγγούρια	0,1
0232020	Αγγουράκια	0,1
0232030	Κολοκύθια	0,05 *
0232990	Άλλα (2)	0,05 *
0233000	γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό	
0233010	Πεπόνια	0,07
0233020	Κολοκύθες	0,05 *
0233030	Καρπούζια	0,05 *
0233990	Άλλα (2)	0,05 *
0234000	δ) γλυκό καλαμπόκι	0,05 *
0239000	ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά	0,05 *

0240000	Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)	0,05 *
0241000	α) ανθοκράμβες	
0241010	Μπρόκολα	
0241020	Κουνουπίδια	
0241990	Άλλα (2)	
0242000	β) κεφαλωτές κράμβες	
0242010	Λαχανάκια Βρυξελλών	
0242020	Λάχανα	
0242990	Άλλα (2)	
0243000	γ) φυλλώδεις κράμβες	
0243010	Κινέζικα λάχανα	
0243020	Μη κεφαλωτή κράμβη	
0243990	Άλλα (2)	
0244000	δ) γογγυλοκράμβες	
0250000	Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη	0,05 *
0251000	α) μαρούλια και σαλατικά	
0251010	Λυκοτριβόλο	
0251020	Μαρούλια	
0251030	Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντιδια	
0251040	Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες	
0251050	Γαιοκάρδαμο	
0251060	Ρόκα	
0251070	Κόκκινο σινάπι	
0251080	Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)	
0251990	Άλλα (2)	
0252000	β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)	
0252010	Σπανάκι	
0252020	Ανδράκλα	

0252030	Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων	
0252990	Άλλα (2)	
0253000	γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη	
0254000	δ) νεροκάρδαμο	
0255000	ε) ραδίκια witloof/αντίβ	
0256000	στ) βότανα και βρώσιμα άνθη	
0256010	Φραγκομαϊντανός	
0256020	Σχοινόπρασο	
0256030	Φύλλα σέλινου	
0256040	Μαϊντανός	
0256050	Φασκόμηλο	
0256060	Δενδρολίβανο	
0256070	Θυμάρι	
0256080	Βασιλικός	
0256090	Δάφνη/δαφνόφυλλα	
0256100	Δρακόντιο/Εστραγκόν	
0256990	Άλλα (2)	
0260000	Ψυχανθή	0,05 *
0260010	Φασόλια (με τον λοβό)	
0260020	Φασόλια (χωρίς λοβό)	
0260030	Μπιζέλια (με τον λοβό)	
0260040	Μπιζέλια (χωρίς λοβό)	
0260050	Φακές	
0260990	Άλλα (2)	
0270000	Λαχανικά με στέλεχος	0,05 *
0270010	Σπαράγγια	
0270020	Άγριες αγκινάρες	
0270030	Σέλινο	

0270040	Μάραθο Φλωρεντίας	
0270050	Αγκινάρες	
0270060	Πράσα	
0270070	Ραβέντι	
0270080	Φύτρα μπαμπού	
0270090	Καρδιές φοινίκων	
0270990	Άλλα (2)	
0280000	Μανιτάρια, βρύα και λειχήνες	0,05 *
0280010	Καλλιεργούμενα μανιτάρια	
0280020	Άγρια μανιτάρια	
0280990	Βρύα και λειχήνες	
0290000	Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί	0,05 *
0300000	ΟΣΠΡΙΑ	0,05 *
0300010	Φασόλια	
0300020	Φακές	
0300030	Μπιζέλια	
0300040	Λούπινα/καρπός λούπινων	
0300990	Άλλα (2)	
0400000	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	0,05 *
0401000	Ελαιούχοι σπόροι	
0401010	Λιναρόσπορος	
0401020	Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια	
0401030	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους	
0401040	Σπόροι σησαμιού	
0401050	Σπόροι ηλιάνθου	
0401060	Σπέρματα ελαιοκράμβης	
0401070	Σόγια	
0401080	Σπέρματα σιναπιού	

0401090	Σπέρματα βαμβακιού	
0401100	Σπόροι κολοκύθας	
0401110	Σπέρματα κνήκου	
0401120	Σπόροι βόραγου	
0401130	Σπόροι ψευδολιναριού	
0401140	Καναβόσπορος	
0401150	Ρετινολαδιά (ρίκινος)	
0401990	Άλλα (2)	
0402000	Ελαιούχοι καρποί	
0402010	Ελιές για παραγωγή λαδιού	
0402020	Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων	
0402030	Καρποί ελαιούχων φοινίκων	
0402040	Καπόκ	
0402990	Άλλα (2)	
0500000	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	0,05 *
0500010	Κριθάρι	
0500020	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά	
0500030	Καλαμπόκι	
0500040	Κεχρί	
0500050	Βρώμη	
0500060	Ρύζι	
0500070	Σίκαλη	
0500080	Σόργο	
0500090	Σίτος	
0500990	Άλλα (2)	
0600000	ΤΕΪΑ, ΚΑΦΕΣ, ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ ΒΟΤΑΝΩΝ, ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΠΙΑ	
0610000	Τέια	15

0620000	Κόκκοι καφέ	0,05 *
0630000	Αφεψήματα βοτάνων από	0,05 *
0631000	α) άνθη	
0631010	Χαμομήλι	
0631020	Ιβίσκος	
0631030	Τριανταφυλλιά	
0631040	Γιασεμί	
0631050	Τίλιο	
0631990	Άλλα (2)	
0632000	β) φύλλα και βότανα	
0632010	Φράουλα	
0632020	Roibos	
0632030	Μάτε	
0632990	Άλλα (2)	
0633000	γ) ρίζες	
0633010	Βαλεριάνα	
0633020	Πάναξ η γινσένη	
0633990	Άλλα (2)	
0639000	δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού	
0640000	Κόκκοι κακάο	0,05 *
0650000	Χαρούπια	0,05 *
0700000	ΛΥΚΙΣΚΟΣ	0,05 *
0800000	ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	
0810000	Μπαχαρικά σπόροι	0,05 *
0810010	Γλυκάνισο	
0810020	Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο	
0810030	Σέλινο	

0810040	Κορίανδρος	
0810050	Κύμινο	
0810060	Άνηθος	
0810070	Μάραθο	
0810080	Μοσχοσίταρο	
0810090	Μοσχοκάρυδο	
0810990	Άλλα (2)	
0820000	Καρποί καρυκεύματα	0,05 *
0820010	Μπαχάρι	
0820020	Πιπέρι Σετσουάν	
0820030	Αγριοκύμινο	
0820040	Καρδάμωμο	
0820050	Καρποί αρκεύθου	
0820060	Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)	
0820070	Βανίλια	
0820080	Ταμάρινθος η οξυφοίνιξ	
0820990	Άλλα (2)	
0830000	Φλοιός μπαχαρικών	0,05 *
0830010	Κανέλα	
0830990	Άλλα (2)	
0840000	Ριζώδη και ριζωματώδη μπαχαρικά	
0840010	Γλυκόριζα	0,05 *
0840020	Ζιγγίβερι (10)	
0840030	Κουρκουμάς	0,05 *
0840040	Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)	
0840990	Άλλα (2)	0,05 *
0850000	Οφθαλμοί ανθέων	0,05 *

0850010	Γαρίφαλλα	
0850020	Κάπαρη	
0850990	Άλλα (2)	
0860000	Στίγμα ανθέων	0,05 *
0860010	Κρόκος (ζαφορά)	
0860990	Άλλα (2)	
0870000	Επίσπερμο	0,05 *
0870010	Περιβλήματα μοσχοκάρυδων	
0870990	Άλλα (2)	
0900000	ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ	0,05 *
0900010	Ζαχαρότευτλα (ρίζα)	
0900020	Ζαχαροκάλαμα	
0900030	Ρίζες κιχωρίου	
0900990	Άλλα (2)	
1000000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ-ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ	0,05 *
1010000	Εμπορεύματα από	
1011000	α) χοίρους	
1011010	Μυς	
1011020	Λίπος	
1011030	Ήπαρ	
1011040	Νεφροί	
1011050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1011990	Άλλα (2)	
1012000	β) βοοειδή	
1012010	Μυς	
1012020	Λίπος	
1012030	Ήπαρ	

1012040	Νεφροί	
1012050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1012990	Άλλα (2)	
1013000	γ) πρόβατα	
1013010	Μυς	
1013020	Λίπος	
1013030	Ήπαρ	
1013040	Νεφροί	
1013050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1013990	Άλλα (2)	
1014000	δ) αίγες	
1014010	Μυς	
1014020	Λίπος	
1014030	Ήπαρ	
1014040	Νεφροί	
1014050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1014990	Άλλα (2)	
1015000	ε) ιπποειδή	
1015010	Μυς	
1015020	Λίπος	
1015030	Ήπαρ	
1015040	Νεφροί	
1015050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1015990	Άλλα (2)	
1016000	στ) πουλερικά	
1016010	Μυς	
1016020	Λίπος	

1016030	Ήπαρ	
1016040	Νεφροί	
1016050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1016990	Άλλα (2)	
1017000	ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα	
1017010	Μυς	
1017020	Λίπος	
1017030	Ήπαρ	
1017040	Νεφροί	
1017050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	
1017990	Άλλα (2)	
1020000	Γάλα	
1020010	Βοοειδή	
1020020	Πρόβατα	
1020030	Αίγες	
1020040	Άλογα	
1020990	Άλλα (2)	
1030000	Αυγά πτηνών	
1030010	Όρνιθες	
1030020	Πάπιες	
1030030	Χήνες	
1030040	Ορτύκια	
1030990	Άλλα (2)	
1040000	Μέλι και άλλα προϊόντα μελισσοκομίας (7)	
1050000	Αμφίβια και ερπετά	
1060000	Ομάδα χερσαία ασπόνδυλα	

1070000	Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα	
1100000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ — ΨΑΡΙΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ (8)	
1200000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ (8)	
1300000	ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (9)	

* Αναφέρεται στο κατώτατο όριο αναλυτικού προσδιορισμού

(*) Για τον πλήρη κατάλογο προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης στα οποία εφαρμόζονται ΑΟΚ θα πρέπει να γίνεται αναφορά στο παράρτημα I

Rygiroxyfen (πυριπροξυφαίνη) (F)

(F) Λιποδιαλυτό»

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/680 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Μαρτίου 2023

για την έγκριση του χλωριούχου αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίου [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] ως δραστικής ουσίας για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 89 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής ⁽²⁾ καταρτίζει κατάλογο των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που πρέπει να αξιολογηθούν με σκοπό την πιθανή έγκρισή τους για χρήση σε βιοκτόνα. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει το χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίο [ADBAC/BKC (C_{12-C16})].
- (2) Το χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίο [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] έχει αξιολογηθεί για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1, βιοκτόνα προϊόντα για την ανθρώπινη υγιεινή, όπως περιγράφεται στο παράρτημα V της οδηγίας 98/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾, που αντιστοιχεί σε τύπο προϊόντων 1, απολυμαντικά: υγιεινή του ανθρώπου, όπως περιγράφεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012.
- (3) Η Ιταλία ορίστηκε ως κράτος μέλος-εισηγητής και η οικεία αρμόδια αρχή αξιολόγησης υπέβαλε στην Επιτροπή την έκθεση αξιολόγησης, μαζί με τα συμπεράσματά της, στις 10 Σεπτεμβρίου 2012. Μετά την υποβολή της έκθεσης αξιολόγησης, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις στο πλαίσιο τεχνικών συναντήσεων που διοργανώθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (στο εξής: Οργανισμός).
- (4) Από το άρθρο 90 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012 συνάγεται ότι οι ουσίες για τις οποίες η αξιολόγηση από τα κράτη μέλη έχει ολοκληρωθεί έως την 1η Σεπτεμβρίου 2013 αξιολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 98/8/ΕΚ.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 75 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 528/2012, η επιτροπή βιοκτόνων ετοιμάζει τη γνώμη του Οργανισμού όσον αφορά τις αιτήσεις για έγκριση δραστικών ουσιών. Σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1062/2014, η επιτροπή βιοκτόνων εξέδωσε τη γνώμη του Οργανισμού ⁽⁴⁾ στις 2 Δεκεμβρίου 2021, αφού έλαβε υπόψη τα συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής αξιολόγησης.
- (6) Σύμφωνα με την εν λόγω γνώμη, τα βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1 που περιέχουν χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίο [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] μπορεί να αναμένεται ότι ικανοποιούν τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) της οδηγίας 98/8/ΕΚ, υπό τον όρο ότι πληρούνται ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1.

⁽²⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1062/2014 της Επιτροπής, της 4ης Αυγούστου 2014, σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών για τη συστηματική εξέταση όλων των υπαρχουσών δραστικών ουσιών που περιέχονται σε βιοκτόνα τα οποία αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 294 της 10.10.2014, σ. 1).

⁽³⁾ Οδηγία 98/8/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά (ΕΕ L 123 της 24.4.1998, σ. 1).

⁽⁴⁾ Γνώμη της επιτροπής βιοκτόνων σχετικά με την αίτηση έγκρισης της δραστικής ουσίας χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμωνίο· τύπος προϊόντος: 1· ECHA/BPC/309/2021, που εκδόθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2021.

- (7) Λαμβανομένης υπόψη της γνώμης του Οργανισμού, είναι σκόπιμο να εγκριθεί το χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμώνιο [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] ως δραστική ουσία για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με ορισμένους όρους.
- (8) Θα πρέπει να προβλέπεται εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την έγκριση μιας δραστικής ουσίας, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν τα αναγκαία προπαρασκευαστικά μέτρα για την ικανοποίηση των νέων απαιτήσεων.
- (9) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής βιοκτόνων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Η ουσία χλωριούχο αλκυλο(C₁₂₋₁₆)διμεθυλοβενζυλαμμώνιο [ADBAC/BKC (C_{12-C16})] εγκρίνεται ως δραστική ουσία για χρήση σε βιοκτόνα του τύπου προϊόντων 1, με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται στο παράρτημα.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 23 Μαρτίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κοινή ονομασία	Ονομασία IUPAC Αριθμοί ταυτοποίησης	Ελάχιστος βαθμός καθαρότητας της δραστικής ουσίας ⁽¹⁾	Ημερομηνία έγκρισης	Ημερομηνία λήξης της έγκρισης	Τύπος προϊόντων	Ιδιαίτεροι όροι
Χλωριούχο αλκυλο(C ₁₂₋₁₆) διμεθυλοβενζυλαμμώνιο	Ονομασία IUPAC: Τεταρτοταγείς ενώσεις του αμμωνίου, βενζυλο- (C ₁₂₋₁₆ -αλκυλο) διμεθυλικές, χλωριούχες Αριθ. ΕΚ: 270-325-2 Αριθ. CAS: 68424-85-1	Ελάχιστη καθαρότητα της δραστικής ουσίας που αξιολογήθηκε: 972 g/kg ξηρού βάρους	1 Ιουλίου 2024	30 Ιουνίου 2034	1	Η άδεια για τα βιοκτόνα υπόκειται στον ακόλουθο όρο: Κατά την αξιολόγηση του προϊόντος δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στους τρόπους έκθεσης, στους κινδύνους και στην αποτελεσματικότητα που σχετίζονται με χρήσεις οι οποίες καλύπτονται από την αίτηση χορήγησης άδειας, αλλά δεν εξετάστηκαν στο πλαίσιο της εκτίμησης κινδύ- νου της δραστικής ουσίας σε ενωσιακό επίπεδο.

⁽¹⁾ Η καθαρότητα που εμφανίζεται στη στήλη αυτή είναι ο ελάχιστος βαθμός καθαρότητας της αξιολογηθείσας δραστικής ουσίας. Η δραστική ουσία στο προϊόν που τίθεται σε κυκλοφορία στην αγορά μπορεί να είναι ίσης ή διαφορετικής καθαρότητας, αν έχει αποδειχθεί ότι είναι τεχνικά ισοδύναμη με την αξιολογηθείσα δραστική ουσία.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2023/681 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Δεκεμβρίου 2022

σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα υπόπτων και κατηγορουμένων που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση και σχετικά με τις υλικές συνθήκες κράτησης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Τα άρθρα 1, 4 και 6 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) προβλέπουν ότι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη και πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται, κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση και κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια. Τα άρθρα 7 και 24 του Χάρτη κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην οικογενειακή ζωή και τα δικαιώματα του παιδιού. Το άρθρο 21 του Χάρτη προβλέπει ότι κανείς δεν επιτρέπεται να υφίσταται διακρίσεις. Τα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου καθώς και το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα της υπεράσπισης. Το άρθρο 52 του Χάρτη προβλέπει ότι κάθε περιορισμός στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στον Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθώς και τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.
- (2) Τα κράτη μέλη δεσμεύονται ήδη νομικά από τις υφιστάμενες πράξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, και ειδικότερα από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), τα πρωτόκολλα της εν λόγω σύμβασης, τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την Ευρωπαϊκή σύμβαση του 1987 για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και εξευτελιστικής ποινής ή μεταχείρισης. Επιπλέον, όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (UNCAT).
- (3) Πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη ορισμένες πράξεις οι οποίες δεν είναι νομικά δεσμευτικές και αφορούν ειδικότερα τα δικαιώματα των προσώπων που έχουν στερηθεί την ελευθερία τους, και ειδικότερα: σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών, οι πρότυποι ελάχιστοι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταχείριση των κρατούμενων (στο εξής: κανόνες Νέλσον Μαντέλα)· οι πρότυποι ελάχιστοι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για τα μη περιοριστικά της ελευθερίας μέτρα (κανόνες του Τόκιο)· καθώς και σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης, η σύσταση Rec (2006)2-Rev σχετικά με τους ευρωπαϊκούς σωφρονιστικούς κανόνες· η σύσταση Rec (2006)13 σχετικά με τη χρήση της προσωρινής κράτησης, τις συνθήκες υπό τις οποίες αυτή εφαρμόζεται και την παροχή διασφαλίσεων κατά των καταχρηστικών πρακτικών· η σύσταση CM/Rec (2017)3 σχετικά με τους ευρωπαϊκούς κανόνες για τις κυρώσεις και τα μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο κοινωφελούς εργασίας· η σύσταση CM/Rec (2014)4 σχετικά με την ηλεκτρονική παρακολούθηση· η σύσταση CM/Rec (2010)1 σχετικά με τους κανόνες του Συμβουλίου της Ευρώπης περί αναστολής· και η Λευκή Βίβλος σχετικά με τον υπερπληθυσμό των φυλακών.
- (4) Επιπλέον, υπάρχουν και άλλες πράξεις που στοχεύουν σε συγκεκριμένες ομάδες προσώπων που στερούνται την ελευθερία τους, και συγκεκριμένα: σε επίπεδο Ηνωμένων Εθνών, οι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για την προστασία των ανηλικών που στερούνται την ελευθερία τους, καθώς και οι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών για τη μεταχείριση των κρατούμενων γυναικών και τα μη στερητικά της ελευθερίας μέτρα για γυναίκες δράστριες εγκληματικών πράξεων (κανόνες της Μπανγκόκ)· η διεθνής σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (UNCRC)· καθώς και σε επίπεδο Συμβουλίου της Ευρώπης, η σύσταση CM/Rec(2008)11 σχετικά με τους ευρωπαϊκούς κανόνες για ανηλικούς παραβάτες που υπόκεινται σε κυρώσεις ή μέτρα· και η σύσταση CM/Rec(2018)5 για τα παιδιά με φυλακισμένους γονείς· η σύσταση CM/Rec(2012)12 για τους αλλοδαπούς κρατούμενους· καθώς και σε διεθνές μη κυβερνητικό επίπεδο, οι αρχές για την εφαρμογή του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (αρχές της Yogyakarta), οι οποίες αναπτύχθηκαν από τη Διεθνή Επιτροπή Νομικών και την υπηρεσία International Service for Human Rights (διεθνής υπηρεσία για τα ανθρώπινα δικαιώματα).

- (5) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απόφαση Aranyosi/Căldăraru και στις αποφάσεις που εκδόθηκαν σε συνέχεια της εν λόγω απόφασης ⁽¹⁾, αναγνώρισε τη σημασία που έχουν οι συνθήκες κράτησης στο πλαίσιο της αμοιβαίας αναγνώρισης και της εφαρμογής της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽²⁾ για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχει επίσης αποφανθεί σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν οι κακές συνθήκες κράτησης στη λειτουργία του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης ⁽³⁾.
- (6) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2018 σχετικά με την προώθηση της αμοιβαίας αναγνώρισης μέσω της ενίσχυσης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να κάνουν χρήση μέτρων εναλλακτικών της κράτησης προκειμένου να μειωθεί ο πληθυσμός στους εθνικούς χώρους κράτησης, και με τον τρόπο αυτό να προάγουν τον στόχο της κοινωνικής αποκατάστασης και, επίσης, ενθαρρύνονται να αντιμετωπίσουν, αφενός, το γεγονός ότι οι κακές συνθήκες κράτησης παρεμποδίζουν συχνά την αμοιβαία εμπιστοσύνη και, αφετέρου, το πρόβλημα των υπερπλήρων χώρων κράτησης ⁽⁴⁾.
- (7) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2019 σχετικά με μέτρα εναλλακτικά της κράτησης, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να λάβουν διάφορα μέτρα στον τομέα της κράτησης σε εθνικό επίπεδο, όπως για παράδειγμα να θεσπίσουν μέτρα εναλλακτικά της κράτησης ⁽⁵⁾.
- (8) Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουνίου του 2019 σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης στις φυλακές και την αντιμετώπιση των τρομοκρατών και των βίαιων εξτρεμιστών δραστήριων μετά την αποφυλάκιση, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν επειγόντως να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα στον τομέα αυτόν ⁽⁶⁾.
- (9) Επί σειρά ετών το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προτρέπει την Επιτροπή να αναλάβει δράση για την αντιμετώπιση του ζητήματος των υλικών συνθηκών κράτησης στα σωφρονιστικά καταστήματα και να διασφαλίσει ότι η προσωρινή κράτηση παραμένει έκτακτο μέτρο, το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται τηρουμένου του τεκμηρίου αθωότητας. Το αίτημα αυτό επαναλήφθηκε στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης ⁽⁷⁾.
- (10) Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής και με χρηματοδότηση αυτής, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ανέπτυξε βάση δεδομένων σχετικά με τις συνθήκες κράτησης, η οποία τέθηκε σε λειτουργία τον Δεκέμβριο του 2019 και είναι προσβάσιμη στο κοινό ⁽⁸⁾. Η βάση δεδομένων του Οργανισμού για την κράτηση στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες κράτησης σε όλα τα κράτη μέλη. Μέσω αξιοποίησης εθνικών, ενωσιακών και διεθνών προτύπων, νομολογίας και εκθέσεων παρακολούθησης, η βάση δεδομένων παρέχει πληροφορίες σχετικά με επιλεγμένες βασικές πτυχές των συνθηκών κράτησης, συμπεριλαμβανομένων της επιφάνειας των κελιών, των υγειονομικών συνθηκών, της πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη και της προστασίας έναντι της βίας.
- (11) Διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία σχετικά με το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης καταδεικνύουν ότι από το 2016 τα κράτη μέλη αρνούνται ή καθυστερούν την εκτέλεση ενταλμάτων σε περίπου 300 υποθέσεις για λόγους που αφορούν πραγματικό κίνδυνο παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων λόγω μη ικανοποιητικών υλικών συνθηκών κράτησης ⁽⁹⁾.
- (12) Οι εθνικές δικαστικές αρχές έχουν ζητήσει πιο συγκεκριμένη καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης υποθέσεων αυτού του είδους. Τα προβλήματα που εντοπίστηκαν από επαγγελματίες αφορούν την έλλειψη εναρμόνισης, την απόκλιση και την έλλειψη σαφήνειας σχετικά με τα πρότυπα κράτησης σε ολόκληρη την Ένωση τα οποία δυσχεραίνουν τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198. Απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιουλίου 2018, Generalstaatsanwaltschaft, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589 και απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Οκτωβρίου 2019, Dimitru-Tudor Dorobantu, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857.

⁽²⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/JHA του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (EE L 190 της 18.7.2002, σ. 1).

⁽³⁾ Bivolaru και Moldovan κατά Γαλλίας, απόφαση της 25ης Μαρτίου 2021, 40324/16 και 12623/17.

⁽⁴⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14540-2018-INIT/el/pdf>

⁽⁵⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14075-2019-INIT/en/pdf>

⁽⁶⁾ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9727-2019-INIT/el/pdf>

⁽⁷⁾ [2019/2207(INI)] όπως εγκρίθηκε στις 20 Ιανουαρίου 2021.

⁽⁸⁾ Επισκεφθείτε τον ιστότοπο <https://fra.europa.eu/en/databases/criminal-detention>.

⁽⁹⁾ Τα στοιχεία καλύπτουν την περίοδο 2016-2019. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. https://ec.europa.eu/info/publications/replics-questionnaire-quantitative-information-practical-operation-european-arrest-warrant_en.

⁽¹⁰⁾ Ο 9ος γύρος αμοιβαίων αξιολογήσεων και συμπερασμάτων της διάσκεψης υψηλού επιπέδου για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, η οποία διοργανώθηκε από τη γερμανική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Σεπτέμβριο του 2020.

- (13) Τα μισά κράτη μέλη που υπέβαλαν στην Επιτροπή στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους πληθυσμούς στους εθνικούς χώρους κράτησης ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα υπερπληθυσμού στους χώρους αυτούς με ποσοστό πληρότητας άνω του 100 %. Η υπερβολική ή η περιττή χρήση και η διάρκεια της προσωρινής κράτησης συμβάλλουν επίσης στο φαινόμενο του υπερπληθυσμού των χώρων κράτησης, το οποίο υπονομεύει σημαντικά τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης.
- (14) Υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών ως προς σημαντικές πτυχές της προσωρινής κράτησης, όπως η χρήση της προσωρινής κράτησης ως έσχατης λύσης και η επανεξέταση των αποφάσεων που διατάσσουν προσωρινή κράτηση⁽¹¹⁾. Η μέγιστη προθεσμία προσωρινής κράτησης επίσης διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, η οποία κυμαίνεται από λιγότερο από 1 έτος έως περισσότερα από 5 έτη⁽¹²⁾. Το 2020 η μέση διάρκεια της προσωρινής κράτησης στα διάφορα κράτη μέλη κυμάνθηκε από 2 έως 13 μήνες⁽¹³⁾. Ο αριθμός των προσωρινά κρατούμενων ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού των σωφρονιστικών καταστημάτων επίσης ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, καθώς κυμαίνεται από λιγότερο από 10 % έως άνω του 40 %⁽¹⁴⁾. Οι εν λόγω τεράστιες αποκλίσεις φαίνονται αδικαιολόγητες σε έναν κοινό ενωσιακό χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.
- (15) Σε πρόσφατες εκθέσεις της επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας εφιστάται η προσοχή στο γεγονός ότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα σοβαρά προβλήματα σε ορισμένα κράτη μέλη, όπως για παράδειγμα η κακομεταχείριση, η ακαταλληλότητα των χώρων κράτησης, καθώς και η έλλειψη ουσιαστικών δραστηριοτήτων και επαρκούς παροχής υγειονομικής περίθαλψης.
- (16) Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου εξακολουθεί να θεωρεί ότι τα κράτη μέλη παραβιάζουν το άρθρο 3 ή 5 της ΕΣΔΑ στο πλαίσιο της κράτησης.
- (17) Δεδομένου του μεγάλου αριθμού συστάσεων που έχουν διατυπωθεί από διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της κράτησης στο πλαίσιο της ποινικής δικαιοσύνης, ενδέχεται οι εν λόγω συστάσεις να μην είναι πάντα εύκολα προσβάσιμες για μεμονωμένους δικαστές και εισαγγελείς των κρατών μελών, οι οποίοι πρέπει να αξιολογούν τις συνθήκες κράτησης πριν από τη λήψη των αποφάσεών τους είτε στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης είτε σε εθνικό επίπεδο.
- (18) Στην Ένωση και, ιδίως, εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, απαιτούνται συγκεκριμένα ελάχιστα ενωσιακά πρότυπα τα οποία πρέπει να εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο στα συστήματα κράτησης όλων των κρατών μελών, προκειμένου να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και να διευκολυνθεί η αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών.

⁽¹¹⁾ Βλέπε Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, Rights of suspects and accused persons who are in pre-trial detention (exploratory study): final report [Δικαιώματα των υπόπτων και κατηγορουμένων που τελούν υπό προσωρινή κράτηση (διερευνητική μελέτη): τελική έκθεση], Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2838/293366>. Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, Rights of suspects and accused persons who are in pre-trial detention (exploratory study): Annex 2, Country fiches [Δικαιώματα των υπόπτων και κατηγορουμένων που τελούν υπό προσωρινή κράτηση (διερευνητική μελέτη): παράρτημα 2, Δελτία χωρών], Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2838/184080>.

⁽¹²⁾ Λιγότερο από 1 έτος στην Αυστρία, τη Γερμανία, τη Δανία, την Εσθονία, τη Λετονία, τη Σουηδία και τη Σλοβακία· μεταξύ 1 έτους και 2 ετών στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Λιθουανία, τη Μάλτα, την Πολωνία και την Πορτογαλία· μεταξύ 2 ετών και 5 ετών στην Τσεχία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Κροατία και την Ουγγαρία· περισσότερο από 5 έτη στην Ιταλία και τη Ρουμανία· δεν υφίσταται χρονικός περιορισμός στο Βέλγιο, την Κύπρο, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες.

⁽¹³⁾ Το 2020, από λίγο λιγότερο από δύο μήνες στη Μάλτα έως περίπου 13 μήνες στη Σλοβενία. Μέσος όρος ανά κράτος μέλος: Αυστρία — 2,9 μήνες· Βουλγαρία — 6,5 μήνες· Τσεχία — 5,1 μήνες· Εσθονία — 4,7 μήνες· Φινλανδία — 3,7 μήνες· Ελλάδα — 11,5 μήνες· Ουγγαρία — 12,3 μήνες· Ιρλανδία — 2,5 μήνες· Ιταλία — 6,5 μήνες· Λιθουανία — 2,8 μήνες· Λουξεμβούργο — 5,2 μήνες· Μάλτα — 2,4 μήνες· Κάτω Χώρες — 3,7 μήνες· Πορτογαλία — 11 μήνες· Ρουμανία — 5,3 μήνες· Σλοβακία — 3,9 μήνες· Σλοβενία — 12,9 μήνες· Ισπανία — 5,9 μήνες. Δεν υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα για το έτος 2020 για το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, τη Λετονία, την Πολωνία, τη Γερμανία, την Κροατία, την Κύπρο και τη Σουηδία.

⁽¹⁴⁾ Λιγότερο από 10 % στη Βουλγαρία, την Τσεχία και τη Ρουμανία και άνω του 45 % στο Λουξεμβούργο το 2019.

- (19) Για να ενισχυθεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών στα συστήματα ποινικής δικαιοσύνης των άλλων κρατών μελών και, ως εκ τούτου, να βελτιωθεί η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, έχουν ληφθεί ειδικότερα έξι μέτρα σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, και συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί οι οδηγίες 2010/64/ΕΕ⁽¹⁵⁾, 2012/13/ΕΕ⁽¹⁶⁾, 2013/48/ΕΕ⁽¹⁷⁾, (ΕΕ) 2016/343⁽¹⁸⁾, (ΕΕ) 2016/800⁽¹⁹⁾ και (ΕΕ) 2016/1919⁽²⁰⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς επίσης έχει εκδοθεί σύσταση της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2013, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για ευάλωτα πρόσωπα που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών⁽²¹⁾. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη διασφάλιση του σεβασμού των δικονομικών δικαιωμάτων υπόπτων και κατηγορουμένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες επιβάλλεται προσωρινή κράτηση. Για τον σκοπό αυτόν, οι εν λόγω οδηγίες περιέχουν ειδικές δικονομικές εγγυήσεις για υπόπτους και κατηγορουμένους που στερούνται την ελευθερία τους. Η οδηγία (ΕΕ) 2016/800 περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με τους όρους προσωρινής κράτησης παιδιών· τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη διασφάλιση της καλής κατάστασης των παιδιών όταν υπόκεινται σε καταναγκαστικό μέτρο αυτού του είδους. Είναι αναγκαίο να συμπληρωθούν τα πρότυπα των δικονομικών δικαιωμάτων που θεσπίζονται στις εν λόγω οδηγίες και στη σύσταση του 2013, ενώ στην περίπτωση της οδηγίας (ΕΕ) 2016/800, πρέπει να συμπληρωθούν τα σχετικά πρότυπα για τις υλικές συνθήκες κράτησης των παιδιών που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση.
- (20) Σκοπός της Επιτροπής είναι η ενοποίηση και η αξιοποίηση των ελάχιστων αυτών προτύπων που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και στο πλαίσιο της νομολογίας του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Για τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να δοθεί μια γενική εικόνα των επιλεγμένων ελάχιστων προτύπων για τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση και τις υλικές συνθήκες κράτησης, σε τομείς προτεραιότητας που είναι βασικοί για τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών μελών.
- (21) Όσον αφορά τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση, η καθοδήγηση της παρούσας σύστασης θα πρέπει να καλύπτει τα βασικά πρότυπα σχετικά με τη χρήση της προσωρινής κράτησης ως μέτρου έσχατης ανάγκης και σχετικά με μέτρα εναλλακτικά της κράτησης, τους λόγους προσωρινής κράτησης, τις απαιτήσεις για τη λήψη αποφάσεων από τις δικαστικές αρχές, την περιοδική επανεξέταση της προσωρινής κράτησης, την ακρόαση των υπόπτων ή των κατηγορουμένων για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την επιβολή προσωρινής κράτησης, τα αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας και το δικαίωμα προσφυγής, τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης καθώς και την αναγνώριση του χρόνου της προσωρινής κράτησης για την αφαίρεση του χρόνου αυτού από την έκτιση της οριστικής ποινής.
- (22) Όσον αφορά τις υλικές συνθήκες κράτησης, θα πρέπει να δοθεί καθοδήγηση σχετικά με τα βασικά πρότυπα στους τομείς της διαμονής, της τοποθέτησης των κρατούμενων, των υποδομών υγιεινής και αποχέτευσης, της διατροφής, των καθεστώτων κράτησης όσον αφορά την άθληση και τις δραστηριότητες εκτός θαλάμου κράτησης, της εργασίας και της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης, της πρόληψης της βίας και της κακομεταχείρισης, της επαφής με τον έξω κόσμο, της πρόσβασης σε νομική συνδρομή, των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων και καταγγελιών, καθώς και στους τομείς των επιθεωρήσεων και της παρακολούθησης. Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί καθοδήγηση, αφενός, σχετικά με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων για τα οποία η στέρηση της ελευθερίας συνιστά ιδιαίτερα ευάλωτη κατάσταση, όπως οι γυναίκες, τα παιδιά, τα άτομα με αναπηρία ή με σοβαρά προβλήματα υγείας, οι ΛΟΑΤΚΙ και οι αλλοδαποί, και, αφετέρου, σχετικά με την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στα σωφρονιστικά καταστήματα.

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ L 294 της 6.11.2013, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 65 της 11.3.2016, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 1).

⁽²⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1919 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τη δικαστική αρωγή για υπόπτους και κατηγορουμένους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και για καταζητούμενους σε διαδικασίες εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης (ΕΕ L 297 της 4.11.2016, σ. 1).

⁽²¹⁾ ΕΕ C 378 της 24.12.2013, σ. 8.

- (23) Η προσωρινή κράτηση θα πρέπει πάντα να χρησιμοποιείται ως μέτρο έσχατης ανάγκης βάσει αξιολόγησης που διενεργείται κατά περίπτωση. Θα πρέπει να διατίθεται το ευρύτερο δυνατό φάσμα λιγότερο περιοριστικών μέτρων εναλλακτικών της κράτησης (στο εξής: εναλλακτικά μέτρα) και θα πρέπει τα μέτρα αυτά να εφαρμόζονται όπου είναι δυνατόν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις επιβολής προσωρινής κράτησης δεν εισάγουν διακρίσεις και δεν επιβάλλονται αυτόματα σε υπόπτους και κατηγορούμενους βάσει ορισμένων χαρακτηριστικών, όπως η αλλοδαπή ιθαγένεια.
- (24) Οι κατάλληλες υλικές συνθήκες κράτησης είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των ατόμων που στερούνται την ελευθερία τους, καθώς και για την πρόληψη παραβιάσεων της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής ποινής ή μεταχείρισης (στο εξής: κακομεταχείριση).
- (25) Για τη διασφάλιση κατάλληλων προτύπων κράτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν σε κάθε κρατούμενο έναν ελάχιστο ατομικό χώρο διαβίωσης σύμφωνα με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων (CPT) και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- (26) Σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας, τα άτομα αυτά καθίστανται ιδιαίτερα ευάλωτα στη βία και την κακομεταχείριση, καθώς και στην κοινωνική απομόνωση. Για να διασφαλιστεί η ασφάλεια και να υποστηριχθεί η κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων, θα πρέπει, κατά την τοποθέτηση και τον διαχωρισμό τους, να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές στα καθεστώτα κράτησης, καθώς και η ανάγκη οι ιδιαίτερα ευάλωτοι κρατούμενοι να προστατεύονται από την κακοποίηση.
- (27) Τα καθεστώτα κράτησης δεν θα πρέπει να περιορίζουν αδικαιολόγητα την ελευθερία μετακίνησης των κρατουμένων εντός των χώρων κράτησης, καθώς και την πρόσβαση των κρατουμένων σε χώρους άθλησης, σε υπαίθριους χώρους, σε ουσιαστικές δραστηριότητες και σε κοινωνική αλληλεπίδραση, ώστε να τους παρέχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν τη σωματική και την ψυχική υγεία τους και να προάγουν την κοινωνική επανένταξή τους.
- (28) Τα θύματα εγκλημάτων που διαπράττονται κατά την περίοδο κράτησης έχουν συχνά περιορισμένη πρόσβαση στη δικαιοσύνη, παρά την υποχρέωση των κρατών για παροχή αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας σε περιπτώσεις παραβίασης των δικαιωμάτων τους. Σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων (2020-2025), συνιστάται στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας για παραβιάσεις των δικαιωμάτων των κρατουμένων, καθώς και να θεσπίζουν μέτρα προστασίας και υποστήριξης. Η νομική συνδρομή και οι μηχανισμοί υποβολής αιτημάτων και καταγγελιών θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμοι, να διακρίνονται από εμπιστευτικότητα και να είναι αποτελεσματικοί.
- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων κρατουμένων, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών, των παιδιών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία ή με σοβαρά προβλήματα υγείας, των ΛΟΑΤΚΙ, των ατόμων που προέρχονται από φυλετικές ή εθνοτικές μειονότητες και των αλλοδαπών, σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν την κράτησή τους. Ειδικότερα, σε περίπτωση κράτησης παιδιών, πρέπει πάντα να αποτελεί πρωταρχικό μέλημα το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.
- (30) Όσον αφορά τους τρομοκράτες και τους βίαιους εξτρεμιστές δράστες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης στα σωφρονιστικά καταστήματα και την εφαρμογή στρατηγικών αποκατάστασης και επανένταξης, λόγω του κινδύνου που δημιουργείται από τους τρομοκράτες και τους βίαιους εξτρεμιστές δράστες ή τη ριζοσπαστικοποίηση των δραστών κατά την έκτιση της ποινής τους στη φυλακή, και λόγω του γεγονότος ότι ορισμένοι από αυτούς τους δράστες θα απολυθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.
- (31) Στην παρούσα σύσταση παρέχεται μόνο επισκόπηση των επιλεγμένων προτύπων και θα πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα, και με την επιφύλαξη, της περισσότερο αναλυτικής καθοδήγησης που παρέχεται στα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης και στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η εν λόγω σύσταση διατυπώνεται με την επιφύλαξη του ισχύοντος δικαίου της Ένωσης και της μελλοντικής του εξέλιξης. Επίσης, διατυπώνεται με την επιφύλαξη της τυχόν αυθεντικής ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης, στην οποία ενδέχεται να προβεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (32) Η παρούσα σύσταση θα πρέπει επίσης να διευκολύνει την εκτέλεση των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης δυνάμει της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ, καθώς και την αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων και την εκτέλεση ποινών δυνάμει της απόφασης-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁽²²⁾ σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας.

⁽²²⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 327 της 5.12.2008, σ. 27).

- (33) Η παρούσα σύσταση σέβεται και προάγει τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η παρούσα σύσταση αποβλέπει στην προώθηση του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, του δικαιώματος στην ελευθερία, του δικαιώματος στην οικογενειακή ζωή, των δικαιωμάτων του παιδιού, του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου, καθώς και του τεκμηρίου αθωότητας και των δικαιωμάτων της υπεράσπισης.
- (34) Στην παρούσα σύσταση οι αναφορές σε κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασης στη δικαιοσύνη των ατόμων με αναπηρία θα πρέπει να νοούνται υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν βάσει της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, στην οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλα τα κράτη μέλη της είναι συμβαλλόμενα μέρη. Επιπλέον, εάν άτομα με αναπηρία στερούνται την ελευθερία τους στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι έχουν —σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα— πρόσβαση στις εγγυήσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τους σκοπούς και τις αρχές της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων με την παροχή εύλογων διευκολύνσεων για ειδικές ανάγκες και με την εξασφάλιση προσβασιμότητας σε αυτές.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

- (1) Η παρούσα σύσταση παρέχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη προκειμένου να λάβουν αποτελεσματικά, κατάλληλα και αναλογικά μέτρα για την ενίσχυση των δικαιωμάτων όλων των υπόπτων και των κατηγορουμένων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, οι οποίοι στερούνται την ελευθερία τους, όσον αφορά τόσο τα δικονομικά δικαιώματα των προσώπων που υπόκεινται σε προσωρινή κράτηση, όσο και τις υλικές συνθήκες κράτησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα πρόσωπα που στερούνται την ελευθερία τους αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια, τα θεμελιώδη δικαιώματά τους γίνονται σεβαστά και στερούνται την ελευθερία τους μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης.
- (2) Η παρούσα σύσταση ενοποιεί τα πρότυπα που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων που στερούνται την ελευθερία τους ως αποτέλεσμα ποινικών διαδικασιών, τα οποία είναι καίριας σημασίας στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε ποινικές υποθέσεις.
- (3) Τα κράτη μέλη μπορούν να διευρύνουν την καθοδήγηση που παρέχεται στην παρούσα σύσταση με σκοπό την παροχή υψηλότερου επιπέδου προστασίας. Αυτά τα υψηλότερα επίπεδα προστασίας δεν θα πρέπει να αποτελούν φραγμό για την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων, την οποία η εν λόγω καθοδήγηση αποσκοπεί να διευκολύνει. Το επίπεδο προστασίας δεν θα πρέπει ποτέ να υπολείπεται των προτύπων του Χάρτη ή της ΕΣΔΑ, όπως αυτά έχουν ερμηνευθεί στη νομολογία του Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

ΟΡΙΣΜΟΙ

- (4) Στην παρούσα σύσταση, ως «προσωρινή κράτηση» θα πρέπει να νοείται κάθε χρονική περίοδος κράτησης υπόπτου ή κατηγορουμένου στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών η οποία διατάσσεται από δικαστική αρχή και προηγείται της καταδίκης. Δεν θα πρέπει να περιλαμβάνεται η αρχική στέρηση της ελευθερίας από αστυνομικό ή από υπάλληλο επιβολής του νόμου (ή από οποιονδήποτε άλλον έχει εξουσία να το πράξει) για τους σκοπούς της ανάκρισης ή της εξασφάλισης της κράτησης του υπόπτου ή του κατηγορουμένου έως ότου ληφθεί απόφαση για προσωρινή κράτηση.
- (5) Στην παρούσα σύσταση, ως «εναλλακτικά μέτρα» θα πρέπει να νοούνται λιγότερο περιοριστικά μέτρα, εναλλακτικά της κράτησης.
- (6) Στην παρούσα σύσταση, ο όρος «κρατούμενος» θα πρέπει να νοείται ότι καλύπτει τα άτομα που στερούνται την ελευθερία τους κατά την προσωρινή κράτηση, καθώς και τα καταδικασθέντα άτομα που εκτίουν ποινή φυλάκισης. Ως «χώρος κράτησης» θα πρέπει να νοείται κάθε σφραγισμένο κατάστημα ή άλλος χώρος κράτησης κρατουμένων, όπως ορίζεται στην παρούσα σύσταση.
- (7) Στην παρούσα σύσταση, ως «παιδί» θα πρέπει να νοείται πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών.

- (8) Στην παρούσα σύσταση, ως «νέος ενήλικας» θα πρέπει να νοείται πρόσωπο ηλικίας άνω των 18 ετών και κάτω των 21 ετών.
- (9) Στην παρούσα σύσταση, ως «άτομα με αναπηρία» θα πρέπει να νοούνται, σύμφωνα με το άρθρο 1 της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τα άτομα με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, διανοητικές ή αισθητηριακές βλάβες οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορα εμπόδια, ενδέχεται να δυσχεραίνουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή των ατόμων αυτών στην κοινωνία σε ισότιμη βάση με τα άλλα άτομα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

- (10) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν το μέτρο της προσωρινής κράτησης μόνο ως μέτρο έσχατης ανάγκης. Θα πρέπει να προτιμώνται μέτρα εναλλακτικά της κράτησης, ιδίως όταν το αδίκημα τιμωρείται μόνο με σύντομη ποινή φυλάκισης ή όταν ο δράστης είναι παιδί.
- (11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, αφενός, να διασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι αντιμετωπίζονται με σεβασμό και αξιοπρέπεια και, αφετέρου, να τηρούν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και στο άρθρο 4 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (12) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διαχειρίζονται το μέτρο της κράτησης κατά τρόπο που να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη των κρατούμενων, με σκοπό την πρόληψη της υποτροπής.
- (13) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν την παρούσα σύσταση χωρίς κανενός είδους διάκριση, όπως λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, φύλου, ηλικίας, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, εθνικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας, γέννησης ή άλλης κατάστασης.

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΥΠΟΠΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΡΑΤΗΣΗ

Η προσωρινή κράτηση ως μέτρο έσχατης ανάγκης και μέτρα εναλλακτικά της κράτησης

- (14) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλουν την προσωρινή κράτηση μόνον όταν είναι απολύτως αναγκαίο και ως μέτρο έσχατης ανάγκης, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ειδικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν εναλλακτικά μέτρα, όπου είναι δυνατόν.
- (15) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν τεκμήριο υπέρ της απόλυσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές να φέρουν το βάρος της απόδειξης για την απόδειξη της ανάγκης επιβολής προσωρινής κράτησης.
- (16) Για να αποφευχθεί η ακατάλληλη χρήση του μέτρου της προσωρινής κράτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα εναλλακτικών μέτρων, όπως τα εναλλακτικά μέτρα που αναφέρονται στην απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου⁽²³⁾ σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση.
- (17) Στα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται τα εξής: α) ανάληψη δεσμεύσεων εμφάνισης ενώπιον δικαστικής αρχής όπως και όταν απαιτείται, μη παρακώλυσης της απονομής δικαιοσύνης και αποχή από συγκεκριμένη συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένης συμπεριφοράς που σχετίζεται με επάγγελμα ή συγκεκριμένη απασχόληση· β) απαιτήσεις καθημερινής ή τακτικής εμφάνισης ενώπιον δικαστικής αρχής, της αστυνομίας ή άλλης αρχής· γ) απαιτήσεις αποδοχής εποπτείας από υπηρεσία που ορίζεται από τη δικαστική αρχή· δ) απαιτήσεις υποβολής σε ηλεκτρονική παρακολούθηση· ε) απαιτήσεις

⁽²³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΕΕ L 294 της 11.11.2009, σ. 20).

διαμονής σε συγκεκριμένη διεύθυνση, με ή χωρίς όρους ως προς τον χρόνο παραμονής σ' αυτήν· στ) απαιτήσεις μη απομάκρυνσης από ή προσέλευσης σε συγκεκριμένα μέρη ή περιοχές χωρίς άδεια· ζ) απαιτήσεις μη συναναστροφής με συγκεκριμένα πρόσωπα χωρίς άδεια· η) απαιτήσεις παράδοσης διαβατηρίου ή άλλων εγγράφων ταυτότητας· και θ) απαιτήσεις παροχής ή εξασφάλισης οικονομικών ή άλλων μορφών εγγυήσεων ως προς τη διεξαγωγή της εκκρεμούς δίκης.

- (18) Επιπλέον, όταν ορίζεται χρηματική εγγύηση ως προϋπόθεση για την απόλυση υπόπτου ή κατηγορουμένου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν το ποσό να είναι ανάλογο προς τα μέσα που διαθέτει ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος.

Εύλογες υπόνοιες και λόγοι προσωρινής κράτησης

- (19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβάλουν προσωρινή κράτηση μόνο βάσει εύλογης υπόνοιας η οποία δημιουργείται με προσεκτική κατά περίπτωση αξιολόγηση, ότι ο ύποπτος έχει διαπράξει το εν λόγω αδίκημα, και θα πρέπει να περιορίζουν τους νομικούς λόγους για επιβολή προσωρινής κράτησης σε περιπτώσεις: α) κινδύνου διαφυγής· β) κινδύνου διάπραξης νέων αδικημάτων· γ) κινδύνου παρακώλυσης της απονομής της δικαιοσύνης από τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο· ή δ) κινδύνου απειλής για τη δημόσια τάξη.
- (20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε κίνδυνος προσδιορίζεται βάσει των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης, αλλά δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στα εξής: α) στη φύση και τη σοβαρότητα του εικαζόμενου αδικήματος· β) στην ποινή που ενδέχεται να επιβληθεί σε περίπτωση καταδίκης· γ) στην ηλικία, την υγεία, τον χαρακτήρα, τις προηγούμενες καταδικές και την προσωπική και κοινωνική κατάσταση του υπόπτου, και ιδίως τους δεσμούς που έχει με την κοινότητα· και δ) στη συμπεριφορά του υπόπτου, ιδίως τον τρόπο με τον οποίο εκπλήρωσε τυχόν υποχρεώσεις που του έχουν επιβληθεί στο πλαίσιο προηγούμενης ποινικής διαδικασίας. Το γεγονός ότι ο ύποπτος δεν είναι υπήκοος του κράτους στο οποίο εικάζεται ότι διαπράχθηκε το αδίκημα, ή ότι δεν συνδέεται άλλως με αυτό, δεν αρκεί από μόνο του για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υπάρχει κίνδυνος φυγής.
- (21) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να επιβάλουν προσωρινή κράτηση μόνο για αδικήματα που επισύρουν ελάχιστη στερητική της ελευθερίας ποινή 1 έτους.

Σκεπτικό των αποφάσεων περί προσωρινής κράτησης

- (22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε απόφαση δικαστικής αρχής για επιβολή προσωρινής κράτησης, για ανάταση της εν λόγω προσωρινής κράτησης ή για επιβολή εναλλακτικών μέτρων αιτιολογείται δεόντως και γίνεται αναφορά στις ειδικές περιστάσεις που αφορούν τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο οι οποίες δικαιολογούν την κράτησή του. Θα πρέπει να παρέχεται αντίγραφο της απόφασης στο επηρεαζόμενο πρόσωπο, το οποίο θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τους λόγους για τους οποίους μέτρα εναλλακτικά της προσωρινής κράτησης δεν θεωρούνται κατάλληλα.

Περιοδική επανεξέταση της προσωρινής κράτησης

- (23) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δικαστική αρχή επανεξετάζει περιοδικά αν εξακολουθούν να ισχύουν οι λόγοι για τους οποίους ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος κρατείται προσωρινά. Μόλις παύσουν να υφίστανται οι λόγοι κράτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την απόλυση του υπόπτου ή του κατηγορουμένου χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- (24) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν την κίνηση περιοδικής επανεξέτασης των αποφάσεων περί προσωρινής κράτησης κατόπιν αιτήματος του κατηγορουμένου ή αυτεπαγγέλτως από δικαστική αρχή.
- (25) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, καταρχήν, να περιορίζουν το χρονικό διάστημα μεταξύ των επανεξετάσεων σε 1 μήνα κατ' ανώτατο όριο, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να υποβάλει, ανά πάσα στιγμή, αίτηση απόλυσης και να εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης αυτής χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Ακρόαση του υπόπτου ή του κατηγορουμένου

- (26) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος εξετάζεται αυτοπροσώπως ή διά νόμιμο εκπροσώπου με εκατέρωθεν προφορική ακρόαση ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής η οποία λαμβάνει απόφαση για την προσωρινή κράτηση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις για την προσωρινή κράτηση λαμβάνονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

- (27) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν το δικαίωμα του υπόπτου ή του κατηγορουμένου να δικαστεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι υποθέσεις στις οποίες έχει επιβληθεί προσωρινή κράτηση χαρακτηρίζονται επείγουσες και εξετάζονται με τη δέουσα επιμέλεια.

Αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας και δικαίωμα προσφυγής

- (28) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ύποπτοι ή οι κατηγορούμενοι που στερούνται την ελευθερία τους έχουν δυνατότητα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, το οποίο είναι αρμόδιο να ελέγξει τη νομιμότητα της κράτησής τους και, κατά περίπτωση, να διατάξει την απόλυσή τους.
- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στους υπόπτους ή τους κατηγορουμένους που υπόκεινται σε απόφαση προσωρινής κράτησης το δικαίωμα προσφυγής κατά της εν λόγω απόφασης και να τους ενημερώνουν σχετικά με το εν λόγω δικαίωμα κατά τη λήψη της απόφασης.

Διάρκεια προσωρινής κράτησης

- (30) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διάρκεια της προσωρινής κράτησης δεν υπερβαίνει και δεν είναι δυσανάλογη προς την ποινή που μπορεί να επιβληθεί για το συγκεκριμένο αδίκημα.
- (31) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διάρκεια της επιβληθείσας προσωρινής κράτησης δεν αντιβαίνει στο δικαίωμα του κρατούμενου να δικαστεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
- (32) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν κατά προτεραιότητα υποθέσεις που αφορούν πρόσωπο το οποίο βρίσκεται σε προσωρινή κράτηση.

Αφαίρεση του χρόνου προσωρινής κράτησης από τον χρόνο της οριστικής ποινής

- (33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αφαιρούν κάθε χρονικό διάστημα προσωρινής κράτησης που επιβλήθηκε πριν από την καταδίκη, από τη διάρκεια της ποινής φυλάκισης που επιβλήθηκε μεταγενέστερα, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που η κράτηση εκτελείται μέσω εναλλακτικών μέτρων.

ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΛΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Διαμονή

- (34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραχωρούν σε κάθε κρατούμενο ελάχιστη επιφάνεια τουλάχιστον 6 m² σε ατομικά κελιά και 4 m² σε ομαδικούς θαλάμους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η απολύτως ελάχιστη επιφάνεια προσωπικού χώρου που διατίθεται σε κάθε κρατούμενο, συμπεριλαμβανομένου του χώρου σε ομαδικό θάλαμο, ισοδυναμεί με επιφάνεια τουλάχιστον 3 m² ανά κρατούμενο. Όταν η επιφάνεια του προσωπικού χώρου που διαθέτει ένας κρατούμενος είναι μικρότερη από 3 m², δημιουργείται ισχυρό τεκμήριο παράβασης του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ. Ο υπολογισμός του διαθέσιμου χώρου θα πρέπει να περιλαμβάνει τον χώρο που καταλαμβάνει η επίπλωση, αλλά όχι τον χώρο που καταλαμβάνουν οι εγκαταστάσεις υγιεινής.
- (35) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οποιαδήποτε κατ' εξαίρεση μείωση της απολύτως ελάχιστης επιφάνειας των 3 m² ανά κρατούμενο είναι σύντομη, περιστασιακή, ήσσονος σημασίας και συνδυάζεται με επαρκή ελευθερία κινήσεων εκτός του θαλάμου και με κατάλληλες δραστηριότητες εκτός θαλάμων. Επιπλέον, σε αυτού του είδους τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι γενικές συνθήκες κράτησης στις εγκαταστάσεις είναι κατάλληλες και δεν υφίστανται άλλοι επιβαρυντικοί παράγοντες στις συνθήκες κράτησης του συγκεκριμένου προσώπου, όπως για παράδειγμα άλλες ελλείψεις στις ελάχιστες δομικές απαιτήσεις όσον αφορά τους θαλάμους ή τις εγκαταστάσεις υγιεινής.
- (36) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση σε φυσικό φως και καθαρό αέρα στους θαλάμους τους.

Τοποθέτηση

- (37) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται και, στην περίπτωση των παιδιών, θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι τοποθετούνται, στο μέτρο του δυνατού, σε χώρους κράτησης κοντά στις οικίες τους ή σε άλλους χώρους κατάλληλους για την κοινωνική επανένταξή τους.

- (38) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι προσωρινά κρατούμενοι κρατούνται χωριστά από τους καταδικασθέντες. Οι γυναίκες θα πρέπει να κρατούνται χωριστά από τους άνδρες. Τα παιδιά δεν θα πρέπει να κρατούνται μαζί με ενήλικες, εκτός εάν θεωρείται ότι κατ' αυτόν τον τρόπο εξυπηρετείται το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.
- (39) Όταν ένα κρατούμενο παιδί συμπληρώνει την ηλικία των 18 ετών και, κατά περίπτωση, για νέους ενήλικες που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των 21 ετών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα να συνεχίζεται η κράτηση του εν λόγω προσώπου χωριστά από άλλους ενήλικες κρατούμενους, όπου δικαιολογείται, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων του συγκεκριμένου προσώπου και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό εξυπηρετεί το υπέρτατο συμφέρον των παιδιών που κρατούνται με το εν λόγω πρόσωπο.

Υγιεινή και υγειονομικές συνθήκες

- (40) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι υπάρχει ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στις εγκαταστάσεις υγιεινής και ότι παρέχεται επαρκής ιδιωτικότητα στους κρατούμενους, όπως μεταξύ άλλων ουσιαστικός δομικός διαχωρισμός από χώρους διαβίωσης σε ομαδικούς θαλάμους.
- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικά μέτρα για τη διατήρηση ορθών προτύπων υγιεινής μέσω απολύμανσης και υποκαπνισμού. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την παροχή βασικών προϊόντων υγιεινής στους κρατούμενους, όπως μεταξύ άλλων σερβιετών, και τη διάθεση ζεστού και τρεχούμενου νερού στους θαλάμους.
- (42) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στους κρατούμενους κατάλληλα καθαρά ενδύματα και είδη κλινοστρωμένης, καθώς και τα μέσα για να διατηρούν τα είδη αυτά καθαρά.

Διατροφή

- (43) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι παρέχονται τρόφιμα επαρκούς ποσότητας και ικανοποιητικής ποιότητας, ώστε να καλύπτονται οι διατροφικές ανάγκες του κρατούμενου, καθώς και ότι το φαγητό προετοιμάζεται και σερβίρεται τηρουμένων των συνθηκών υγιεινής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι έχουν ανά πάσα στιγμή στη διάθεσή τους καθαρό πόσιμο νερό.
- (44) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στους κρατούμενους θρεπτική διατροφή λαμβανομένων υπόψη της ηλικίας, της αναπηρίας, της υγείας, της σωματικής κατάστασης, της θρησκείας, του πολιτισμού και της φύσης εργασίας τους.

Χρόνος παραμονής εκτός του θαλάμου και σε εξωτερικούς χώρους

- (45) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στους κρατούμενους να αθλούνται σε υπαίθριο χώρο τουλάχιστον 1 ώρα την ημέρα και θα πρέπει να παρέχουν ευρύχωρες και κατάλληλες εγκαταστάσεις καθώς και κατάλληλο εξοπλισμό για τον σκοπό αυτόν.
- (46) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στους κρατούμενους να περνούν εύλογο χρονικό διάστημα εκτός των θαλάμων ώστε να εργάζονται και να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την επίτευξη ανθρώπινης και κοινωνικής αλληλεπίδρασης επαρκούς επιπέδου. Προκειμένου να αποτραπεί η παραβίαση της απαγόρευσης των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής ποινής ή μεταχείρισης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τυχόν εξαιρέσεις από τον εν λόγω κανόνα στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων και μέτρων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της απομόνωσης, είναι αναγκαίες και αναλογικές.

Εργασία και εκπαίδευση των κρατουμένων για την προώθηση της κοινωνικής επανένταξής τους

- (47) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επενδύουν στην κοινωνική αποκατάσταση των κρατουμένων, λαμβανομένων υπόψη των ατομικών τους αναγκών. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθούν να παρέχουν αμειβόμενη και χρήσιμη φύσεως εργασία. Για την προώθηση της επιτυχούς επανένταξης του κρατουμένου στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε εργασία που περιλαμβάνει επαγγελματική κατάρτιση.
- (48) Προκειμένου να βοηθήσουν τους κρατούμενους να προετοιμαστούν για την απόλυσή τους και να διευκολύνουν την επανένταξή τους στην κοινωνία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση σε ασφαλή, συμπεριληπτικά και προσβάσιμα εκπαιδευτικά προγράμματα (συμπεριλαμβανομένης της εξ' αποστάσεως μάθησης) τα οποία ανταποκρίνονται στις ατομικές τους ανάγκες, λαμβανομένων παράλληλα υπόψη των στόχων τους.

Υγειονομική περίθαλψη

- (49) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν στους κρατούμενους έγκαιρη πρόσβαση σε ιατρική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής υποστήριξης, η οποία απαιτείται για τη διατήρηση της σωματικής και της ψυχικής τους υγείας. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η υγειονομική περίθαλψη στους χώρους κράτησης πληροί τα ίδια πρότυπα με αυτά που προβλέπονται στο εθνικό σύστημα δημόσιας υγείας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ψυχιατρική περίθαλψη.
- (50) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τακτική ιατρική παρακολούθηση και να ενθαρρύνουν προγράμματα εμβολιασμού και προσυμπτωματικού ελέγχου υγείας, μεταξύ άλλων για μεταδοτικές ασθένειες (HIV, ιογενής ηπατίτιδα Β και Γ, φυματίωση και σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα) και μη μεταδοτικές ασθένειες (ιδίως για προσυμπτωματικό έλεγχο του καρκίνου), ακολουθούμενα από διάγνωση και έναρξη θεραπείας, όπου απαιτείται. Τα προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα υγείας μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση των ποσοστών του προσυμπτωματικού ελέγχου και του υγειονομικού γραμματισμού. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη θεραπεία κρατουμένων με τοξικομανία, στην πρόληψη και περίθαλψη λοιμωδών νόσων, στην ψυχική υγεία και στην πρόληψη αυτοκτονιών.
- (51) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να απαιτούν τη διενέργεια ιατρικής εξέτασης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατά την έναρξη κάθε χρονικού διαστήματος στέρησης της ελευθερίας και κατόπιν κάθε μεταφοράς.

Πρόληψη της βίας και της κακομεταχείρισης

- (52) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια των κρατουμένων και να προλαμβάνεται κάθε μορφή βασανιστηρίων ή κακομεταχείρισης. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι δεν υφίστανται βία ή κακομεταχείριση από το προσωπικό των χώρων κράτησης και αντιμετωπίζονται με σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να απαιτούν από το προσωπικό του χώρου κράτησης και από όλες τις αρμόδιες αρχές να προστατεύουν τους κρατούμενους από τη βία ή την κακομεταχείριση από άλλους κρατούμενους.
- (53) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι η εκπλήρωση του εν λόγω καθήκοντος επιμέλειας και κάθε χρήση βίας από το προσωπικό του χώρου κράτησης υπόκεινται σε εποπτεία.

Επικοινωνία με τον έξω κόσμο

- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στους κρατούμενους να δέχονται επισκέψεις από τις οικογένειές τους και από άλλα πρόσωπα, όπως νομικοί εκπρόσωποι, κοινωνικοί λειτουργοί και ιατροί. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να επιτρέπουν στους κρατούμενους να επικοινωνούν ελεύθερα με τα πρόσωπα αυτά μέσω επιστολών και, όσο το δυνατόν συχνότερα, τηλεφωνικώς ή με άλλες μορφές επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων εναλλακτικών μέσων επικοινωνίας για τα άτομα με αναπηρία.
- (55) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν κατάλληλες εγκαταστάσεις για τη διευκόλυνση των οικογενειακών επισκέψεων υπό συνθήκες φιλικές προς τα παιδιά, οι οποίες συνάδουν με τις απαιτήσεις ασφάλειας αλλά είναι λιγότερο τραυματικές για τα παιδιά. Οι εν λόγω οικογενειακές επισκέψεις θα πρέπει να διασφαλίζουν τη διατήρηση τακτικών και ουσιαστικών επαφών μεταξύ των μελών της οικογένειας.
- (56) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο να καταστήσουν δυνατή την επικοινωνία με ψηφιακά μέσα, όπως για παράδειγμα με βιντεοκλήσεις, προκειμένου, μεταξύ άλλων, οι κρατούμενοι να μπορούν να διατηρούν επαφή με τις οικογένειές τους, να υποβάλουν αίτηση για εργασία, να παρακολουθούν μαθήματα κατάρτισης ή να αναζητούν κάλυψη ενόψει της απόλυσής τους.
- (57) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που απαγορεύεται κατ' εξαίρεση στους κρατούμενους να επικοινωνούν με τον έξω κόσμο, το εν λόγω περιοριστικό μέτρο είναι απολύτως αναγκαίο και αναλογικό και δεν εφαρμόζεται για παρατεταμένο χρονικό διάστημα.

Νομική συνδρομή

- (58) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την αποτελεσματική πρόσβαση των κρατουμένων σε δικηγόρο.
- (59) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να σέβονται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των συναντήσεων και άλλων μορφών επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της αλληλογραφίας για νομικά ζητήματα, μεταξύ των κρατουμένων και των νομικών συμβούλων τους.

- (60) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση στους κρατούμενους σε έγγραφα σχετικά με τις νομικές διαδικασίες που τους αφορούν, ή να επιτρέπουν σε αυτούς τη διατήρηση των εν λόγω εγγράφων στην κατοχή τους.

Αιτήματα και καταγγελίες

- (61) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι κρατούμενοι ενημερώνονται σαφώς για τους κανόνες που ισχύουν στους ειδικούς χώρους κράτησής τους.
- (62) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν την αποτελεσματική πρόσβαση σε διαδικασία που δίνει τη δυνατότητα στους κρατούμενους να αμφισβητούν επισήμως πτυχές της διαβίωσής τους κατά την κράτησή τους. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι κρατούμενοι μπορούν να υποβάλουν ελεύθερα εμπιστευτικά αιτήματα και καταγγελίες σχετικά με τη μεταχείρισή τους, μέσω τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών.
- (63) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την άμεση και προσεκτική εξέταση των καταγγελιών των κρατουμένων από ανεξάρτητη αρχή ή δικαστήριο που έχει την εξουσία να διατάσσει προσωρινά μέτρα, ιδίως μέτρα για την παύση κάθε παραβίασης του δικαιώματος μη υποβολής σε βασανιστήρια ή σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση.

Ειδικά μέτρα για τις γυναίκες και τα κορίτσια

- (64) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές σωματικές, ψυχολογικές, επαγγελματικές, κοινωνικές και ψυχολογικές ανάγκες των γυναικών και των κοριτσιών, καθώς και τις ανάγκες υγιεινής και τις ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης, όταν λαμβάνουν αποφάσεις που επηρεάζουν οποιαδήποτε πτυχή της κράτησής τους.
- (65) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στις κρατούμενες να γεννούν σε νοσοκομείο εκτός του χώρου κράτησης. Ωστόσο, όταν ένα παιδί γεννιέται στον χώρο κράτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για την παροχή κάθε αναγκαίας στήριξης και εγκατάστασης για την προστασία του δεσμού μεταξύ μητέρας και παιδιού και για τη διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής τους καλής κατάστασης, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης υγειονομικής περίθαλψης τόσο πριν από τον τοκετό όσο και μετά τον τοκετό.
- (66) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιτρέπουν στις κρατούμενες που έχουν βρέφη να κρατούν τα παιδιά μαζί τους στον χώρο κράτησης, στον βαθμό που αυτό συνάδει με το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν ειδικές διευκολύνσεις και να λαμβάνουν όλα τα εύλογα και φιλικά προς τα παιδιά μέτρα για τη διασφάλιση της υγείας και της καλής διαβίωσης των παιδιών που επηρεάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης της ποινής.

Ειδικά μέτρα για αλλοδαπούς

- (67) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι αλλοδαποί και άλλοι κρατούμενοι με ιδιαίτερες γλωσσικές ανάγκες που στερούνται την ελευθερία τους έχουν εύλογη πρόσβαση σε επαγγελματικές υπηρεσίες διερμηνείας και σε μεταφράσεις έντυπου υλικού σε γλώσσα που κατανοούν.
- (68) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι αλλοδαποί να ενημερώνονται, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, για το δικαίωμά τους να ζητούν επικοινωνία, και να έχουν εύλογες διευκολύνσεις ώστε να επικοινωνούν με τη διπλωματική ή την προξενική υπηρεσία της χώρας της ιθαγένειάς τους.
- (69) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την παροχή ενημέρωσης σχετικά με τη νομική συνδρομή.
- (70) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την ενημέρωση των αλλοδαπών για τη δυνατότητα να ζητήσουν να μεταφερθεί η εκτέλεση της ποινής ή των προδικαστικών μέτρων επιτήρησης στη χώρα ιθαγένειας ή μόνιμης διαμονής τους, όπως ορίζεται στην απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ και στην απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ.

Ειδικά μέτρα για παιδιά και νέους ενήλικες

- (71) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα σε όλα τα θέματα που αφορούν την κράτησή του και ότι λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά δικαιώματα και οι ανάγκες του κατά τη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν κάθε πτυχή της κράτησής του.

- (72) Όσον αφορά τα παιδιά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν καθεστώς κράτησης βάσει κατάλληλων και πολυτομεακών προσεγγίσεων, το οποίο θα εξασφαλίζει και θα διαφυλάσσει την υγεία των παιδιών, καθώς και τη σωματική, την πνευματική και τη συναισθηματική ανάπτυξή τους, το δικαίωμά τους στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, την ουσιαστική και τακτική άσκηση του δικαιώματός τους στην οικογενειακή ζωή και την πρόσβασή τους σε προγράμματα που προάγουν την επανένταξή τους στην κοινωνία.
- (73) Τυχόν χρήση πειθαρχικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της απομόνωσης, της χρήσης περιορισμών ή της χρήσης βίας, θα πρέπει να εξετάζεται αυστηρά με βάση τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας.
- (74) Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη προτρέπονται να εφαρμόζουν το καθεστώς κράτησης ανηλίκων σε παραβάτες νεαρής ηλικίας κάτω των 21 ετών.

Ειδικά μέτρα για άτομα με αναπηρία ή με σοβαρά ιατρικά προβλήματα

- (75) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρία ή άλλα άτομα με σοβαρά ιατρικά προβλήματα λαμβάνουν κατάλληλη περιθαλψη συγκρίσιμη με την περιθαλψη που προβλέπεται από το εθνικό σύστημα δημόσιας υγείας, η οποία καλύπτει τις ειδικές ανάγκες τους. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πρόσωπα που διαγιγνώσκονται με παθήσεις οι οποίες σχετίζονται με την ψυχική υγεία λαμβάνουν εξειδικευμένη επαγγελματική περιθαλψη, και, όταν κρίνεται αναγκαίο, λαμβάνουν περιθαλψη σε εξειδικευμένα ιδρύματα ή σε ειδικά τμήματα του χώρου κράτησης υπό ιατρική παρακολούθηση, καθώς και τη συνέχεια της ιατρικής περιθαλψης, εφόσον απαιτείται, για τους κρατούμενους οι οποίοι πρόκειται να απολυθούν.
- (76) Όσον αφορά τις υλικές συνθήκες κράτησης και τα καθεστώτα κράτησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ιδιαίτερα για την κάλυψη των αναγκών και τη διασφάλιση της προσβασιμότητας των κρατουμένων με αναπηρία ή με σοβαρά ιατρικά προβλήματα. Θα πρέπει επίσης να μεριμνούν για την εξασφάλιση κατάλληλων δραστηριοτήτων για τους εν λόγω κρατουμένους.

Ειδικά μέτρα για την προστασία άλλων κρατουμένων με ειδικές ανάγκες ή αδυναμίες

- (77) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η θέση υπό κράτηση δεν επιδεινώνει περαιτέρω την περιθωριοποίηση των προσώπων λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τους ή των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο.
- (78) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο για την πρόληψη κάθε βίας ή άλλης κακομεταχείρισης, όπως για παράδειγμα σωματικής, ψυχικής ή σεξουαλικής κακοποίησης, εις βάρος προσώπων λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού τους, της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τους, των θρησκευτικών τους πεποιθήσεων ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο, από το προσωπικό του χώρου κράτησης ή από άλλους κρατουμένους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή ειδικών μέτρων προστασίας όταν υφίσταται κίνδυνος βίας ή κακομεταχείρισης αυτού του είδους.

Επιθεωρήσεις και έλεγχος

- (79) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διευκολύνουν τη διενέργεια τακτικών επιθεωρήσεων από ανεξάρτητη αρχή που αξιολογεί αν οι χώροι κράτησης λειτουργούν σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διατάξεων του εθνικού και του διεθνούς δικαίου. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν απρόσκοπτη πρόσβαση στην επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, καθώς και στο δίκτυο των εθνικών μηχανισμών πρόληψης.
- (80) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση σε χώρους κράτησης σε μέλη των εθνικών κοινοβουλίων, και ενθαρρύνονται να παρέχουν αντίστοιχη πρόσβαση σε βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- (81) Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο διοργάνωσης τακτικών επισκέψεων σε χώρους κράτησης και σε άλλα κέντρα κράτησης για δικαστές, εισαγγελείς και συνηγόρους υπεράσπισης στο πλαίσιο της δικαστικής κατάρτισής τους.

Ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης στα σωφρονιστικά καταστήματα

- (82) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διενεργούν αρχική εκτίμηση κινδύνου για τον καθορισμό του κατάλληλου καθεστώτος κράτησης που είναι δυνατόν να εφαρμοστεί σε κρατούμενους που είναι ύποπτοι ή έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικές και βίαιες εξτρεμιστικές εγκληματικές πράξεις.

- (83) Βάσει αυτής της εκτίμησης κινδύνου, οι εν λόγω κρατούμενοι μπορούν να τοποθετηθούν από κοινού σε χωριστή πτέρυγα για τρομοκράτες, ή να καταναμηθούν στον γενικό πληθυσμό των σωφρονιστικών καταστημάτων. Στην τελευταία περίπτωση τα κράτη μέλη θα πρέπει να εμποδίζουν την άμεση επαφή των εν λόγω προσώπων με κρατούμενους που βρίσκονται σε ιδιαίτερα ευάλωτες καταστάσεις στο πλαίσιο της κράτησης.
- (84) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διοίκηση των σωφρονιστικών καταστημάτων διενεργεί τακτικά περαιτέρω εκτιμήσεις κινδύνου (κατά την έναρξη της κράτησης, κατά τη διάρκεια της κράτησης και πριν από την απόλυση κρατουμένων που είναι ύποπτοι ή έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικές και βίαιες εξτρεμιστικές εγκληματικές πράξεις).
- (85) Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν γενική εκπαίδευση ευαισθητοποίησης στο σύνολο του προσωπικού, καθώς και εκπαίδευση σε εξειδικευμένο προσωπικό, με σκοπό την πρόωμη αναγνώριση ενδείξεων ριζοσπαστικοποίησης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο να υπάρχει στα σωφρονιστικά καταστήματα επαρκής αριθμός κατάλληλα εκπαιδευμένων ιερέων διαφόρων θρησκειών.
- (86) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν στα σωφρονιστικά καταστήματα μέτρα στα οποία προβλέπεται, κατά την προετοιμασία της απόλυσης των κρατουμένων, η υλοποίηση προγραμμάτων αποκατάστασης, αποριζοσπαστικοποίησης και απεμπλοκής, και, μετά την απόλυση αυτών, προγράμματα για την προώθηση της επανένταξης κρατουμένων που έχουν καταδικαστεί για τρομοκρατικές και βίαιες εξτρεμιστικές εγκληματικές πράξεις.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

- (87) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τις ενέργειες σε συνέχεια της παρούσας σύστασης εντός 18 μηνών από την έκδοσή της. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί και να αξιολογεί τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός 24 μηνών από την έκδοσή της.

Βρυξέλλες, 8 Δεκεμβρίου 2022.

Για την Επιτροπή
Didier REYNDEERS
Μέλος της Επιτροπής

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2023/682 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Μαρτίου 2023

σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής και την επίσηυση των επιστροφών κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση απαιτεί από την Ένωση και τα κράτη μέλη να εκπληρώνουν τα εκ των Συνθηκών καθήκοντα βάσει αμοιβαίου σεβασμού και αμοιβαίας συνεργασίας.
- (2) Η οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ καθορίζει τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.
- (3) Στις 12 Σεπτεμβρίου 2018 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας 2008/115/ΕΚ με σκοπό τη μείωση της διάρκειας των διαδικασιών επιστροφής, τη διασφάλιση καλύτερης σύνδεσης μεταξύ των διαδικασιών ασύλου και επιστροφής, και την αποτελεσματικότερη χρήση των μέτρων για την πρόληψη της διαφυγής, με παράλληλη διασφάλιση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- (4) Το νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο ⁽²⁾ αποσκοπεί στη θέσπιση ενός κοινού συστήματος της ΕΕ για τις επιστροφές, το οποίο συνδυάζει ισχυρότερες δομές εντός της Ένωσης με αποτελεσματικότερη συνεργασία με τρίτες χώρες ως προς την επιστροφή και την επανεισοχή, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Η προσέγγιση αυτή συγκεντρώνει όλες τις πολιτικές στους τομείς της μετανάστευσης, του ασύλου, της ένταξης και της διαχείρισης των συνόρων, αναγνωρίζοντας ότι η συνολική αποτελεσματικότητα εξαρτάται από την πρόοδο σε όλα τα μέτωπα. Η ταχύτερη και απρόσκοπτη διαδικασία μετανάστευσης και η ισχυρότερη διακυβέρνηση των μεταναστευτικών και συνοριακών πολιτικών, η συνεργασία με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων για την εφαρμογή των συμφωνιών και ρυθμίσεων επανεισοχής της ΕΕ, με την υποστήριξη σύγχρονων συστημάτων ΤΠ και σχετικών οργανισμών της ΕΕ, θα συντείνουν σε μια πιο αποτελεσματική και βιώσιμη διαδικασία επιστροφής.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει τη σημασία μιας ενιαίας, συνολικής και αποτελεσματικής πολιτικής της Ένωσης για την επιστροφή και την επανεισοχή, ζητώντας ταχεία δράση για τη διασφάλιση αποτελεσματικών επιστροφών από την Ένωση μέσω της επίσηυσης των διαδικασιών επιστροφής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε επίσης τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν αμοιβαία τις αποφάσεις επιστροφής ⁽³⁾.
- (6) Η ανακοίνωση της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Ενίσχυση της συνεργασίας για την επιστροφή και την επανεισοχή στο πλαίσιο μιας δίκαιης, αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης μεταναστευτικής πολιτικής της ΕΕ» ⁽⁴⁾ προσδιόρισε τα εμπόδια που παρακωλύουν την αποτελεσματική επιστροφή και ανέφερε ότι, για την αντιμετώπισή τους, απαιτούνται βελτιωμένες διαδικασίες που περιορίζουν τον κατακερματισμό των εθνικών προσεγγίσεων, καθώς και στενότερη συνεργασία και ενισχυμένη αλληλεγγύη μεταξύ όλων των κρατών μελών. Ο μηχανισμός αξιολόγησης και παρακολούθησης Σένγκεν που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και οι πληροφορίες που συλλέγονται μέσω του ευρωπαϊκού δικτύου μετανάστευσης ⁽⁶⁾ που θεσπίστηκε με την απόφαση 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου επέτρεψαν τη συνολική αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη εφαρμόζουν την πολιτική της Ένωσης για την επιστροφή, καθώς και τον εντοπισμό των υφιστάμενων κενών και εμποδίων.

⁽¹⁾ Οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 98).

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ένα νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο [COM(2020) 609 final].

⁽³⁾ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 2023, 1/23.

⁽⁴⁾ COM(2021) 56 final.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/922 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 (ΕΕ L 160 της 15.6.2022, σ. 1).

⁽⁶⁾ Απόφαση 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2008, για τη δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου μετανάστευσης (ΕΕ L 131 της 21.5.2008, σ. 7).

- (7) Ενόψει των συνεχιζόμενων προκλήσεων στον τομέα της επιστροφής και εν αναμονή της ολοκλήρωσης των νομοθετικών διαπραγματεύσεων, ιδίως όσον αφορά την πρόταση αναδιτύπωσης της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, συνιστώνται πρόσθετες δράσεις για την περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.
- (8) Η σύσταση (ΕΕ) 2017/432 της Επιτροπής ⁽⁷⁾, η οποία συνιστά σειρά μέτρων και δράσεων για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των επιστροφών κατά την εφαρμογή της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, παραμένει επίκαιρη και θα πρέπει να συνεχίσει να καθοδηγεί τα κράτη μέλη με σκοπό μια ταχύτερη διαδικασία επιστροφής. Η σύσταση (ΕΕ) 2017/432 ενσωματώθηκε στη σύσταση (ΕΕ) 2017/2338 της Επιτροπής ⁽⁸⁾, γεγονός που επιτρέπει τη συνεχή αξιολόγηση της εφαρμογής της στο πλαίσιο του μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης Σένγκεν.
- (9) Ως εφελτήριο προς ένα κοινό σύστημα της ΕΕ για τις επιστροφές, η αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής μπορεί να διευκολύνει και να επιταχύνει τις διαδικασίες επιστροφής για το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την επιστροφή και να ενισχύσει τη συνεργασία και την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών για την περαιτέρω αύξηση της σύγκλισης μεταξύ τους όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης. Η αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων επιστροφής που έχουν εκδοθεί προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος μπορεί επίσης να συμβάλει στην αποτροπή της αντικανονικής μετανάστευσης και στην αποθάρρυνση των μη επιτρεπόμενων δευτερογενών μετακινήσεων εντός της Ένωσης. Η οδηγία 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁹⁾ θέσπιζει πλαίσιο για την αμοιβαία αναγνώριση. Το πλαίσιο αυτό συμπληρώθηκε με την απόφαση 2004/191/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής για την αντιστάθμιση των οικονομικών ανισορροπιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ, η οποία προηγήθηκε μεγάλου μέρους της στήριξης που έχει αναπτυχθεί έκτοτε σε επίπεδο Ένωσης. Η πρόσδος όσον αφορά την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής θα πρέπει επίσης να τροφοδοτήσει τις εν εξελίξει συζητήσεις σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής για αναδιτύπωση της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.
- (10) Η έλλειψη συστήματος σε επίπεδο Ένωσης που να αναφέρει αν έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος απόφαση επιστροφής για συλληφθέντα υπήκοο τρίτης χώρας, έχει παρεμποδίσει στο παρελθόν την προσφυγή στην αμοιβαία αναγνώριση.
- (11) Από τις 7 Μαρτίου 2023, όταν άρχισε να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εισάγουν καταχώριση με σκοπό την επιστροφή στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν χωρίς καθυστέρηση μετά την έκδοση απόφασης επιστροφής. Μέσω του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν, τα κράτη μέλη είναι πλέον σε θέση να διαπιστώνουν αμέσως αν υπήκοος τρίτης χώρας που συλλαμβάνεται από την αρμόδια αρχή υπόκειται ήδη σε απόφαση επιστροφής η οποία έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος.
- (12) Η προστιθέμενη αξία αυτού του νέου χαρακτηριστικού στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν εξαρτάται από την ενεργό χρήση και την κατάλληλη παρακολούθηση των καταχωρίσεων με σκοπό την επιστροφή, μεταξύ άλλων μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης αποφάσεων επιστροφής που έχουν εκδοθεί προηγουμένως από άλλα κράτη μέλη. Αυτό μπορεί να επιστεύσει σημαντικά και να καταστήσει αποτελεσματικότερη τη διαδικασία επιστροφής, ιδίως όταν η επιστροφή μπορεί να εκτελεστεί αμέσως, μεταξύ άλλων όταν έχει λήξει η προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης που τάσσεται στην απόφαση επιστροφής από το κράτος μέλος καταχώρισης και όταν έχουν εξαντληθεί τα ένδικα μέσα κατά της εν λόγω απόφασης επιστροφής.
- (13) Ειδική χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης ⁽¹²⁾ θα στηρίξει την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και ιδίως την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, κατά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης θα πρέπει να παρέχεται πρακτική και επιχειρησιακή υποστήριξη από τους αρμόδιους οργανισμούς της ΕΕ.

⁽⁷⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2017/432 της Επιτροπής, της 7ης Μαρτίου 2017, για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των επιστροφών στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 66 της 11.3.2017, σ. 15).

⁽⁸⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2017/2338 της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2017, για την καθιέρωση κοινού «εγχειριδίου περί επιστροφής» προς χρήση από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κατά την εκτέλεση σχετικών με την επιστροφή καθηκόντων (ΕΕ L 339 της 19.12.2017, σ. 83).

⁽⁹⁾ Οδηγία 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 149 της 2.6.2001, σ. 34).

⁽¹⁰⁾ Απόφαση 2004/191/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων και των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής για την αντιστάθμιση των οικονομικών ανισορροπιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της οδηγίας 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση αποφάσεων απομάκρυνσης υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 60 της 27.2.2004, σ. 55).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 1).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1147 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΕ L 251 της 15.7.2021, σ. 1).

- (14) Τα εμπόδια στη συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για τις διαδικασίες ασύλου και επιστροφής αποτελούν βασική διαρθρωτική πρόκληση για μια αποτελεσματικότερη διαδικασία επιστροφής. Όλες οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που συμμετέχουν στα διάφορα στάδια της διαδικασίας επιστροφής θα πρέπει να συνεργάζονται και να συντονίζονται στενά.
- (15) Οι στενότεροι δεσμοί μεταξύ των διαδικασιών ασύλου και επιστροφής και οι ταχείες διαδικασίες στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών μπορούν να αυξήσουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα των επιστροφών. Όταν δεν εφαρμόζεται η παρέκκλιση από την εφαρμογή της οδηγίας 2008/115/EK βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο α), είναι αναγκαίο να επισπεύδεται, εντός του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, ιδίως η αποτελεσματική επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών των οποίων η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί και για περιπτώσεις κοντά στις περιοχές των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών, μέσω της ταχύτερης διαδικασίας επιστροφής, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας επιστροφής.
- (16) Το άρθρο 3 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1860 προβλέπει τη δυνατότητα μη εισαγωγής καταχωρίσεων με σκοπό την επιστροφή στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν όταν η απόφαση επιστροφής εκδίδεται στα εξωτερικά σύνορα κράτους μέλους και εκτελείται αμέσως. Ωστόσο, το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1860 απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι καταχωρίσεις εισάγονται στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν χωρίς καθυστέρηση όταν η επιστροφή δεν εκτελείται αμέσως από τα εξωτερικά σύνορα.
- (17) Προκειμένου να δοθούν κίνητρα και να ενθαρρυνθούν οι οικειοθελείς επιστροφές, οι δυνατότητες που παρέχει η οδηγία 2008/115/EK θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να εξεταστεί το ενδεχόμενο μη έκδοσης απαγόρευσης εισόδου για υπηκόους τρίτων χωρών που συνεργάζονται με τις αρχές και συμμετέχουν σε πρόγραμμα υποστηριζόμενης οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη παρατείνουν την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/EK.
- (18) Η πρόληψη της διαφυγής και των μη επιτρεπόμενων μετακινήσεων εντός της Ένωσης είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του κοινού συστήματος της ΕΕ για τις επιστροφές. Απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένων των βασικών εργαλείων για την αξιολόγηση και την πρόληψη του κινδύνου διαφυγής, προκειμένου να διευκολυνθεί και να εξορθολογιστεί η αξιολόγηση του εν λόγω κινδύνου σε μεμονωμένες περιπτώσεις, να ενισχυθεί η χρήση αποτελεσματικών εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης και να διασφαλιστεί επαρκής ικανότητα κράτησης, όταν η κράτηση χρησιμοποιείται ως μέτρο έσχατης ανάγκης και για όσο το δυνατόν μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με το άρθρο 15 της οδηγίας 2008/115/EK.
- (19) Παρέχεται στήριξη σε επίπεδο Ένωσης για την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, μεταξύ άλλων από τον συντονιστή επιστροφών της ΕΕ και το δίκτυο υψηλού επιπέδου για τις επιστροφές, με γνώμονα μια επιχειρησιακή στρατηγική για τις επιστροφές. Επιχειρησιακή στήριξη διατίθεται επίσης μέσω των αρμόδιων οργανισμών της Ένωσης, ιδίως του Frontex, του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.
- (20) Οι εθνικές αρμόδιες για την επιστροφή αρχές αποτελούν μέρος της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Ο Frontex διαδραματίζει κεντρικό ρόλο ως επιχειρησιακό σκέλος του κοινού συστήματος της ΕΕ για τις επιστροφές και παρέχει συνδρομή στα κράτη μέλη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας επιστροφής στο πλαίσιο της εντολής του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾.
- (21) Η παρούσα σύσταση απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία 2008/115/EK.
- (22) Συνιστάται στα κράτη μέλη να δώσουν εντολή στις εθνικές τους αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες για την εκτέλεση των καθηκόντων που σχετίζονται με την επιστροφή, να εφαρμόζουν την παρούσα σύσταση κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
- (23) Η παρούσα σύσταση συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη. Συγκεκριμένα, η παρούσα σύσταση εξασφαλίζει τον πλήρη σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την εφαρμογή των άρθρων 1, 4, 14, 18, 19, 21, 24 και 47 του Χάρτη και πρέπει να εφαρμοστεί αναλόγως,

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής

1. Προκειμένου να διευκολύνεται και να επιταχύνεται η διαδικασία επιστροφής, το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για την επιστροφή παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας θα πρέπει να αναγνωρίζει αμοιβαία κάθε απόφαση επιστροφής που έχει εκδοθεί προηγουμένως για το ίδιο πρόσωπο από άλλο κράτος μέλος, εκτός εάν έχει ανασταλεί η εφαρμογή της εν λόγω απόφασης επιστροφής. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει:
  - α) να αξιοποιούν πλήρως τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται μέσω καταχωρίσεων με σκοπό την επιστροφή στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1860·
  - β) να διασφαλίζουν ότι τα δακτυλικά αποτυπώματα είναι διαθέσιμα για συμπερίληψη σε καταχώριση σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1860·
  - γ) να επαληθεύουν συστηματικά στο Αυτόματο Σύστημα Αναγνώρισης Δακτυλικών Αποτυπωμάτων του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν αν έχει εισαχθεί καταχώριση για επιστροφή σχετικά με παρανόμως διαμένοντα υπήκοο τρίτης χώρας·
  - δ) να διασφαλίζουν ότι οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την επιστροφή συνεργάζονται στενά με το εθνικό τμήμα SIRENE, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο του που έχει θεσπιστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾ και τον ρόλο του στην ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1860·
  - ε) να συνεργάζονται και, όπου απαιτείται, να ανταλλάσσουν συμπληρωματικές πληροφορίες για τη διευκόλυνση της αναγνώρισης και της εκτέλεσης της απόφασης επιστροφής·
  - στ) να εξετάζουν την κατάσταση του οικείου υπηκόου τρίτης χώρας μετά από ακρόασή του, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με το εθνικό δίκαιο και με το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, πριν από την αναγνώριση απόφασης επιστροφής που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος και πριν από την απομάκρυνση. Ιδίως όσον αφορά τα παιδιά, το κράτος μέλος εκτέλεσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού·
  - ζ) να γνωστοποιούν εγγράφως στον οικείο υπήκοο τρίτης χώρας ότι έχει αναγνωριστεί η απόφαση επιστροφής που έχει εκδοθεί από άλλο κράτος μέλος για τον εν λόγω υπήκοο. Η κοινοποίηση θα πρέπει να επαναλαμβάνει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους που παρατίθενται στην απόφαση επιστροφής και θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα ένδικα μέσα·
  - η) να ενημερώνουν αμέσως το κράτος μέλος καταχώρισης σχετικά με την απομάκρυνση του οικείου υπηκόου τρίτης χώρας, ώστε αυτό να μπορεί να επικαιροποιήσει το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1861.

Επίσπευση των επιστροφών

2. Για τους σκοπούς της επίσπευσης των διαδικασιών επιστροφής, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιερώσουν στενή συνεργασία μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες για τις αποφάσεις λήξης της νόμιμης διαμονής και εκείνων που είναι αρμόδιες για την έκδοση αποφάσεων επιστροφής, συμπεριλαμβανομένης της τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών και της επιχειρησιακής συνεργασίας, με βάση την ολοκληρωμένη και συντονισμένη προσέγγιση που συνιστάται στη σύσταση (ΕΕ) 2017/432.
3. Για να διασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα των πληροφοριών σχετικά με την ταυτότητα και τη νομική κατάσταση των υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής, με σκοπό την παρακολούθηση μεμονωμένων περιπτώσεων, και για να δημιουργηθεί και να διατηρηθεί εικόνα κατάστασης σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την επιστροφή, τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν, χωρίς καθυστέρηση, ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης υποθέσεων επιστροφής, με βάση το μοντέλο που ανέπτυξε ο Frontex σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσουν πλήρως τα συστήματα διαχείρισης υποθέσεων επανεισοχής που έχουν δημιουργηθεί για την προώθηση της εφαρμογής συμφωνιών ή ρυθμίσεων επανεισοχής με τρίτες χώρες.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006. (ΕΕ L 312 της 7.12.2018, σ. 14).

4. Για να διασφαλιστεί ότι μετά από απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας ακολουθούν γρήγορα διαδικασίες επιστροφής, τα κράτη μέλη θα πρέπει:
  - α) να δημιουργήσουν έναν άμεσο και τυποποιημένο διάλογο επικοινωνίας μεταξύ των αρχών ασύλου και επιστροφής για τον απρόσκοπτο συντονισμό των δύο διαδικασιών·
  - β) να εκδίδουν στην ίδια πράξη, ή σε χωριστές πράξεις ταυτόχρονα ή αμέσως μετά, απόφαση επιστροφής και απόφαση για την απόρριψη αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, αξιοποιώντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη δυνατότητα που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 6 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·
  - γ) να παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης ένδικων μέσων κατά της απόφασης με την οποία απορρίπτεται η αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας και της απόφασης επιστροφής ταυτόχρονα ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου, ή τη δυνατότητα άσκησης ένδικων μέσων κατά αμφοτέρων των αποφάσεων εντός της ίδιας προθεσμίας·
  - δ) να επιτρέπουν την αυτόματη αναστολή της εκτέλεσης των αποφάσεων επιστροφής κατά τη διάρκεια διαδικασίας ένδικων μέσων μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση με το άρθρο 19 παράγραφος 2 και το άρθρο 47 του Χάρτη·
  - ε) να λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι ένα μέσο έννομης προστασίας μπορεί να ασκηθεί από τρίτη χώρα, ιδίως μέσω κατάλληλης νομικής εκπροσώπησης και με τη χρήση καινοτόμων εργαλείων, όπως η βιντεοδιάσκεψη, υπό την προϋπόθεση του σεβασμού του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και της συμμόρφωσης με το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.
5. Για την εξασφάλιση ταχύτερων επιστροφών κοντά στα εξωτερικά σύνορα, τα κράτη μέλη θα πρέπει:
  - α) να συγκροτήσουν κινητές ομάδες υποστήριξης στις οποίες θα συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες αρχές για την οικειοθελή και αναγκαστική επιστροφή και οι σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων διερμηνέων, υπηρεσιών υγείας, νομικών συμβουλών και κοινωνικών λειτουργών·
  - β) να δημιουργήσουν κατάλληλες εγκαταστάσεις (ιδίως για παιδιά και οικογένειες) κοντά στην περιοχή των εξωτερικών συνόρων για τη φιλοξενία υπηκόων τρίτων χωρών εν αναμονή της επιστροφής τους, οι οποίες να σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή και της απαγόρευσης των διακρίσεων·
  - γ) κατά περίπτωση, να αξιοποιούν πλήρως τις ταχείες διαδικασίες οι οποίες προβλέπονται στις συμφωνίες επανεισδοχής που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ένωσης ή των κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σεβασμό, παράλληλα, των διαδικαστικών εγγυήσεων σε συμμόρφωση, ιδίως, με το άρθρο 47 του Χάρτη·
  - δ) να εισάγουν καταχώριση για την επιστροφή στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1860, όταν δεν είναι δυνατή η άμεση εκτέλεση της επιστροφής.
6. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να βασίζονται σε όλη τη στήριξη που παρέχει ο Frontex και να την αξιοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρησιακής στήριξης του προς τις εθνικές αρχές, της συνδρομής για την ταυτοποίηση των επιστρεφόντων και την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων, της οργάνωσης επιχειρήσεων επιστροφής και της στήριξης της οικειοθελούς αναχώρησης και επανένταξης.

Κίνητρα για οικειοθελή επιστροφή

7. Για να ενθαρρύνονται οι παρανόμως διαμένοντες υπήκοοι τρίτων χωρών να επιστρέφουν οικειοθελώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν δομές παροχής συμβουλών για την επιστροφή και την επανένταξη, ώστε να τους παρέχουν πληροφορίες και καθοδήγηση όσο το δυνατόν νωρίτερα στη διαδικασία και να τους κατευθύνουν προς πρόγραμμα υποστηριζόμενης οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι πληροφορίες σχετικά με την επιστροφή παρέχονται επίσης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου, καθώς η επιστροφή αποτελεί πιθανή έκβαση σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας.
8. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει:
  - α) να εξετάζουν το ενδεχόμενο μη έκδοσης απαγόρευσης εισόδου σε υπηκόους τρίτων χωρών που συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές και εγγράφονται σε πρόγραμμα υποστηριζόμενης οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης, με την επιφύλαξη του άρθρου 11 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ· στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρατείνουν την προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·

- β) να προβλέπουν μια εύκολα προσβάσιμη και πρακτικά λειτουργική διαδικασία ώστε ο υπήκοος τρίτης χώρας να μπορεί να ζητήσει την ανάκληση, αναστολή ή συντόμευση της απαγόρευσης εισόδου στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπήκοος τρίτης χώρας που υπόκειται σε απαγόρευση εισόδου έχει εγκαταλείψει την επικράτεια κράτους μέλους συμμορφούμενος πλήρως με απόφαση επιστροφής εντός της προθεσμίας που χορηγείται για οικειοθελή αναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ.

Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη διαφυγή

9. Για τη θέσπιση μιας εξορθολογισμένης και συντονισμένης διαδικασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά εργαλεία για την αξιολόγηση και την πρόληψη του κινδύνου διαφυγής:
- α) αντικειμενικά κριτήρια για την αξιολόγηση της ύπαρξης κινδύνου διαφυγής σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση·
  - β) αποτελεσματικές εναλλακτικές λύσεις αντί της κράτησης που να αντιστοιχούν στα διαφορετικά επίπεδα κινδύνου διαφυγής και στις μεμονωμένες περιστάσεις·
  - γ) κράτηση ως μέτρο έσχατης ανάγκης και για όσο το δυνατόν μικρότερο χρονικό διάστημα σύμφωνα με το άρθρο 15 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ και το άρθρο 6 του Χάρτη.
10. Για την εκτίμηση της ύπαρξης λόγων σε μεμονωμένη περίπτωση βάσει των οποίων εικάζεται ότι υπήκοος τρίτης χώρας που υπόκειται σε διαδικασίες επιστροφής μπορεί να διαφύγει κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 7 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εισαγάγουν στην εθνική νομοθεσία τις αντικειμενικές περιστάσεις και τα αντικειμενικά κριτήρια που αναφέρονται αντίστοιχα στα σημεία 15 και 16 της σύστασης (ΕΕ) 2017/432. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ευρύ φάσμα εναλλακτικών λύσεων αντί της κράτησης, οι οποίες θα είναι αποτελεσματικές για την πρόληψη της διαφυγής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και θα ανταποκρίνονται στις μεμονωμένες περιστάσεις των εν λόγω ατόμων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλες διαδικασίες για να διασφαλίζουν ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών συμμορφώνονται με τα εν λόγω μέτρα. Θα πρέπει να προβλέπονται αποτελεσματικά αλλά λιγότερο καταναγκαστικά μέτρα εναλλακτικά της κράτησης, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν:
- α) την υποχρέωση τακτικής αναφοράς στις αρμόδιες αρχές, από 24 ώρες έως μία φορά την εβδομάδα, ανάλογα με το επίπεδο του κινδύνου διαφυγής·
  - β) την υποχρέωση παράδοσης του διαβατηρίου, του ταξιδιωτικού εγγράφου ή του εγγράφου ταυτότητας στις αρμόδιες αρχές·
  - γ) την υποχρέωση διαμονής σε τόπο καθορισμένο από τις αρχές, όπως ιδιωτική κατοικία, καταφύγιο ή ειδικό κέντρο·
  - δ) την υποχρέωση αναφοράς διεύθυνσης κατοικίας στις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αλλαγών στην εν λόγω διεύθυνση·
  - ε) την κατάθεση κατάλληλης οικονομικής εγγύησης·
  - στ) τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών.
11. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η ικανότητα κράτησης συνάδει με τις πραγματικές ανάγκες, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση επιστροφής και τον εκτιμώμενο αριθμό εκείνων που αναμένεται να επιστρέψουν μεσοπρόθεσμα.

Υλοποίηση, παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

12. Κατά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βασίζονται στο σύνολο της στήριξης που παρέχεται σε επίπεδο Ένωσης και να το αξιοποιούν πλήρως, συμπεριλαμβανομένων:
- α) του συντονιστή επιστροφών της ΕΕ και του δικτύου υψηλού επιπέδου για τις επιστροφές·
  - β) της στήριξης από τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης, ιδίως τον Frontex, τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, τον eu-LISA και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
  - γ) της εμπειρογνωμοσύνης και των πληροφοριών που συλλέγονται και ανταλλάσσονται σε δίκτυα και ομάδες της Ένωσης που ασχολούνται με θέματα επιστροφής.
13. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης της εφαρμογής της παρούσας σύστασης, τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλλουν ετήσια έκθεση στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων σχετικά με τον αριθμό των αποφάσεων επιστροφής άλλων κρατών μελών που έχουν αναγνωριστεί αμοιβαία.

Βρυξέλλες, 16 Μαρτίου 2023.

Για την Επιτροπή
Υίνα JOHANSSON
Μέλος της Επιτροπής

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

**ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 17-2023 ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

της 1ης Μαρτίου 2023

**σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής για τον χειρισμό πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU
RESTRICTED στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο**

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ

τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 287,

την απόφαση αριθ. 41-2021 του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τους κανόνες ασφάλειας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΔΠΕΕ) ⁽¹⁾,

την πολιτική του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την ασφάλεια των πληροφοριών (επί του παρόντος DEC 127/15 FINAL) και την πολιτική του για τη διαβάθμιση των πληροφοριών (ανακοίνωση προς το προσωπικό 123/2020) ⁽²⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ

η απόφαση αριθ. 41-2021 ισχύει για όλες τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου·

το άρθρο 1 παράγραφος 3, και το άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης αριθ. 41-2021 προβλέπουν ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο χειρίζεται τις πληροφορίες επιπέδου RESTREINT UE/EU RESTRICTED στις εγκαταστάσεις του και δύναται να συνάψει συμφωνία επιπέδου υπηρεσιών με άλλο θεσμικό όργανο της ΕΕ στο Λουξεμβούργο, ώστε να μπορεί να χειρίζεται και να αποθηκεύει πληροφορίες με διαβάθμιση CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL ή υψηλότερη σε χώρο ασφάλειας του εν λόγω θεσμικού οργάνου·

τα μέτρα ασφάλειας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΔΠΕΕ), καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, πρέπει να είναι ανάλογα ιδίως προς τη διαβάθμιση ασφάλειας τους·

τα μέτρα ασφάλειας που προστατεύουν το απόρρητο, την ακεραιότητα και τη διαθεσιμότητα των πληροφοριών που γνωστοποιούνται στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να είναι ανάλογα προς τη φύση και το είδος των εκάστοτε πληροφοριών·

το άρθρο 10, παράγραφος 10, της απόφασης αριθ. 41-2021 προβλέπει ότι η Διοικητική Επιτροπή θα εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση απόφαση, στην οποία θα ορίζονται οι κανόνες εφαρμογής της απόφασης και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, και το άρθρο 10, παράγραφος 1, της ίδιας απόφασης, οι εν λόγω κανόνες θα ρυθμίζουν ζητήματα όπως ο χειρισμός και η αποθήκευση ΔΠΕΕ ή οι παραβιάσεις της ασφάλειας·

το παράρτημα της απόφασης αριθ. 41-2021 προβλέπει τα μέτρα φυσικής ασφάλειας που ισχύουν στους διοικητικούς χώρους όπου υποβάλλονται σε χειρισμό και αποθηκεύονται πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED·

τα μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας απόφασης πρέπει να συνάδουν με τις αρχές για την ασφάλεια στο Ελεγκτικό Συνέδριο που καθορίζονται στο άρθρο 3 της απόφασης αριθ. 41/2021·

μέσω της απόφασης αριθ. 41/2021, το Ελεγκτικό Συνέδριο διασφάλισε ότι τα μέτρα που εφαρμόζει για τη διασφάλιση υψηλού βαθμού προστασίας των ΔΠΕΕ είναι ισοδύναμα με εκείνα που έχουν θεσπιστεί βάσει των κανόνων για την προστασία των ΔΠΕΕ τους οποίους έχουν εγκρίνει τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της ΕΕ·

μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Επιτροπής συνομολογήθηκε και τέθηκε σε ισχύ στις 27 Ιανουαρίου 2023 απλουστευμένη διοικητική συμφωνία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 256 της 19.7.2021, σ. 106.

⁽²⁾ Διαθέσιμη στη διεύθυνση <https://www.eca.europa.eu/el/Pages/LegalFramework.aspx>

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα απόφαση καθορίζει τους όρους χειρισμού διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΔΠΕΕ) επιπέδου RESTREINT UE/EU RESTRICTED ⁽³⁾, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 41-2021..
2. Η απόφαση ισχύει για όλες τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ισχύει επίσης για τα Τμήματα ελέγχου και τις επιτροπές του, που, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, καλύπτονται από τον όρο «υπηρεσίες».

Άρθρο 2

Κριτήρια για την πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορεί να χορηγηθεί εφόσον:
  - α) έχει προσδιοριστεί η ανάγκη πρόσβασης προσώπου σε συγκεκριμένες πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, ώστε να μπορέσει να επιτελέσει ορισμένο επαγγελματικό έργο ή καθήκον για λογαριασμό του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
  - β) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει ενημερωθεί για τους κανόνες και τις συναφείς προδιαγραφές και κατευθυντήριες γραμμές ασφάλειας για την προστασία των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED· και
  - γ) το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει αναγνωρίσει τις ευθύνες του όσον αφορά την προστασία των σχετικών πληροφοριών.
2. Στους ασκούμενους του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν ανατίθενται καθήκοντα των οποίων η εκτέλεση να καθιστά αναγκαία την πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
3. Η πρόσβαση των λοιπών κατηγοριών υπαλλήλων απαγορεύεται ή επιτρέπεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον πίνακα που παρατίθεται στο παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Άρθρο 3

Φορέας προέλευσης

Ενώ ως «φορέας προέλευσης», κατά την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης αριθ. 41/2021, νοείται το θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός της ΕΕ, το κράτος μέλος, η τρίτη χώρα ή ο διεθνής οργανισμός υπό την αρμοδιότητα του οποίου οι διαβαθμισμένες πληροφορίες δημιουργήθηκαν ή/και εισήχθησαν στις δομές της ΕΕ, ο συντάκτης των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν είναι κατ' ανάγκη ο ίδιος.

⁽³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της απόφασης αριθ. 41-2021, ως πληροφορίες με διαβάθμιση ασφάλειας RESTREINT UE/EU RESTRICTED νοούνται «πληροφορίες και υλικό των οποίων η άνευ αδείας κοινολόγηση μπορεί να είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών της».

Άρθρο 4

Απόδοση επιπέδου διαβάθμισης

1. Οι υπάλληλοι που συντάσσουν έγγραφο βάσει πληροφοριών κατά την έννοια του άρθρου 1, στο πλαίσιο του άρθρου 3, παράγραφος 6 της απόφασης αριθ. 41-2021 ή άλλως, εξετάζουν πάντοτε αν το έγγραφο πρέπει να διαβαθμιστεί. Η διαβάθμιση εγγράφου ως ΔΠΕΕ προϋποθέτει αξιολόγηση και απόφαση του φορέα προέλευσης περί του αν η κοινολόγηση του εγγράφου σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα θα έβλαπτε τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών. Σε περίπτωση που οι συντάκτες διατηρούν αμφιβολίες ως προς το αν το έγγραφο που συντάσσουν πρέπει να διαβαθμιστεί στο επίπεδο RESTREINT UE/EU RESTRICTED, πρέπει να συμβουλευούνται το αρμόδιο διοικητικό στέλεχος ή τον αρμόδιο Διευθυντή/την αρμόδια Διευθύντρια.
2. Ένα έγγραφο διαβαθμίζεται σε επίπεδο τουλάχιστον RESTREINT UE/EU RESTRICTED, εάν η μη εξουσιοδοτημένη κοινολόγησή του θα μπορούσε, μεταξύ άλλων:
  - α) να επηρεάσει αρνητικά τις διπλωματικές σχέσεις·
  - β) να προκαλέσει σοβαρή δυσφορία σε φυσικά πρόσωπα·
  - γ) να δυσχεράνει τη διατήρηση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας ή της ασφάλειας προσωπικού που έχει αποσπαστεί από τα κράτη μέλη ή άλλους εισφέροντες·
  - δ) να συνιστά παράβαση υποχρεώσεων τήρησης της εμπιστευτικότητας πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί από τρίτους·
  - ε) να δυσχεράνει τη διερεύνηση ή να διευκολύνει την τέλεση εγκλήματος·
  - στ) να θέσει σε μειονεκτική θέση την Ένωση ή τα κράτη μέλη στο πλαίσιο εμπορικών ή πολιτικών διαπραγματεύσεων με άλλα μέρη·
  - ζ) να παρεμποδίσει την αποτελεσματική ανάπτυξη ή εφαρμογή πολιτικών της Ένωσης·
  - η) να υπονομεύσει την ορθή διαχείριση της Ένωσης και της αποστολής της εν γένει· ή
  - θ) να έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη πληροφοριών με υψηλότερο επίπεδο διαβάθμισης.
3. Οι φορείς προέλευσης μπορούν να αποφασίσουν να τυποποιήσουν το επίπεδο διαβάθμισης ασφάλειας για διάφορες κατηγορίες πληροφοριών που δημιουργούν σε τακτική βάση. Ωστόσο, διασφαλίζουν ότι στις επιμέρους πληροφορίες αποδίδεται το ενδεδειγμένο επίπεδο διαβάθμισης.

Άρθρο 5

Χειρισμός σχεδίων κειμένων

1. Οι πληροφορίες διαβαθμίζονται αμέσως μόλις παραχθούν. Προσωπικές σημειώσεις, προκαταρκτικά σχέδια κειμένων ή μηνύματα που περιέχουν πληροφορίες, οι οποίες δικαιολογούν διαβάθμιση στο επίπεδο RESTREINT UE/EU RESTRICTED, σημαίνονται εξαρχής αναλόγως, και η παραγωγή και ο χειρισμός τους διέπονται από την παρούσα απόφαση.
2. Εάν το τελικό έγγραφο δεν δικαιολογεί πλέον το επίπεδο διαβάθμισης RESTREINT UE/EU RESTRICTED, αποχαρκτηρίζεται.

Άρθρο 6

Αρχείο του πρωτογενούς υλικού

Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η άσκηση του ελέγχου του φορέα προέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 13, οι φορείς προέλευσης εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED τηρούν, στο μέτρο του δυνατού, αρχείο των διαβαθμισμένων πηγών που τυχόν χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή διαβαθμισμένων εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για τις πηγές που προέρχονται από κράτη μέλη της ΕΕ, διεθνείς οργανισμούς ή τρίτες χώρες. Κατά περίπτωση, οι συγκεντρωτικές διαβαθμισμένες πληροφορίες σημαίνονται κατά τρόπο ώστε να διαφυλάσσεται η ταυτότητα των φορέων προέλευσης του χρησιμοποιηθέντος διαβαθμισμένου πρωτογενούς υλικού.

Άρθρο 7

Διαβάθμιση τμημάτων εγγράφου

1. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, της απόφασης αριθ. 41-2021, το συνολικό επίπεδο διαβάθμισης ενός εγγράφου είναι τουλάχιστον τόσο υψηλό όσο το επίπεδο του στοιχείου του με την υψηλότερη διαβάθμιση. Όταν περιέχει πληροφορίες από διάφορες πηγές, το τελικό συγκεντρωτικό έγγραφο επανεξετάζεται προκειμένου να καθοριστεί το συνολικό επίπεδο διαβάθμισης ασφάλειας του, δεδομένου ότι μπορεί να δικαιολογείται συνολικά υψηλότερη διαβάθμιση από εκείνη των διαφορετικών τμημάτων του.
2. Τα έγγραφα που περιλαμβάνουν διαβαθμισμένα και μη διαβαθμισμένα μέρη διαρθρώνονται και σημαίνονται κατά τρόπο ώστε τα τμήματα με διαφορετικό επίπεδο διαβάθμισης ή/και διαφορετικό επίπεδο ευαισθησίας να μπορούν να προσδιορίζονται και να αποχωρίζονται εύκολα, εάν χρειαστεί. Με τον τρόπο αυτόν κάθε τμήμα μπορεί να υποβάλλεται στον αρμόζοντα χειρισμό, όταν αποσπάται από τα υπόλοιπα.

Άρθρο 8

Πλήρης σήμανση διαβάθμισης

1. Οι πληροφορίες που χρήζουν διαβάθμισης σημαίνονται και υποβάλλονται σε χειρισμό ως τέτοιες, ανεξάρτητα από τη φυσική μορφή τους. Το επίπεδο διαβάθμισης γνωστοποιείται σαφώς στους αποδέκτες, είτε με σήμανση διαβάθμισης, εάν οι πληροφορίες παρέχονται εγγράφως, σε έντυπη μορφή, σε αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης ή σε σύστημα επικοινωνίας και πληροφοριών (εφεξής «CIS»), είτε με ανακοίνωση, εάν οι πληροφορίες παρέχονται προφορικά, λόγω χάριν στο πλαίσιο συζήτησης ή παρουσίας. Το διαβαθμισμένο υλικό φέρει φυσική σήμανση, ώστε να είναι δυνατή η ευχερής διαπίστωση της διαβάθμισης ασφάλειάς του.
2. Στην περίπτωση των εγγράφων, η πλήρης σήμανση διαβάθμισης RESTREINT UE/EU RESTRICTED αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα, ολογράφως, στα γαλλικά (πρώτα) και στα αγγλικά, σύμφωνα με την παράγραφο 3. Η σήμανση δεν μεταφράζεται σε άλλες γλώσσες.
3. Η σήμανση διαβάθμισης RESTREINT UE/EU RESTRICTED τίθεται ως εξής:
  - α) στο κέντρο του επάνω και του κάτω μέρους κάθε σελίδας του εγγράφου,
  - β) η πλήρης σήμανση διαβάθμισης σε μία γραμμή, χωρίς διαστήματα εκατέρωθεν της καθέτου,
  - γ) με κεφαλαία μαύρα γράμματα, με γραμματοσειρά Times New Roman μεγέθους 16, με έντονους χαρακτήρες και εντός πλαισίου.
4. Κατά τη σύνταξη εγγράφου με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED:
  - α) το επίπεδο διαβάθμισης αναγράφεται καθαρά σε κάθε σελίδα·
  - β) όλες οι σελίδες αριθμούνται·
  - γ) το έγγραφο φέρει αριθμό πρωτοκόλλου και θέμα, το οποίο δεν αποτελεί το ίδιο διαβαθμισμένη πληροφορία, εκτός εάν σημειώνεται άλλως·
  - δ) απαριθμούνται όλα τα παραρτήματα και συνημμένα έγγραφα, ει δυνατόν στην πρώτη σελίδα· και
  - ε) το έγγραφο περιλαμβάνει την ημερομηνία σύνταξής του.

Άρθρο 9

Συντετμημένη σήμανση διαβάθμισης R-UE/EU-R

Η συντομογραφία R-UE/EU-R μπορεί να χρησιμοποιείται ως ένδειξη του επιπέδου διαβάθμισης επιμέρους στοιχείων εγγράφου με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED ή όταν δεν μπορεί να τεθεί η πλήρης σήμανση διαβάθμισης, λόγω χάριν σε μικρού μεγέθους αφαιρούμενο μέσο αποθήκευσης. Μπορεί να χρησιμοποιείται στο σώμα του κειμένου, όταν η επανειλημμένη χρήση της πλήρους σήμανσης διαβάθμισης είναι επαχθής. Η συντομογραφία δεν χρησιμοποιείται αντί της πλήρους σήμανσης διαβάθμισης στην κεφαλίδα και στο υποσέλιδο του εγγράφου.

Άρθρο 10

Άλλες ενδείξεις ασφάλειας

1. Τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED είναι δυνατόν να φέρουν άλλες σημάνσεις ή «ενδείξεις ασφάλειας», που διευκρινίζουν, παραδείγματος χάριν, τον τομέα τον οποίο αφορά το έγγραφο ή καθορίζουν συγκεκριμένη διανομή του κατ' εφαρμογή της αρχής της ανάγκης γνώσης. Παράδειγμα:

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΤΟ ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ

2. Τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED είναι δυνατόν να φέρουν προειδοποίηση ασφάλειας, με την οποία παρέχονται συγκεκριμένες οδηγίες για τον χειρισμό και τη διαχείρισή τους.

3. Όταν είναι δυνατόν, τυχόν ενδείξεις σχετικά με τον αποχαρακτηρισμό του εγγράφου τίθενται στην πρώτη σελίδα του κατά τη σύνταξή του. Παραδείγματος χάριν, μπορεί να χρησιμοποιείται η ακόλουθη σήμανση:

RESTREINT EU/EU RESTRICTED

έως την/τις [ηη/μμ/εεεε]

Άρθρο 11

Ηλεκτρονική επεξεργασία

1. Τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δημιουργούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον τέτοια μέσα είναι διαθέσιμα.

2. Οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου χρησιμοποιούν πιστοποιημένα συστήματα επικοινωνίας και πληροφοριών (εφεξής «CIS») για τη δημιουργία πληροφοριών επιπέδου διαβάθμισης RESTREINT UE/EU RESTRICTED (βλέπε άρθρο 6 της απόφασης αριθ. 41-2021). Σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς το ποια CIS μπορούν να χρησιμοποιηθούν, οι υπάλληλοι ζητούν τη γνώμη του Υπεύθυνου/της Υπεύθυνης Ασφάλειας Πληροφοριών (εφεξής «ΥΑΠ»). Κατόπιν διαβούλευσης με τον/την ΥΑΠ, ειδικές διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή σε ειδικές τεχνικές διαμορφώσεις.

3. Τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων εγγράφων, όπως ορίζει το άρθρο 5, δεν αποστέλλονται με απλό, ανοικτό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δεν εκτυπώνονται και δεν σαρώνονται στους συνήθεις εκτυπωτές ή σαρωτές και δεν υποβάλλονται σε χειρισμό σε προσωπικές συσκευές υπαλλήλων. Για την εκτύπωση εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED χρησιμοποιούνται μόνον εκτυπωτές ή φωτοαντιγραφικά μηχανήματα συνδεδεμένα σε αυτόνομους υπολογιστές ή σε πιστοποιημένο σύστημα.

Άρθρο 12

Διανομή

Ο/Η αποστολέας εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED αποφασίζει σε ποιους θα διανεμίει τις πληροφορίες, κατ' εφαρμογή της αρχής της ανάγκης γνώσης. Εάν απαιτείται, καταρτίζεται κατάλογος διανομής για την περαιτέρω διασφάλιση της εφαρμογής της αρχής της ανάγκης γνώσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΡΟΠΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Άρθρο 13

Έλεγχος του φορέα προέλευσης

1. Ο φορέας προέλευσης διατηρεί τον έλεγχο των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που έχει δημιουργήσει (εφεξής «έλεγχος του φορέα προέλευσης»). Η έγγραφη συγκατάθεση του φορέα προέλευσης ζητείται προτού οι πληροφορίες:
  - α) αποχαρακτηριστούν·
  - β) χρησιμοποιηθούν για σκοπούς άλλους από εκείνους που έχει ορίσει ο φορέας προέλευσης·
  - γ) κοινοποιηθούν σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό·
  - δ) γνωστοποιηθούν σε ενδιαφερόμενο μέρος εκτός του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά εντός της ΕΕ· ή
  - ε) γνωστοποιηθούν σε ανάδοχο ή υποψήφιο ανάδοχο εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα.
2. Στους/Στις κατόχους πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED έχει δοθεί πρόσβαση στις διαβαθμισμένες πληροφορίες, προκειμένου αυτοί/αυτές να μπορούν να εκτελούν τα καθήκοντά τους. Οι κάτοχοι είναι υπεύθυνοι/-ες τον σωστό χειρισμό, την αποθήκευση και την προστασία των πληροφοριών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση αριθ. 41-2021. Σε αντίθεση με όσα ισχύουν για τους φορείς προέλευσης διαβαθμισμένων πληροφοριών, οι κάτοχοί τους δεν νομιμοποιούνται να αποφασίζουν για τον αποχαρακτηρισμό ή την περαιτέρω κοινοποίηση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.
3. Εάν ο φορέας προέλευσης πληροφορίας με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED είναι αδύνατον να προσδιοριστεί, ο έλεγχος του φορέα προέλευσης ασκείται από την υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχει στην κατοχή της την εν λόγω πληροφορία. Σε περίπτωση που ο/η κάτοχος των πληροφοριών κρίνει αναγκαία τη γνωστοποίηση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, το Ελεγκτικό Συνέδριο ζητεί τη γνώμη ενός εκ των μερών συμφωνίας για την ασφάλεια των πληροφοριών με την εν λόγω τρίτη χώρα ή τον διεθνή οργανισμό.

Άρθρο 14

CIS κατάλληλα για τον χειρισμό πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED αποτελούν αντικείμενο χειρισμού και διαβιβάζονται με ηλεκτρονικά μέσα, στο μέτρο που τέτοια μέσα είναι διαθέσιμα. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της απόφασης αριθ. 41-2021, χρησιμοποιούνται μόνο CIS και εξοπλισμός που έχουν πιστοποιηθεί από άλλο θεσμικό ή μη όργανο ή οργανισμό της ΕΕ ή από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 15

Ειδικά μέτρα για τις πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης

1. Η χρήση αφαιρούμενων μέσων αποθήκευσης αποτελεί αντικείμενο ελέγχου και λογοδοσίας. Χρησιμοποιούνται μόνον αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που παρέχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο ή από άλλο θεσμικό ή μη όργανο ή οργανισμό της ΕΕ και έχουν εγκριθεί από τον/την ΥΑΠ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κρυπτογραφηθεί με προϊόν εγκεκριμένο από τον/την ΥΑΠ του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Προσωπικά αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης και αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης διανεμόμενα δωρεάν σε συνέδρια, σεμινάρια κ.ο.κ. δεν χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά διαβαθμισμένων πληροφοριών. Όταν είναι δυνατόν, χρησιμοποιούνται αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που προστατεύονται με μέτρα TEMPEST, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της ΥΑΠ.
2. Όταν διαβαθμισμένο έγγραφο υποβάλλεται σε χειρισμό ή αποθηκεύεται ηλεκτρονικά σε αφαιρούμενο μέσο αποθήκευσης, όπως κλειδί USB, σκληρός δίσκος USB, CD, DVD ή κάρτα μνήμης (συμπεριλαμβανομένης SSD ^(*)), η σήμανση διαβάθμισης είναι ευδιάκριτη τόσο επί των ίδιων των απεικονιζόμενων πληροφοριών, όσο και στο όνομα του αρχείου και επί του αφαιρούμενου μέσου αποθήκευσης.

(*) SSD σημαίνει ηλεκτρονική διάταξη αποθήκευσης βασισμένη σε ημιαγωγό, διάταξη στερεάς κατάστασης ή δίσκος στερεάς κατάστασης.

3. Οι υπάλληλοι έχουν υπόψη ότι, όταν μεγάλος όγκος διαβαθμισμένων πληροφοριών αποθηκεύεται σε αφαιρούμενο μέσο αποθήκευσης, το εν λόγω μέσο μπορεί να δικαιολογεί υψηλότερο επίπεδο διαβάθμισης.
4. Για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε ή από αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης χρησιμοποιούνται μόνο CIS που έχουν πιστοποιηθεί δεόντως.
5. Κατά την τηλεφόρτωση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης, λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα ώστε, πριν από τη μεταφορά των δεδομένων, να διασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέσα δεν έχουν μολυνθεί με ιούς ή κακόβουλο λογισμικό.
6. Όταν συντρέχει περίπτωση, ο χειρισμός των αφαιρούμενων μέσων αποθήκευσης γίνεται σύμφωνα με τις λειτουργικές διαδικασίες ασφαλείας που τυχόν σχετίζονται με το χρησιμοποιούμενο σύστημα κρυπτογράφησης.
7. Έγγραφα αποθηκευμένα σε αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης, τα οποία είτε δεν χρειάζονται πλέον είτε έχουν μεταφερθεί σε κατάλληλο CIS, αφαιρούνται ή διαγράφονται με ασφάλεια, με τη χρήση εγκεκριμένων προϊόντων ή μεθόδων. Τα αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης καταστρέφονται, όταν πλέον δεν χρειάζονται, εκτός εάν αποθηκευθούν σε κατάλληλα, κλειδωμένα έπιπλα γραφείου. Για την καταστροφή ή τη διαγραφή χρησιμοποιείται πάντοτε μέθοδος σύμφωνη με τους κανόνες ασφαλείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τηρείται κατάλογος των αφαιρούμενων μέσων αποθήκευσης, στον οποίο καταχωρίζεται η καταστροφή τους.

Άρθρο 16

Χειρισμός και αποθήκευση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 8, και του άρθρου 6, παράγραφος 9, της απόφασης αριθ. 41-2021, χειρισμός πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορεί να γίνεται σε διοικητικό χώρο ⁽¹⁾ ή σε χώρο ασφαλείας στις εγκαταστάσεις της Επιτροπής ⁽²⁾, για τη χρήση του οποίου το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει συνάψει συμφωνία επιπέδου υπηρεσιών, ως εξής:
  - όταν χειρίζονται πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, οι υπάλληλοι κλείνουν την πόρτα του γραφείου·
  - όταν δέχονται επισκέπτη, οι υπάλληλοι φυλάσσουν ή καλύπτουν τις πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED·
  - όταν το γραφείο είναι άδειο, οι υπάλληλοι δεν αφήνουν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε ορατό σημείο·
  - οθόνες στις οποίες προβάλλονται πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED είναι μονίμως στραμμένες κατά τρόπο ώστε να ώστε να μην είναι εκτεθειμένες σε ανεπιθύμητα βλέμματα από έξω.
2. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορούν να υποβάλλονται σε χειρισμό εκτός χώρου ασφαλείας ή διοικητικού χώρου, υπό την προϋπόθεση ότι ο/η κάτοχος έχει δεσμευθεί να συμμορφώνεται με αντισταθμιστικά μέτρα για την προστασία τους από την πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένων προσώπων. Τα αντισταθμιστικά μέτρα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:
  - η ανάγνωση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν γίνεται σε δημόσιους χώρους·
  - ο/η κάτοχος ΔΠΕΕ τις διατηρεί ανά πάσα στιγμή υπό τον προσωπικό έλεγχο του/της·
  - τα έγγραφα φυλάσσονται σε κατάλληλο, κλειδωμένο έπιπλο γραφείου, όταν δεν διαβάζονται ή συζητούνται·
  - οι πόρτες της αίθουσας παραμένουν κλειστές κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης ή της συζήτησης του εγγράφου·
  - τα στοιχεία του εγγράφου δεν συζητούνται τηλεφωνικά σε μη ασφαλή γραμμή ή σε μη κρυπτογραφημένα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου·
  - το έγγραφο μπορεί να φωτοτυπηθεί ή να σαρωθεί μόνο σε αυτόνομο ή πιστοποιημένο εξοπλισμό·

⁽¹⁾ Όπως ορίζεται στο παράρτημα της απόφασης αριθ. 41-2021.

⁽²⁾ Όπως ορίζεται στο άρθρο 18 της απόφασης (ΕΚ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

- το έγγραφο υποβάλλεται σε χειρισμό ή μεταφέρεται προσωρινά εκτός διοικητικού χώρου ή χώρου ασφάλειας μόνο για τον ελάχιστο αναγκαίο χρόνο·
  - ο/η κάτοχος δεν αφήνει στα απορρίμματα το διαβαθμισμένο έγγραφο, αλλά το επιστρέφει για αποθήκευση σε διοικητικό χώρο ή χώρο ασφάλειας, ή μερμινά για την καταστροφή του σε εγκεκριμένο καταστροφέα εγγράφων (7).
3. Οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε έντυπη μορφή αποθηκεύονται σε κλειδωμένο έπιπλο γραφείου σε διοικητικό χώρο ή χώρο ασφάλειας. Μπορούν να αποθηκεύονται προσωρινά εκτός χώρου ασφάλειας ή διοικητικού χώρου, υπό την προϋπόθεση ότι ο/η κάτοχος έχει αναλάβει τη δέσμευση να συμμορφώνεται με αντισταθμιστικά μέτρα.
4. Περαιτέρω συμβουλές μπορούν να ζητηθούν από τον/την ΥΑΠ.
5. Κάθε εικαζόμενο ή πραγματικό συμβάν που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια και αφορά το έγγραφο αναφέρεται στον/στην ΥΑΠ το συντομότερο δυνατόν.

Άρθρο 17

Αντιγραφή και μετάφραση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορούν να αντιγράφονται ή να μεταφράζονται κατόπιν εντολής του/της κατόχου, υπό την προϋπόθεση ότι ο φορέας προέλευσης δεν έχει επιβάλει περιορισμούς. Ωστόσο, δεν δημιουργούνται περισσότερα αντίγραφα από τα απολύτως απαραίτητα.
2. Η αναπαραγωγή μέρους μόνο διαβαθμισμένου εγγράφου υπόκειται στους ίδιους όρους με την αντιγραφή του πλήρους εγγράφου. Τα αποσπάσματα επίσης διαβαθμίζονται ως RESTREINT UE/EU RESTRICTED, εκτός εάν ο φορέας προέλευσης τα έχει σημάνει ειδικά ως μη διαβαθμισμένα.
3. Τα μέτρα ασφάλειας που εφαρμόζονται στις αρχικές πληροφορίες εφαρμόζονται τόσο στα αντίγραφα όσο και στις μεταφράσεις τους.

Άρθρο 18

Γενικές αρχές για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EURESTRICED

1. Όποτε είναι δυνατόν, οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που πρέπει να μεταφερθούν εκτός χώρων ασφάλειας ή διοικητικών χώρων αποστέλλονται ηλεκτρονικά μέσω δεόντως πιστοποιημένων μέσων ή/και προστατευμένες με εγκεκριμένα κρυπτογραφικά προϊόντα.
2. Ανάλογα με τα διαθέσιμα μέσα ή τις ιδιαίτερες συνθήκες, πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED υπό τη μορφή έντυπων εγγράφων ή αποθηκευμένες σε αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης μπορούν να μεταφέρονται ιδιοχείρως. Η χρήση αφαιρούμενων μέσων αποθήκευσης για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED προτιμάται έναντι της αποστολής έντυπων εγγράφων.
3. Μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνον αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που έχουν κρυπτογραφηθεί με προϊόν εγκριθέν από τον/την ΥΑΠ του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο χειρισμός πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που περιέχονται σε αφαιρούμενο μέσο αποθήκευσης, το οποίο δεν προστατεύεται με προϊόν κρυπτογράφησης εγκεκριμένο από τον/την ΥΑΠ, γίνεται ως εάν περιέχονταν σε αντίγραφο σε έντυπη μορφή.
4. Μια αποστολή μπορεί να περιέχει περισσότερες από μία πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η αρχή της ανάγκης γνώσης.
5. Η χρησιμοποιούμενη συσκευασία εξασφαλίζει ότι το περιεχόμενο δεν είναι ορατό. Οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μεταφέρονται σε αδιαφανή συσκευασία, λόγου χάριν σε φάκελο, αδιαφανή θήκη ή χαρτοφύλακα. Το εξωτερικό της συσκευασίας δεν φέρει καμία ένδειξη της φύσης ή του επιπέδου διαβάθμισης του περιεχομένου της. Εάν χρησιμοποιείται εσωτερική συσκευασία, αυτή φέρει τη σήμανση RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Τόσο στην εξωτερική όσο και στην εσωτερική συσκευασία αναγράφονται το όνομα, η θέση και η διεύθυνση του παραλήπτη/της παραλήπτριας, καθώς και μια διεύθυνση επιστροφής για την περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η παράδοση.

(7) Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε άρθρο 39 κατωτέρω.

6. Τυχόν συμβάντα σχετικά με την ασφάλεια που συνδέονται με πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, οι οποίες μεταφέρονται από υπαλλήλους ή ταχυμεταφορείς, γνωστοποιούνται προς περαιτέρω διερεύνηση στον Διευθυντή/στην Διευθύντρια ανθρωπίνων πόρων, οικονομικών και γενικών υπηρεσιών, μέσω του/της ΥΑΠ.

Άρθρο 19

Ιδιόχειρη μεταφορά αφαιρούμενων μέσων αποθήκευσης

1. Τα αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED συνοδεύονται από δελτίο αποστολής, στο οποίο καταγράφονται λεπτομερώς τα αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που περιέχουν τις διαβαθμισμένες πληροφορίες, καθώς και όλα τα αρχεία που περιέχονται σε αυτά, ώστε ο παραλήπτης/η παραλήπτρια να μπορεί να προβεί στις αναγκαίες επαληθεύσεις.
2. Στα μέσα είναι αποθηκευμένα μόνο τα έγγραφα προς παράδοση. Παραδείγματος χάριν, σε ένα κλειδί USB θα πρέπει να είναι αποθηκευμένες μόνο διαβαθμισμένες πληροφορίες που προορίζονται όλες για τον ίδιο παραλήπτη/την ίδια παραλήπτρια. Ο/Η αποστολέας λαμβάνει υπόψη ότι η αποθήκευση μεγάλου όγκου διαβαθμισμένων πληροφοριών σε τέτοιο μέσο ενδέχεται να δικαιολογεί υψηλότερο επίπεδο διαβάθμισης για το μέσο συνολικά.
3. Για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED χρησιμοποιούνται μόνον αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης που φέρουν την κατάλληλη σήμανση διαβάθμισης.

Άρθρο 20

Μεταφορά εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED στο εσωτερικό των κτιρίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Οι υπάλληλοι μπορούν να μεταφέρουν έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED εντός κτιρίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή μεταξύ θεσμικών ή άλλων οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, αλλά τα έγγραφα παραμένουν συνεχώς στην κατοχή του κομιστή τους και δεν διαβάζονται δημοσίως.
2. Έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορούν να αποστέλλονται μέσω εσωτερικού ταχυδρομείου σε άλλα γραφεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εντός απλού, συνηθούς, αδιαφανούς φακέλου, αλλά χωρίς ένδειξη στο εξωτερικό του ότι το περιεχόμενο είναι διαβαθμισμένο.

Άρθρο 21

Μεταφορά εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED εντός της Ένωσης

1. Υπάλληλοι ή αγγελιαφόροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή άλλου θεσμικού ή μη οργάνου ή οργανισμού της ΕΕ μπορούν να μεταφέρουν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED οπουδήποτε εντός της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με τις ακόλουθες οδηγίες:
  - α) για τη μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED χρησιμοποιείται αδιαφανής φάκελος ή συσκευασία, που δεν φέρει εξωτερικά καμία ένδειξη της φύσης ή του επιπέδου διαβάθμισης του περιεχομένου·
  - β) οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED παραμένουν συνεχώς στην κατοχή του κομιστή τους· και
  - γ) ο φάκελος ή η συσκευασία δεν ανοίγεται κατά τη διαδρομή και οι πληροφορίες δεν διαβάζονται σε δημόσιους χώρους.
2. Υπάλληλοι που επιθυμούν να αποστείλουν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε άλλες τοποθεσίες εντός της Ένωσης μπορούν να διοργανώνουν την αποστολή τους με έναν από τους ακόλουθους τρόπους:
  - με εθνικές ταχυδρομικές υπηρεσίες που παρακολουθούν την αποστολή ή με ορισμένες εμπορικές υπηρεσίες ταχυμεταφοράς που εγγυώνται προσωπική ιδιόχειρη μεταφορά, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 23 της παρούσας απόφασης· ή
  - με στρατιωτικό, κρατικό ή διπλωματικό μεταφορέα, σε συντονισμό με το προσωπικό του Μητρώου.

Άρθρο 22

Μεταφορά πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED από ή προς την επικράτεια τρίτης χώρας

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορούν να μεταφέρονται ιδιοχείρως από υπάλληλους μεταξύ της επικράτειας της Ένωσης και αυτής τρίτης χώρας.
2. Οι υπάλληλοι του Μητρώου μπορούν να διοργανώνουν τη μεταφορά με έναν από τους εξής τρόπους:
  - με ταχυδρομικές υπηρεσίες που παρακολουθούν την αποστολή ή με εμπορικές υπηρεσίες ταχυμεταφοράς που εγγυώνται προσωπική ιδιόχειρη μεταφορά·
  - με στρατιωτικό ή διπλωματικό μεταφορέα.
3. Όταν μεταφέρουν ιδιοχείρως έντυπα έγγραφα ή αφαιρούμενα μέσα αποθήκευσης με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, οι υπάλληλοι συμμορφώνονται με όλα τα ακόλουθα πρόσθετα μέτρα:
  - Όταν ταξιδεύουν με δημόσια μέσα μεταφοράς, οι διαβαθμισμένες πληροφορίες τοποθετούνται σε χαρτοφύλακα ή τσάντα που παραμένει συνεχώς υπό την προσωπική επίβλεψη του κομιστή και δεν παραδίδεται σε χώρο φύλαξης αποσκευών.
  - Οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μεταφέρονται εντός διπλής συσκευασίας. Η εσωτερική συσκευασία φέρει επίσημη σφραγίδα που δηλώνει ότι πρόκειται για επίσημη αποστολή και ότι δεν πρέπει να υποβληθεί σε έλεγχο ασφάλειας.
  - Ο κομιστής είναι εφοδιασμένος με πιστοποιητικό αγγελιαφόρου εκδοθέν από το Μητρώο, το οποίο πιστοποιεί ότι είναι εξουσιοδοτημένος να μεταφέρει την αποστολή με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

Άρθρο 23

Μεταφορά από παρόχους εμπορικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ως «πάροχοι εμπορικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς» νοούνται οι εθνικές ταχυδρομικές υπηρεσίες και οι εμπορικές εταιρείες ταχυμεταφορών που παρέχουν υπηρεσία παράδοσης πληροφοριών έναντι αμοιβής, στο πλαίσιο της οποίας η μεταφορά είτε γίνεται ιδιοχείρως είτε παρακολουθείται.
2. Οι πάροχοι εμπορικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς μπορούν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες υπεργολάβου. Ωστόσο, υπεύθυνη για τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση παραμένει η εταιρεία ταχυμεταφορών.
3. Εάν ο παραλήπτης/η παραλήπτρια των πληροφοριών βρίσκεται εκτός της ΕΕ, χρησιμοποιείται διπλή συσκευασία. Κατά την προετοιμασία της διαβαθμισμένης αποστολής, ο/η αποστολέας λαμβάνει υπόψη ότι οι πάροχοι εμπορικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς παραδίδουν αποστολές με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μόνο στον παραλήπτη/στην παραλήπτρια για τον οποίο/την οποία προορίζονται, σε δεόντως εξουσιοδοτημένο αναπληρωτή αυτού/αυτής, στον/στην ελεγκτικό υπάλληλο γραμματείας ή στον/στη δεόντως εξουσιοδοτημένο αναπληρωτή/εξουσιοδοτημένη αναπληρώτριά του/της, ή σε υπάλληλο υποδοχής. Για να μετριαστεί ο κίνδυνος μη παράδοσης της αποστολής στον παραλήπτη/στην παραλήπτρια για τον οποίο/την οποία προορίζεται, η εξωτερική και, εάν συντρέχει περίπτωση, η εσωτερική συσκευασία της φέρουν διεύθυνση επιστροφής.
4. Για πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν χρησιμοποιούνται υπηρεσίες ηλεκτρονικής διαβίβασης εγγράφων συστημένης παράδοσης, τις οποίες προσφέρουν πάροχοι εμπορικών υπηρεσιών ταχυμεταφοράς.

Άρθρο 24

Άλλοι ειδικοί όροι χειρισμού

1. Τηρούνται οι όροι μεταφοράς που τυχόν προβλέπονται σε συμφωνία για την ασφάλεια των πληροφοριών ή σε διοικητικό διακανονισμό. Σε περίπτωση αμφιβολιών, οι υπάλληλοι συμβουλευόμαστε τον/την ΥΑΠ ή το Μητρώο.
2. Η απαίτηση για διπλή συσκευασία μπορεί να μην ισχύει, εφόσον οι διαβαθμισμένες πληροφορίες προστατεύονται από εγκεκριμένα κρυπτογραφικά προϊόντα. Ωστόσο, για τους σκοπούς της αναγραφής των αναγκαίων διευθύνσεων, αλλά και δεδομένου ότι το αφαιρούμενο μέσο αποθήκευσης φέρει ρητή σήμανση διαβάθμισης ασφάλειας, το μέσο μεταφέρεται τουλάχιστον εντός απλού φακέλου, αλλά ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετα μέτρα φυσικής προστασίας, όπως η τοποθέτηση σε φάκελο με φουσαλίδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

Άρθρο 25

Προετοιμασία συνεδρίασης με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Συνεδριάσεις κατά τις οποίες πρόκειται να συζητηθούν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED διεξάγονται μόνο σε αίθουσα συνεδριάσεων πιστοποιημένη στο αντίστοιχο ή υψηλότερο επίπεδο. Εάν τέτοια αίθουσα δεν είναι διαθέσιμη, οι υπάλληλοι ζητούν τη γνώμη του/της ΥΑΠ.
2. Κατά γενικό κανόνα, οι ημερήσιες διατάξεις συνεδριάσεων δεν διαβαθμίζονται. Το γεγονός ότι στην ημερήσια διάταξη συνεδρίασης αναφέρονται διαβαθμισμένα έγγραφα δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διαβάθμιση της ίδιας της ημερήσιας διάταξης. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης διατυπώνονται κατά τρόπο που δεν υπονομεύει τα συμφέροντα της Ένωσης ή ενός ή περισσότερων κρατών μελών της.
3. Εάν στην ημερήσια διάταξη πρόκειται να επισυναφθούν ηλεκτρονικά αρχεία που περιέχουν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, είναι υποχρεωτική η προστασία των εν λόγω αρχείων με κρυπτογραφικά προϊόντα εγκεκριμένα από τον/την ΥΑΠ του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
4. Οι διοργανωτές/διοργανώτριες της συνεδρίασης υπενθυμίζουν στους συμμετέχοντες/στις συμμετέχουσες ότι τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με θέμα της ημερήσιας διάταξης με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν πρέπει να αποστέλλονται με απλό, ανοικτό μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με άλλο μέσο που δεν έχει πιστοποιηθεί δεόντως σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας απόφασης.
5. Οι διοργανωτές/διοργανώτριες της συνεδρίασης ομαδοποιούν κατά το δυνατόν τα θέματα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, καταχωρίζοντάς τα διαδοχικά στην ημερήσια διάταξη, προκειμένου να διευκολυνθεί η ομαλή διεξαγωγή της συνεδρίασης. Κατά τη συζήτηση διαβαθμισμένων θεμάτων μπορούν να παρίστανται μόνο πρόσωπα με ανάγκη γνώσης.
6. Η σχετική πρόσκληση περιέχει προειδοποίηση προς τους συμμετέχοντες/τις συμμετέχουσες ότι στη συνεδρίαση θα συζητηθούν διαβαθμισμένα θέματα και θα εφαρμοστούν αντίστοιχα μέτρα ασφάλειας.
7. Στην πρόσκληση ή με σημείωση επί της ημερήσιας διάταξης υπενθυμίζεται στους συμμετέχοντες/στις συμμετέχουσες ότι οι φορητές ηλεκτρονικές συσκευές πρέπει να απενεργοποιούνται κατά τη συζήτηση θεμάτων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
8. Οι διοργανωτές/διοργανώτριες της συνεδρίασης καταρτίζουν πλήρη κατάλογο των εξωτερικών συμμετεχόντων/συμμετεχουσών πριν από τη συνεδρίαση.

Άρθρο 26

Ηλεκτρονικός εξοπλισμός στις αίθουσες συνεδριάσεων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Μόνο συστήματα ΤΠ πιστοποιημένα σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας μπορούν να χρησιμοποιούνται για την παρουσίαση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, παραδείγματος χάριν στο πλαίσιο παρουσίασης ή βιντεοδιάσκεψης.
2. Ο προεδρεύων/Η προεδρεύουσα της συνεδρίασης μεριμνά για την απενεργοποίηση των μη εγκεκριμένων φορητών ηλεκτρονικών συσκευών.

Άρθρο 27

Διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται κατά τη διάρκεια συνεδριάσεων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Κατά την έναρξη της συζήτησης διαβαθμισμένων θεμάτων, ο προεδρεύων/η προεδρεύουσα ανακοινώνει στους συμμετέχοντες ότι η συνεδρίαση θα διεξαχθεί υπό καθεστώς διαβάθμισης. Οι πόρτες και οι περσίδες κλείνουν.
2. Κατά την έναρξη της συζήτησης διανέμεται στους συμμετέχοντες/στις συμμετέχουσες και, κατά περίπτωση, στους/στις διερμηνείς μόνον ο αναγκαίος αριθμός εγγράφων.

Έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν αφήνονται αφύλακτα κατά τη διάρκεια τυχόν διαλειμμάτων της συνεδρίασης.

3. Στο τέλος της συνεδρίασης, υπενθυμίζεται στους συμμετέχοντες/στις συμμετέχουσες και στους/στις διερμηνείς να μην αφήσουν ατύλακτα στην αίθουσα διαβαθμισμένα έγγραφα ή τυχόν σημειώσεις τους. Τα διαβαθμισμένα έγγραφα ή οι σημειώσεις που δεν συνελέγησαν από τους συμμετέχοντες/τις συμμετέχουσες στο τέλος της συνεδρίασης συγκεντρώνονται από τους διοργανωτές/τις διοργανώτριες της συνεδρίασης και τεμαχίζονται σε κατάλληλους καταστροφείς εγγράφων.

4. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, καταρτίζεται κατάλογος των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών και σύνοψη των διαβαθμισμένων πληροφοριών που κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη και γνωστοποιήθηκαν προφορικά σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, προκειμένου να καταγραφούν στα αποτελέσματα των εργασιών.

Άρθρο 28

Διερμηνείς και μεταφραστές/μεταφράστριες

Μόνο διερμηνείς και μεταφραστές/μεταφράστριες που υπόκεινται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ή στο καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή που συνδέονται με συμβατική σχέση με το Ελεγκτικό Συνέδριο, έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Άρθρο 29

Συγκατάθεση του φορέα προέλευσης

Εάν ο φορέας προέλευσης διαβαθμισμένων πληροφοριών των οποίων ζητείται η γνωστοποίηση ή κοινοποίηση, ή του πρωτογενούς υλικού που ενδεχομένως περιέχουν, δεν είναι το Ελεγκτικό Συνέδριο, η υπηρεσία του οργάνου που έχει στην κατοχή της τις εν λόγω διαβαθμισμένες πληροφορίες ζητεί προηγουμένως την έγγραφη συγκατάθεση του φορέα προέλευσης. Εάν ο φορέας προέλευσης δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί, ο έλεγχος του φορέα προέλευσης ασκείται από την υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου που έχει στην κατοχή της τις συγκεκριμένες διαβαθμισμένες πληροφορίες.

Άρθρο 30

Κοινοποίηση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε άλλες οντότητες της Ένωσης

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED κοινοποιούνται σε άλλο θεσμικό ή άλλο όργανο, οργανισμό ή γραφείο της Ένωσης μόνον εάν ο παραλήπτης/η παραλήπτρια έχει ανάγκη γνώσης και η οντότητα έχει αντίστοιχο νομικό διακανονισμό με το Ελεγκτικό Συνέδριο.

2. Στο επίπεδο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Μητρώο που υπάγεται στη Γραμματεία του αποτελεί, κατά γενικό κανόνα, το κύριο σημείο εισόδου και εξόδου πληροφοριών που διαβαθμίζονται ως RESTREINT UE/EU RESTRICTED, τις οποίες το Ελεγκτικό Συνέδριο ανταλλάσσει με άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα, οργανισμούς και γραφεία της Ένωσης. Εντούτοις, είναι δυνατή η απευθείας κοινοποίηση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED στους παραλήπτες για τους οποίους προορίζονται, εφόσον προηγηθεί ενημέρωσή του/της ΥΑΠ και του Μητρώου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 31

Ανταλλαγή πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED με κράτη μέλη

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED μπορούν να κοινοποιούνται σε κράτη μέλη, εάν ο παραλήπτης/η παραλήπτρια έχει ανάγκη γνώσης.

2. Διαβαθμισμένες πληροφορίες των κρατών μελών, οι οποίες φέρουν αντίστοιχη εθνική σήμανση διαβάθμισης⁽⁸⁾ και έχουν παρασχεθεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, τυγχάνουν του ίδιου επιπέδου προστασίας με τις πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁽⁸⁾ Ο πίνακας αντιστοιχίας για τις σημάνσεις των κρατών μελών παρατίθεται στο παράρτημα Ι της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444.

Άρθρο 32

Ανταλλαγή πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED κοινοποιούνται σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό μόνον εάν ο παραλήπτης/η παραλήπτρια έχει ανάγκη γνώσης και η τρίτη χώρα ή ο διεθνής οργανισμός διαθέτει κατάλληλο νομικό ή διοικητικό πλαίσιο, όπως συμφωνία για την ασφάλεια των πληροφοριών ή διοικητικό διακανονισμό με το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας ή του εν λόγω διακανονισμού υπερισχύουν των διατάξεων της παρούσας απόφασης.
2. Το Μητρώο, που υπάγεται στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ενεργεί, κατά γενικό κανόνα, ως το κύριο σημείο εισόδου και εξόδου όλων των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που το θεσμικό όργανο ανταλλάσσει με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.
3. Για την εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητάς τους, οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED καταχωρίζονται στο Μητρώο:
  - κατά την είσοδό τους σε ή την έξοδό τους από οργανωτική οντότητα · και
  - κατά την είσοδό τους σε CIS ή την έξοδό τους από αυτό.
4. Η καταχώριση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται σε έγχαρτα ή ηλεκτρονικά αρχεία.
5. Οι διαδικασίες καταχώρισης για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες που αποτελούν αντικείμενο χειρισμού εντός πιστοποιημένου CIS μπορούν να διεκπεραιώνονται με διεργασίες εντός του ίδιου του CIS. Στην περίπτωση αυτή, το CIS περιλαμβάνει μέτρα που εγγυώνται την ακεραιότητα των αρχείων καταγραφής.
6. Οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που λαμβάνονται από τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς τυγχάνουν ισοδύναμου επιπέδου προστασίας με τις ΔΠΕΕ που φέρουν την αντίστοιχη σήμανση διαβάθμισης, όπως ορίζεται στην οικεία συμφωνία για την ασφάλεια των πληροφοριών ή στον οικείο διοικητικό διακανονισμό.

Άρθρο 33

Έκτακτη ad hoc κοινοποίηση πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο ή κάποια από τις υπηρεσίες του κρίνει ότι υπάρχει έκτακτη ανάγκη κοινοποίησης πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε τρίτη χώρα, διεθνή οργανισμό ή οντότητα της ΕΕ, αλλά δεν υπάρχει συμφωνία για την ασφάλεια των πληροφοριών ή διοικητικός διακανονισμός, ακολουθείται η διαδικασία της έκτακτης ad hoc κοινοποίησης.
2. Οι υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου επικοινωνούν με τον/την ΥΑΠ και τον φορέα προέλευσης. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ζητεί τη γνώμη ενός εκ των μερών συμφωνίας για την ασφάλεια των πληροφοριών με την εν λόγω οντότητα της ΕΕ, την τρίτη χώρα ή τον διεθνή οργανισμό.
3. Σε συνέχεια της διαβούλευσης αυτής, το Σώμα των Μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου δύναται, βάσει πρότασης του/της Γενικού/Γενικής Γραμματέα, να επιτρέψει την κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΖΩΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Άρθρο 34

Χρόνος αποχαρκτηρισμού

1. Μία πληροφορία παραμένει διαβαθμισμένη μόνο για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο χρήζει προστασίας. Ο αποχαρκτηρισμός συνεπάγεται ότι η πληροφορία δεν θεωρείται πλέον διαβαθμισμένη. Κατά τον χρόνο δημιουργία της, ο φορέας προέλευσης δηλώνει, ει δυνατόν, αν η ΔΠΕΕ μπορεί να αποχαρκτηριστεί σε ορισμένη ημερομηνία ή κατόπιν συγκεκριμένου γεγονότος. Διαφορετικά, ο φορέας προέλευσης επανεξετάζει τακτικά τις πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED για να διακριβώσει αν η διαβάθμιση δικαιολογείται ακόμη.

2. Οι πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που προέρχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο αποχαρακτηρίζονται αυτόματα μετά την παρέλευση τριάντα ετών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 354/83 του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1700/2003 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/496 του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾.

3. Έγγραφα του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν επίσης να αποχαρακτηρίζονται κατά περίπτωση, λόγω χάριν ως απόκριση σε αίτημα πρόσβασης που υποβάλλεται από το κοινό.

Άρθρο 35

Αρμοδιότητα για τον αποχαρακτηρισμό

1. Πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν αποχαρακτηρίζονται χωρίς την άδεια του φορέα προέλευσης.

2. Η υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου που συντάσσει διαβαθμισμένο έγγραφο είναι αρμόδια να αποφασίζει σχετικά με τον αποχαρακτηρισμό του. Στο εσωτερικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για κάθε αίτημα αποχαρακτηρισμού ζητείται η γνώμη του αρμόδιου διοικητικού στελέχους ή του/της Διευθυντή/Διευθύντριας της υπηρεσίας προέλευσης ή του/της υπεύθυνου/υπεύθυνης έργου. Εάν η υπηρεσία έχει συγκεντρώσει διαβαθμισμένες πληροφορίες από διάφορες πηγές, ζητεί πρώτα τη συγκατάθεση των άλλων μερών που τυχόν παρείχαν πρωτογενές υλικό, συμπεριλαμβανομένων των εμπλεκόμενων σε κράτη μέλη, άλλα όργανα της ΕΕ, τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς.

3. Εάν η υπηρεσία προέλευσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν υφίσταται πλέον και οι αρμοδιότητές της έχουν αναληφθεί από άλλη υπηρεσία, η απόφαση αποχαρακτηρισμού λαμβάνεται από την τελευταία. Εάν η υπηρεσία προέλευσης δεν υφίσταται πλέον και οι αρμοδιότητές της δεν έχουν αναληφθεί από άλλη υπηρεσία, η απόφαση αποχαρακτηρισμού λαμβάνεται από κοινού από τους Διευθυντές/τις Διευθύντριες του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 36

Ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες

Όταν η επανεξέταση εγγράφου καταλήγει σε απόφαση αποχαρακτηρισμού, εξετάζεται κατά πόσο το έγγραφο θα πρέπει να φέρει σήμανση διανομής ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών κατά την έννοια του σημείου 16 της πολιτικής του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διαβάθμιση πληροφοριών και του σημείου 4 των κατευθυντήριων γραμμών για τη διαβάθμιση και τον χειρισμό μη διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ ⁽¹²⁾.

Άρθρο 37

Τρόπος επισήμανσης του αποχαρακτηρισμού εγγράφου

1. Η αρχική σήμανση διαβάθμισης στο επάνω και στο κάτω μέρος κάθε σελίδας διαγράφεται εμφανώς (δεν αφαιρείται), με χρήση της λειτουργίας μορφοποίησης «διακριτή διαγραφή» εάν πρόκειται για ηλεκτρονικό έγγραφο ή με το χέρι εάν πρόκειται για εκτύπωση.

2. Στην πρώτη σελίδα (εξώφυλλο) τίθεται σφραγίδα αποχαρακτηρισμού και αναγράφονται τα στοιχεία της υπεύθυνης για τον αποχαρακτηρισμό αρχής και η αντίστοιχη ημερομηνία.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 354/83 του Συμβουλίου, της 1ης Φεβρουαρίου 1983, για το άνοιγμα στο κοινό των ιστορικών αρχείων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 43 της 15.2.1983, σ. 1).

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1700/2003 του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 354/83 για το άνοιγμα στο κοινό των ιστορικών αρχείων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 243 της 27.9.2003, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/496 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 354/83, σχετικά με την κατάθεση των ιστορικών αρχείων των θεσμικών οργάνων στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο της Φλωρεντίας (ΕΕ L 79 της 25.3.2015, σ. 1).

⁽¹²⁾ Ανακοίνωση προς το προσωπικό 123/20, διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://www.eca.europa.eu/Documents/Information_Classification_Policy_EN.pdf

3. Οι αρχικοί παραλήπτες/αρχικές παραλήπτριες των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED ενημερώνονται για τον αποχαρακτηρισμό. Οι αρχικοί παραλήπτες/αρχικές παραλήπτριες είναι υπεύθυνες για την ενημέρωση τυχόν επόμενων αποδεκτών/αποδεκτριών, στους οποίους/στις οποίες έχουν αποστείλει ή κοινοποιήσει τις αρχικές πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
4. Η Υπηρεσία Αρχείων του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενημερώνεται για όλες τις αποφάσεις αποχαρακτηρισμού που λαμβάνονται.
5. Όλες οι μεταφράσεις διαβαθμισμένων πληροφοριών υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες αποχαρακτηρισμού με την πρωτότυπη γλωσσική έκδοσή.

Άρθρο 38

Μερικός αποχαρακτηρισμός πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Ο μερικός αποχαρακτηρισμός είναι επίσης δυνατός (π.χ. παραρτημάτων, ορισμένων μόνο παραγράφων κ.λπ.). Η ακολουθητέα διαδικασία είναι η ίδια με την ακολουθούμενη για τον αποχαρακτηρισμό ολόκληρου εγγράφου.
2. Σε περίπτωση μερικού αποχαρακτηρισμού («καθαρισμού» από εμπιστευτικά στοιχεία) πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED, παράγεται αποχαρακτηρισμένο απόσπασμα.
3. Τα μέρη που παραμένουν διαβαθμισμένα αντικαθίστανται από τη φράση:

ΜΕΡΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΤΑΙ

είτε στο σώμα του κειμένου, εάν το μέρος που παραμένει διαβαθμισμένο αποτελεί τμήμα παραγράφου, είτε ως παράγραφος, εάν το μέρος που παραμένει διαβαθμισμένο είναι συγκεκριμένη παράγραφος ή περισσότερες παράγραφοι.

4. Στο κείμενο γίνεται ειδική μνεία σε περίπτωση που ολόκληρο παράρτημα δεν είναι δυνατόν να αποχαρακτηριστεί και, ως εκ τούτου, έχει παραλειφθεί από το απόσπασμα.

Άρθρο 39

Συνήθης διαδικασία καταστροφής και διαγραφής πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν συσσωρεύει μεγάλες ποσότητες διαβαθμισμένων πληροφοριών.
2. Οι υπηρεσίες προέλευσης επανεξετάζουν συστηματικά, ανά σύντομα χρονικά διαστήματα, μικρές ποσότητες διαβαθμισμένων πληροφοριών, προκειμένου να αποφασίσουν την ενδεχόμενη καταστροφή ή διαγραφή τους. Σε επανεξέταση ανά τακτά χρονικά διαστήματα υποβάλλονται τόσο οι πληροφορίες σε έντυπη μορφή όσο και οι αποθηκευμένες σε CIS.
3. Οι υπάλληλοι καταστρέφουν ή διαγράφουν με ασφάλεια τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που δεν χρειάζονται πλέον, με την επιφύλαξη τυχόν απαιτήσεων αρχειοθέτησης που ισχύουν για το πρωτότυπο έγγραφο.
4. Οι υπάλληλοι δεν υποχρεούνται να ενημερώνουν τον φορέα προέλευσης σε περίπτωση καταστροφής ή διαγραφής αντιγράφων εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED.
5. Τα σχέδια εγγράφων που περιέχουν διαβαθμισμένες πληροφορίες υπόκεινται στις ίδιες μεθόδους διάθεσης απορριμμάτων με τα τελικά διαβαθμισμένα έγγραφα.
6. Για την καταστροφή εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED χρησιμοποιούνται μόνον εγκεκριμένοι καταστροφείς εγγράφων. Κατάλληλοι για την καταστροφή εγγράφων με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED είναι οι καταστροφείς εγγράφων επιπέδου 4 του προτύπου DIN 32757 και επιπέδου 5 του προτύπου DIN 6399.
7. Τα προϊόντα του τεμαχισμού από εγκεκριμένους καταστροφείς εγγράφων μπορούν να απορρίπτονται ως συνήθη απορρίμματα γραφείου.

8. Όλα τα μέσα και οι συσκευές που περιέχουν πληροφορίες με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED «καθαρίζονται» από εμπιστευτικά στοιχεία κατά τον δέοντα τρόπο στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Τα ηλεκτρονικά δεδομένα καταστρέφονται ή διαγράφονται από τους πόρους τεχνολογίας πληροφοριών και από τα σχετικά μέσα αποθήκευσης (συμπεριλαμβανομένων των εφεδρικών αντιγράφων) κατά τρόπο ώστε να παρέχεται εύλογη βεβαιότητα ότι δεν είναι δυνατή η ανάκτηση των πληροφοριών. Με τον «καθαρισμό» από εμπιστευτικά στοιχεία αφαιρούνται από τη συσκευή αποθήκευσης τα δεδομένα, καθώς και όλες οι ετικέτες, οι σημάνσεις και τα αρχεία καταγραφής δραστηριοτήτων.
9. Τα ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης παραδίδονται στον/στην ΥΑΠ για καταστροφή και απόρριψη.

Άρθρο 40

Εκκένωση και καταστροφή πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

1. Ο/Η Διευθυντής/Διευθύντρια ανθρωπίνων πόρων, οικονομικών και γενικών υπηρεσιών, από κοινού με τον/την ΥΑΠ, καταρτίζει, εγκρίνει και, εάν απαιτηθεί, ενεργοποιεί σχέδια εκκένωσης και καταστροφής έκτακτης ανάγκης για την προστασία των πληροφοριών με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED που διατρέχουν σημαντικό κίνδυνο να περιέλθουν στην κατοχή μη εξουσιοδοτημένων προσώπων κατά τη διάρκεια κρίσης. Κατά σειρά προτεραιότητας και ανάλογα με τη φύση της έκτακτης ανάγκης, εξετάζονται οι ακόλουθες επιλογές:
- (1) μεταφορά των ΔΠΕΕ σε εναλλακτική ασφαλή τοποθεσία, ει δυνατόν σε διοικητικό χώρο ή στο Μητρώο εντός των εγκαταστάσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου·
  - (2) εκκένωση των ΔΠΕΕ σε εναλλακτική ασφαλή τοποθεσία, όταν είναι δυνατό σε διοικητικό χώρο ή χώρο ασφάλειας σε διαφορετικό κτίριο και, όταν είναι δυνατό, σε ασφαλή χώρο σε κτίριο της Επιτροπής, για τη χρήση του οποίου το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει συνάψει συμφωνία επιπέδου υπηρεσιών·
  - (3) καταστροφή των ΔΠΕΕ, ει δυνατόν με τη χρήση εγκεκριμένων μέσων καταστροφής.
2. Όταν έχουν ενεργοποιηθεί σχέδια έκτακτης ανάγκης, δίδεται προτεραιότητα στη μετακίνηση ή στην καταστροφή των πληροφοριών με την υψηλότερη διαβάθμιση.
3. Και οι ίδιες οι επιχειρησιακές λεπτομέρειες των σχεδίων εκκένωσης και καταστροφής έκτακτης ανάγκης διαβαθμίζονται στο επίπεδο RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

Άρθρο 41

Αρχειοθέτηση

1. Οι αποφάσεις σχετικά με το εάν και το πότε έγγραφα θα αρχειοθετηθούν, καθώς και τα αντίστοιχα πρακτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν, συνάδουν με τις πολιτικές του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την ασφάλεια των πληροφοριών, για τη διαβάθμιση των πληροφοριών και για την αρχειοθέτηση.
2. Τα έγγραφα με διαβάθμιση RESTREINT UE/EU RESTRICTED δεν αποστέλλονται στα ιστορικά αρχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Φλωρεντία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42

Διαφάνεια

Η παρούσα απόφαση κοινοποιείται στο προσωπικό του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε όλα τα πρόσωπα επί των οποίων εφαρμόζεται, και δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 43

Έναρξη ισχύος

Μετά την έγκρισή της από τη Διοικητική Επιτροπή, η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λουξεμβούργο, 1η Μαρτίου 2023.

Για τη Διοικητική Επιτροπή του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ο Πρόεδρος

Tony MURPHY

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**Κατηγορίες υπαλλήλων που μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση
RESTREINT UE/EU RESTRICTED, εάν απαιτείται για την εκτέλεση των επαγγελματικών καθηκόντων
τους**

Κατηγορίες υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου	Πρόσβαση σε πληροφορίες με διαβάθμιση R-UE/EU- R	Όροι
Μόνιμοι υπάλληλοι	Ναι	Ενημέρωση + αναγνώριση + ανάγκη γνώσης
Έκτακτοι υπάλληλοι	Ναι	Ενημέρωση + αναγνώριση + ανάγκη γνώσης
Συμβασιούχοι υπάλληλοι	Ναι	Ενημέρωση + αναγνώριση + ανάγκη γνώσης
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη της ΕΕ	Ναι	Ενημέρωση (από το Ελεγκτικό Συνέδριο) + αναγνώριση + ανάγκη γνώσης
Ασκούμενοι	Όχι	Δεν επιτρέπονται εξαιρέσεις
Κάθε άλλη κατηγορία υπαλλήλων [προσωρινό προσωπικό, εξωτερικό προσωπικό που εργάζεται εντός των εγκαταστάσεων (intra-muros) κ.λπ.]	Όχι	Ζητείται η γνώμη του/της ΥΑΠ για τυχόν εξαιρέσεις

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL